

Verksamhetsår 2023

Vinnovas årsredovisning

Kort om Sveriges innovationsmyndighet

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Vi arbetar för att Sverige ska vara en innovativ kraft i en hållbar värld och vårt uppdrag är att stärka Sveriges innovationsförmåga för att bidra till hållbar tillväxt.

Vi identifierar utvecklingsområden där våra satsningar kan göra skillnad och vi skapar möjligheter och drivkrafter för organisationer att arbeta tillsammans för att möta viktiga samhällsutmaningar.

Vi stimulerar samarbeten där kunskap och kompetens från olika håll möts och där organisationer lär av varandra. Genom vårt stöd får företag och organisationer möjlighet att experimentera och testa nya idéer innan det blir lönsamt. Varje år förmedlar Vinnova ungefär tre miljarder kronor på forskning och innovation.

Vinnova är en statlig myndighet under Klimat- och näringslivsdepartementet och nationell kontaktmyndighet för EU:s ramprogram för forskning och innovation. Vi är också regeringens expertmyndighet inom det innovationspolitiska området. Vi är drygt 200 medarbetare. Vårt huvudkontor finns i Stockholm, med filialer i Bryssel, Silicon Valley och Tel Aviv.

Innehållsförteckning

Kort om Sveriges innovationsmyndighet	2
Generaldirektören har ordet	4
Axplock från året som gått	5
Resultatredovisning	6
1. Konkurrenskraft genom hållbarhet	7
1.1 Vinnovas övergripande uppdrag	7
1.2 Vinnovas åtta områden	26
2. Återrapportering av specifika uppdrag	43
2.1 Strategiska innovationsprogram och Impact Innovation	43
2.2 Avancerad digitalisering	45
2.3 Test och demonstration	46
2.4 Forskningsinfrastruktur	48
2.5 Regional tillväxt och samverkan	50
2.6 Livsmedelsstrategin	52
2.7 AIM for Climate	53
2.8 Nationella flygtekniska forskningsprogrammet	53
2.9 Samverkan och nyttiggörande	54
3. Internationellt, EU- och OECD-arbete	56
3.1 Internationellt samarbete	56
3.2 EU:s ramprogram för forskning och innovation	64
3.3 OECD:s kommitté för forsknings- och teknikpolitik	69
4. Jämställdhet	71
5. Kommunikation	76
6. Informationshantering och digitalisering	78
6.1 Informationssäkerhet	78
6.2 Regelverk och rutiner	78
7. Myndighetssamverkan	80
7.1 Samordningsgrupp	80
7.2 Tillgängliggöra data	81
8. Strategisk kompetensförsörjning	83
Finansiell redovisning	86
9. Finansiell redovisning	87
9.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter	87
9.2 Resultaträkning	88
9.3 Balansräkning	89
9.4 Anslagsredovisning	91
9.5 Tilläggsupplysningar och noter	93
10. Styrelsens underskrifter	101
Bilaga 1. Sidhänvisningar, begrepp samt definitioner och beskrivning av data	102
Bilaga 2. Regeringsuppdrag utöver de som rapporteras i Årsredovisningen	105
Bilaga 3. Förkortningar	110
Bilaga 4. Vinnovas publikationer 2023	111

Generaldirektören har ordet

Vi lever i en tid med komplexa och brådskande utmaningar. Den globala uppvärmningen fortsätter och 2023 blev det varmaste året som någonsin uppmätts. Extremväder påverkar hälsa, matförsörjning och infrastruktur världen över. Det finns nya säkerhetsshot och ökade geopolitiska spänningar. Innovativa lösningar behövs och snabb teknikutveckling skapar nya möjligheter, men också risker.

Detta är utmaningar och möjligheter som vi behöver adressera. Sveriges konkurrenskraft bygger på förmågan att erbjuda attraktiva och hållbara lösningar för utmaningar bortom våra nationella gränser. Trenden i omvärlden är att starka innovationsländer ökar sina statliga budgetar för forskning och innovation för att vara konkurrenskraftiga i en tid av snabb teknikutveckling och för att kunna möta viktiga samhällsutmaningar.

I oktober lämnade Vinnova tillsammans med fem andra statliga forskningsfinansiärer ett gemensamt inspel inför regeringens forsknings- och innovationsproposition. I denna föreslår vi långsiktigt ökade satsningar på forskning och innovation. Samtidigt lämnade Vinnova ett eget inspel med förslag på strategiska satsningar för näringslivets klimatomställning, nationell säkerhet, framtidssäkra samhällen, hälsa, banbrytande teknik och deeptech.

Ett av förslagen är att skala upp satsningen på nästa generations Strategiska innovationsprogram, Impact Innovation, som Vinnova, Energimyndigheten och Formas har startat på uppdrag av regeringen. I mars invigdes Impact Innovation och samtidigt lanserade vi en utlysning för att bilda program inom satsningen som ska etableras under 2024.

I mars gav regeringen Vinnova i uppdrag att öka insatserna inom forsknings- och innovationsprogrammet Avancerad digitalisering. Fram till och med 2027 ska vi satsa minst 2,3 miljarder kronor på projekt som bidrar till att utveckla digitala lösningar som ger svensk industri en ledarroll i världen. I år har vi finansierat 300 miljoner kronor till olika insatser inom programmet.

En annan del i vår verksamhet under året har varit att medverka som expertmyndighet under Sveriges ordförandeskap i EU, då Sverige stod värd för en rad evenemang inom forskning och innovation. De handlade bland annat om deeptech-entreprenörskap, AI för hållbarhet samt nanoteknologi och avancerade material.

Statsbudgeten för 2024 innebär att Vinnova får minskade anslag för forskning och innovation under kommande år. Samtidigt har vi fått nya regeringsuppdrag som ska genomföras inom budgetramen. Det gör att vi behöver anpassa vår verksamhet och se över beslut om insatser. Alla Vinnovas områden och målgrupper påverkas.

Våra förslag till framtidens forsknings- och innovationspolitik kommer att vara vägledande när Vinnova agerar på behov och möjligheter under 2024. Vi prioriterar hållbarhet, säkerhet och banbrytande teknik i våra insatser för att stärka Sveriges internationella konkurrenskraft.

Darja Isaksson
Generaldirektör, Vinnova

Axplock från året som gått

JANUARI–JUNI

Sveriges ordförandeskap i EU

Vinnova medverkade i flera evenemang med koppling till forskning och innovation som Sverige stod värd för under Sveriges ordförandeskap i EU. Evenemangen handlade bland annat om deeptech-entreprenörskap, nanoteknologi och avancerade material samt precisionsmedicin.

MARS

Invigning av Impact innovation

Den 7 mars invigdes Impact Innovation, nästa generations Strategiska innovationsprogram, på Fotografiska i Stockholm med 250 deltagare från näringsliv, akademi, offentlig verksamhet och civilsamhälle. Samtidigt lanserades en utlysning om finansiering för att bilda program inom satsningen.

Sweden Innovation Days

Den digitala konferensen Sweden Innovation Days gick av stapeln 21–23 mars och samlade fler än 4 000 deltagare från 94 länder. Energi- och näringsminister Ebba Busch och EU:s kommissionär för konkurrensfrågor Margrethe Vestager medverkade tillsammans med ett stort antal svenska och internationella talare.

MAJ

Samarbete med USA öppnar möjligheter i Sverige

Vetenskapsrådet och Vinnova inledde samarbete med den amerikanska forskningsfinansiären National Science Foundation (NSF). Genom samarbetet kan forskare i Sverige söka bidrag för att snabba upp processen från grundforskning till tillämpning.

Innovationskluster inom avancerade läkemedel

Vinnova beslutade om ett nationellt innovationskluster för kommersialisering, kompetensutveckling och produktionskapacitet för avancerade terapiläkemedel. Satsningen ska bidra till att Sverige kan ta en tätposition inom området.

JULI

Vinnova i Almedalen

Under Almedalsveckan arrangerade Vinnova tillsammans med andra aktörer tre seminarier som handlade om forskning och innovation för framtiden, Impact Innovation och framsyn.

SEPTEMBER

Forskningsmiljöer för hållbar industri och digital omställning

Vinnova beslutade att finansiera elva nya kompetenscentrum med start 2024. Där ska universitet och företag tillsammans bedriva excellent forskning och utbildning inom områden som är viktiga för en hållbar industri och digital samhällsomställning.

OKTOBER

Inspel till regeringens forsknings- och innovationsproposition

Vinnova, Energimyndigheten, Formas, Forte, Rymdstyrelsen och Vetenskapsrådet lämnade ett gemensamt underlag med rekommendationer inför regeringens forsknings- och innovationsproposition. Vinnova lämnade samtidigt ett eget inspel. I inspelen föreslår myndigheterna ökade investeringar i forskning och innovation under kommande år.

OKTOBER/NOVEMBER

Beslut inom avancerad digitalisering

Vinnova beslutade att finansiera flera projekt inom programmet Avancerad digitalisering. Projekten ska stärka svensk industris konkurrenskraft och påskynda den gröna omställningen.

Resultatredovisning

LÄSANVISNING FÖR RESULTATREDOVISNING

Resultatredovisningen följer huvuduppgifterna i Vinnovas instruktion (förordning 2009:1101), där måluppfyllelse redogörs gentemot de paragrafer där det har ansetts som relevant, samt de återrapporteringskrav för årsredovisningen som återfinns i regleringsbrevet. Där återrapporteringskraven från instruktion och regleringsbrev överlappar varandra redovisas dessa tillsammans.

Resultatredovisningen börjar med en presentation av Vinnovas övergripande uppdrag samt en redovisning av Vinnovas åtta områden (kapitel 1). Därefter redovisas återrapporteringskrav av specifika uppdrag (kapitel 2), internationellt, EU- och OECD-arbete (kapitel 3), jämställdhet (kapitel 4), kommunikation (kapitel 5), informationshantering och digitalisering (kapitel 6) samt myndighets-samverkan (kapitel 7). Resultatredovisningen avslutas med en redovisning av Vinnovas arbete med strategisk kompetensförsörjning (kapitel 8).

Övergripande resultatindikatorer redovisas under det första avsnittet tillsammans med en analys. Data redovisas för de tre senaste åren. Där det är relevant och finns tillförlitliga data redovisas siffror för längre tidsserier.

En stor del av Vinnovas uppdrag är tematiska till sin karaktär där insatser och aktiviteter varierar mellan åren. Vid återrapportering av dessa uppdrag lyfts de aktiviteter och resultat som under året varit betydelsefulla för att genomföra uppdraget. Denna typ av uppdrag redovisas i regel inte med jämförelsetal mellan åren då variationen i

insatser och aktiviteter kan innebära att jämförelser mellan åren inte blir relevant. Detta görs inte heller för nya uppdrag där tidigare jämförelsetal inte finns tillgängliga.

Under varje återrapporteringskrav redovisas en analys och bedömning av Vinnovas uppnådda resultat under året. Bedömningen utgår från om de uppnådda resultaten motsvarar förväntningarna eller inte. Bedömningen "motsvarar förväntningarna" används om Vinnova bedömer att resultatet ligger i linje med förväntningarna och då det inte finns hinder eller svårigheter av betydande karaktär. Bedömningen "motsvarar inte förväntningarna" används om Vinnova bedömer att resultatet ligger under förväntan. Det kan finnas betydande hinder eller svårigheter som behöver övervinnas, t.ex. att resultatet ännu inte nått dit vi förväntat oss, att det varit svårt att mobilisera tillräckligt många eller att det finns andra yttre faktorer som står i vägen.

Referenser till publicerade rapporter och uppdrag anges i fotnot. En förteckning med sidhänvisningar utifrån Vinnovas instruktion och regleringsbrev finns i bilaga 1. I denna bilaga återfinns även definitioner och beskrivning av data samt en lista med definitioner och förtydliganden av begrepp som förekommer i årsredovisningen. En lista på Vinnovas regeringsuppdrag utöver de som rapporteras i årsredovisningen finns i bilaga 2. I bilaga 3 återfinns de förkortningar som används. I bilaga 4 finns en sammanställning över Vinnovas publikationer 2023.

1. Konkurrenskraft genom hållbarhet

1.1 VINNOVAS ÖVERGRIPANDE UPPDRAG

1 § Vinnova har till uppgift att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Med innovationssystem avses nätverk av offentliga och privata aktörer där innovationer och ny kunskap tas fram, sprids och används. För att uppnå hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft ska myndigheten, utifrån ett utmaningsdrivet perspektiv, verka för nyttiggörande av forskning och främjande av innovation. Förordning (2018:216).

2 § 1 Vinnova ska bidra till att stärka och utveckla universitet och högskolor, industriforskningsinstitut, företag och andra samhällsaktörer samt utveckla samarbetet mellan dessa i viktiga sektorer inom de svenska innovationssystemen.

Vinnova har valt att redovisa uppdragen tillsammans.

BAKGRUND

Vinnovas vision är att Sverige ska vara en innovativ kraft i en hållbar värld. Vinnovas mission är att öppna upp för innovation som gör skillnad. Utgångspunkten är att konkurrenskraft bygger på förmågan att erbjuda attraktiva och hållbara lösningar på utmaningar långt bortom Sveriges gränser.

Vinnovas uppgift att bidra till hållbar tillväxt innebär att hållbarhet ska beaktas i allt vi gör. Genom Agenda 2030 har världens länder enats om 17 globala mål. För att nå målen krävs innovation i bred bemärkelse. Vinnova bidrar i hela sin kärnverksamhet till Agenda 2030, och fokus för verksamhetsåret 2023 har varit hållbarhet, resiliens och säkerhet.

Sverige och världen står mitt i stora globala samhällsutmaningar som successivt byggts upp under lång tid. Under senare år har de utvecklats till en "perfekt storm" av omfattande samhällsförändringar som är starkt sammanflätade och ömsesidigt beroende samt har fundamental påverkan på hela samhällsutvecklingen.

De omvälvande förändringar i efterfrågan, beteenden och investeringar som dessa utmaningar innebär kommer att generera stora möjligheter för innovation, konkurrenskraft och ekonomisk tillväxt i Sverige. För att Sverige ska lyckas i den hårdnande geopolitiska konkurrensen behöver näringsliv, akademi, offentlig sektor och civilsamhälle arbeta

tillsammans mot gemensamma mål, där konkurrenskraft uppnås genom accelererad omställning mot en hållbar framtid. En resiliert samhällsutveckling och de ekologiska, ekonomiska och sociala mål som Agenda 2030 pekar ut kräver systeminnovation¹ för att åstadkomma nödvändiga samhällsomställningar. Vinnova har som uppgift att främja hållbar utveckling och systeminnovation genom tre samspelande roller. Dessa tre roller är en finansieringsroll, en expertroll och en mobiliseringsroll.²

Finansieringsrollen innebär att ekonomiskt stödja forsknings- och innovationsprojekt i samverkan så att de på kort och lång sikt bidrar till hållbar tillväxt och samhällsnytta i Sverige. Finansieringen tillhandahålls huvudsakligen genom konkurrensutsatta öppna utlysningar. Genom vårt stöd får samhällsaktörer möjlighet att experimentera och testa nya idéer i samverkan för att bidra till nationella och globala samhällsutmaningar. I dessa insatser är strategiunderlag, framsyn samt uppföljning och utvärdering integrerade delar.

Expertrollen innebär utveckling av strategi och analys för innovationspolicy. Syftet är att bidra med kunskap till strategiska prioriteringar för Vinnovas interna verksamhet, underlag för politiska beslut samt underlag för andra aktörers strategiska prioriteringar.

Mobiliseringsrollen innebär att samla, stimulera och facilitera aktörer från alla delar av samhället till systeminnovation i samverkan. Genom att kraftsamla kring viktiga

1 Systeminnovation innebär radikala förändringar i sociala och tekniska system. Systeminnovation påverkar och påverkas av flera nivåer i berörda system – geografiskt, industriellt och policymässigt. Systeminnovation sker vanligen genom en kombination av stegvisa förändringar baserade på enskilda innovationer och mer storskaliga och genomgripande förändringar.

2 Mobiliseringsrollen har tidigare betecknats som samordningsrollen. Den tydliga fokuseringen på systeminnovation innebär att beteckningen mobiliseringsroll är mer adekvat.

utmaningsområden kan Vinnova bidra till Sveriges kapacitet för konkurrenskraft genom systemomställning för hållbar utveckling. Vi identifierar utmaningar där våra satsningar kan göra skillnad och bidra till behov i Sverige och i världen. I detta sammanhang ingår även Vinnovas särskilda nationella myndighetsansvar att verka för värdeskapande samarbeten inom EU:s ramprogram samt internationell samverkan utanför EU.

EU-samarbetet och internationellt samarbete utanför EU är viktigt för Sveriges innovationskraft och möjligheter till systeminnovation. Vinnovas uppgift är att samordna det nationella informations- och rådgivningsarbetet om EU:s ramprogram för forskning och innovation, samt bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet inom de områden där myndigheten har ett utpekat ansvar. Vinnova samordnar myndighetssamverkan kopplat till EU:s ramprogram inom EU-samordningsfunktionen (EU-sam). Vinnova samordnar även myndighetssamverkan för FoU-insatser utanför EU, inom ramen för internationella samordningsfunktionen (Intsam). Vinnova har därmed en nyckelroll i att bidra till internationella kraftsamlingar för systeminnovation och stora effekter i riktning mot ett hållbart, säkert och resiliellt samhälle. Vinnovas internationella insatser beskrivs mer ingående i kapitel 3 av årsredovisningen.

Vinnovas områden

Vinnova har sedan 2019 tagit målmedvetna steg mot att utveckla arbetssätt, insatser och prioriteringar för att bidra till mobilisering och kraftsamling för systeminnovation i det svenska innovationssystemet. En viktig del i denna utveckling är att verksamhetens anslagsbudget och resurser från och med 2021 fördelades inom tio områden som motsvarade viktiga dimensioner i samhällets omställningsförmåga och för Sveri-

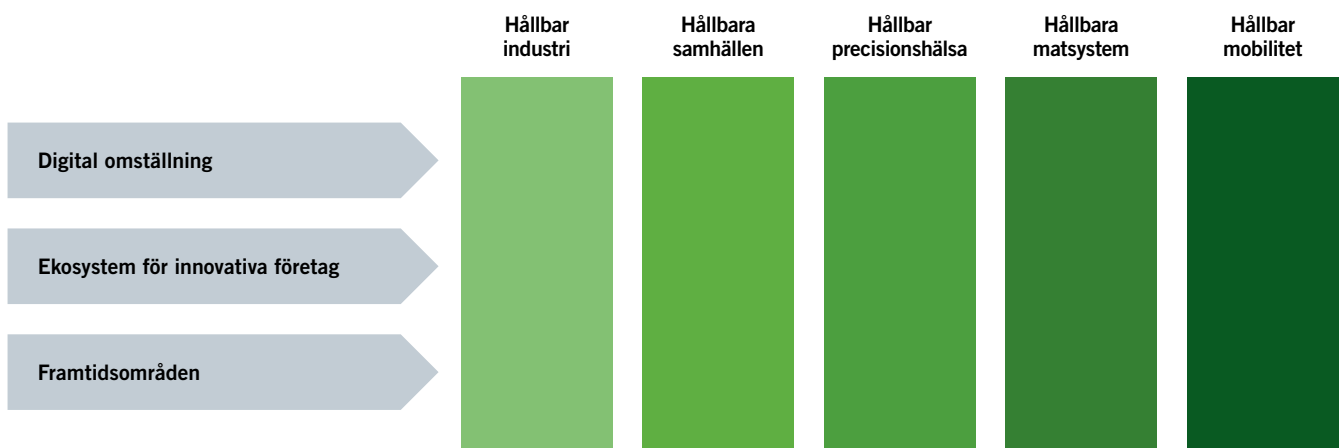
ges konkurrenskraft. Samtliga av Vinnovas insatser gällande projektfinansiering genomförs via dessa områden. Under 2022 togs ytterligare steg i verksamhetsutvecklingen för att stärka effektiviteten och effektiviteten i Vinnovas satsningar. I det sammanhanget minskades antalet områden från tio till åtta samtidigt som en övergripande portföljstyrningsfunktion etablerades, se figur 1. Dessa organisatoriska förändringar manifesterades i Vinnovas verksamhetsplan för år 2023.

Under 2023 införde Vinnova en myndighetsgemensam portföljstyrning för prioritering, planering och koordinering inom Vinnovas åtta områden. Utvecklingen av portföljstyrningen fokuserades på att stärka utvecklingen av områdesportföljerna inom följande områden:

- Prioritering av insatser med stor effekt för hållbar omställning, säkerhet och resiliens.
- Utgå från framtida behov och möjligheter och balansera kort- och långsiktiga insatser.
- Bidra till Sveriges internationella FoU-ledarskap, särskilt inom Horisont Europa.

De system och sammanhang som varje område definieras av ligger till grund för områdesspecifika strategier och insatsplaner. Dessa utgör fundamentet för Vinnovas insatsportfölj, baseras på ett gemensamt ramverk och vidareutvecklas kontinuerligt i en systematisk strategiprocess. Tillsammans bidrar områdena, genom sina insatser, till gemensamma kraftsamlingar med aktörer från akademi, näringsliv, forskningsinstitut, offentlig sektor och civilsamhället. Det gemensamma strategiska arbetssättet ökar Vinnovas förmåga att kommunicera strategier, prioriteringar och insatser samtidigt som det stärker Vinnovas expertroll i utvecklingen av forsknings- och innovationspolitiken i Sverige.

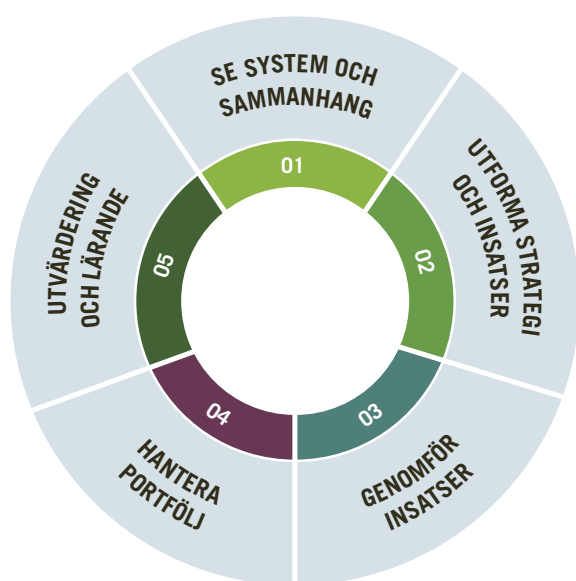
Figur 1. Vinnovas åtta områden.

Gemensamma och systematiska arbetssätt

Mobilisering och kraftsamling för systeminnovation förutsätter gemensamma och systematiska arbetssätt i hela myndigheten. För att stärka förutsättningarna för effektfulla och effektiva strategier, prioriteringar och insatser för systeminnovation etablerades en ny kärnprocess på Vinnova under 2021, som har implementerats under 2022 och 2023. Se figur 2.

Figur 2. Vinnovas kärnprocess.

Systematisk vidareutveckling av olika insatsformer är centralt för Vinnovas verksamhet. Effektivitet och effektivitet förutsätter en kombination av väl beprövade och etablerade insatsformer tillsammans med nyutvecklade insatser som möter nya behov och möjligheter. Under 2021 genomfördes en myndighetsövergripande översyn av Vinnovas arbetssätt och insatser. Med denna översyn som grund har Vinnovas arbetssätt och insatser för systeminnovation vidareutvecklats under 2022 och 2023. I det sammanhanget är utvecklingen av nästa generations Strategiska innovationsprogram, Impact Innovation, central för att åstadkomma större effekter på systeminnovation än med tidigare insatser. Även utveckling av programmet Avancerad digitalisering, som baseras på Vinnovas förslag till regeringen³, och systemdemonstratorer är viktiga delar i utvecklingen av kraftfullare insatser för systeminnovation.

Uppföljning, utvärdering och analys av de insatser som genomförs inom Vinnovas portfölj är avgörande för systematiskt lärande. Under 2021 etablerade Vinnova grunderna

för en tydlig informationsarkitektur och infrastrukturer för ökad kvalitet och effektivitet i datadriven uppföljning och utvärdering. Detta vidareutvecklades under 2022 och har intensifierats under 2023. En central del i utvecklingsarbetet under 2023 har varit en myndighetsövergripande utveckling av gemensamma dataplattformar där Vinnova tagit initiativ och har en ledande roll, se avsnitt 7.2 Tillgängliggöra data. Syftet är att stärka Vinnovas och andra myndigheters gemensamma förmåga att dela, följa upp och analysera viktiga data om Sveriges forsknings- och innovationsinvesteringar.

Genom att stärka vår förmåga att samla in, identifiera och tillgängliggöra data längs hela processen ökar kvaliteten i uppföljning och utvärdering av både myndigheten och innovationssystemet som helhet. Att systematiskt följa upp områdenas arbete baserat på indata, utdata, portföljinnehåll, arbetssätt och processer gör att vi som myndighet kan utvärdera vårt arbete på insatsnivå, på områdesnivå och på myndighetsnivå. Under 2023 har ett Utvärderingsforum etablerats för myndighetsövergripande prioriteringar och lärande baserat på utvärderingar samt en plan och processbeskrivning för 2024–2026, Utvärdering på Vinnova.

Kontinuerlig och så kallad formativ utvärdering är en central del i Vinnovas verksamhet. Alla Vinnovas större insatser utvecklas kontinuerligt baserat på formativ utvärdering för systematiskt lärande. Formativ utvärdering görs inom ramen för olika steg eller etapper i dessa insatser. Stora insatser på Vinnova där formativ utvärdering är en central och integrerad del i insatserna är Kompetenscentrum, Vinnväxt, Fordonsstrategisk forskning och innovation (FFI), Avancerad Digitalisering, Strategiska innovationsprogram (SIP) och Impact Innovation.

Kontinuerliga utvärderingar av de 17 Strategiska innovationsprogrammen, var för sig och som helhet, har genererat nödvändigt lärande för vidareutveckling av respektive SIP-program och till övergripande lärande för vidareutveckling av SIP-insatsens utformning. Detta lärande har även varit en viktig del av grunden i utvecklingen av nästa generations Strategiska innovationsprogram, Impact Innovation, se avsnittet Utvärderingar och övergripande policyanalyser nedan.

Utvecklingen av den myndighetsgemensamma insatsen Impact Innovation har under år 2023 en Uppföljnings- och utvärderingsplan utvecklats som en central och integrerad del i insatsen. Planen omfattar de arbetssätt för uppföljnings- och utvärderingsmoment kopplade till de program inom Impact Innovation som kommer att beslutas i februari

³ Vinnova, Post- och telestyrelsen, Vetenskapsrådet och Myndigheten för digital förvaltning (2021), Regeringsuppdrag att föreslå ett strategiskt program för digital strukturomvandling, (N2021/00041), Vinnova diarienummer 2021-00013

2024, samt nödvändiga kompetenser för detta. På motsvarande sätt har utformningen av strukturer och processer för formativ utvärdering av det nya programmet Avancerad digitalisering inletts under år 2023.

GENOMFÖRANDE

Vinnova öppnar upp för innovation som gör skillnad genom att initiera, mobilisera och finansiera olika aktörer att enskilt och i samverkan öka innovationskraften för hållbar tillväxt och samhällsnytta i Sverige. I huvudsak görs detta genom att Vinnova samfinansierar och katalyserar forsknings- och innovationsprocesser tillsammans med näringsliv, andra forskningsfinansierare, universitet och högskolor, forskningsinstitut, offentlig verksamhet och civilsamhället.

År 2023 investerade Vinnova drygt 3,4 miljarder kronor i olika insatser, vilket var 7,5 procent mindre än år 2022 och 6,9 procent mindre än år 2021. Vinnovas finansiering fördelade sig år 2023 på 3 569 projekt, vilket var något färre än år 2022 och 2021, se tabell 1.

De totala verksamhetsomkostnaderna uppgick till 446 miljoner kronor under år 2023, vilket var knappt 3,5 procent högre än år 2022 och 13,7 procent högre än år 2021. I förhållande till volymen lämnade bidrag uppgick verksamhetsomkostnaderna år 2023 till 13 procent, en ökning med 1,3 procentenheter jämfört med år 2022 och en ökning med 2,3 procentenheter jämfört med år 2021, se tabell 1 och figur 3.

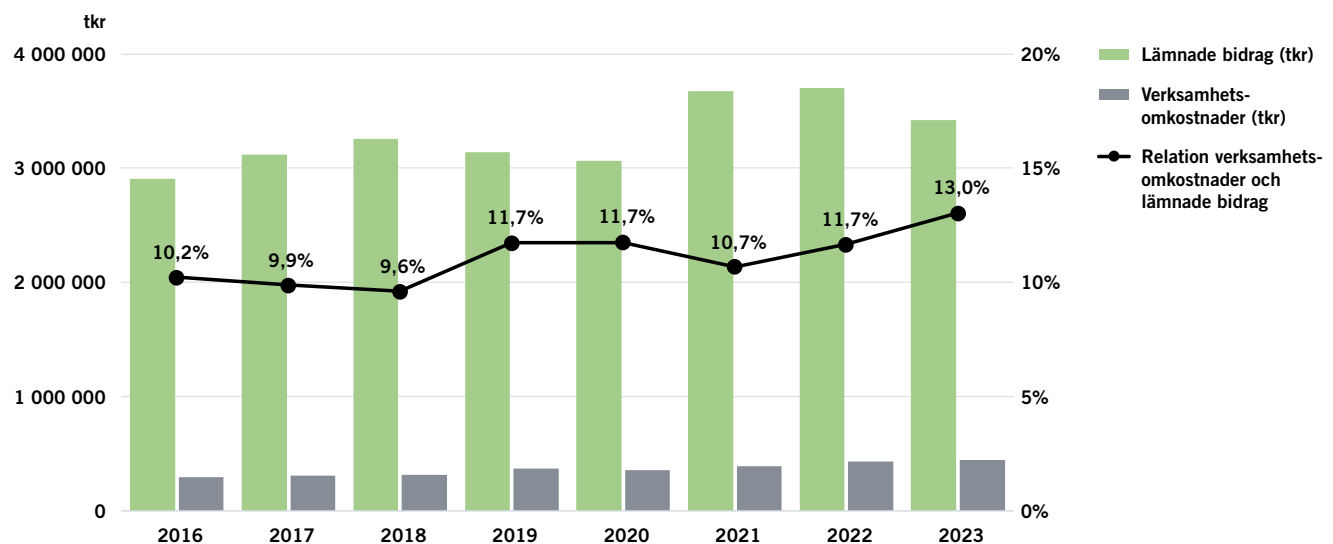
Tabell 1. Antal aktiva projekt, lämnade bidrag och verksamhetsomkostnader 2021–2023 (tkr).

År	Antal aktiva projekt	Lämnade bidrag*	Verksamhetsomkostnader
2021	3 718	3 675 204	392 524
2022	3 588	3 699 376	431 447
2023	3 569	3 422 661	446 340

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER, VINNOVAS EKONOMISYSTEM

*Inkluderar EU-finansiering, vilket uppgick till 27 546 tkr under 2021, 26 549 tkr under 2022 och 25 879 tkr under 2023

Figur 3. Relation verksamhetens kostnader och lämnade bidrag, totalt och relativt 2016–2023.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER, VINNOVAS EKONOMISYSTEM

Ökningen mellan år 2022 och år 2023 förklaras av ökade lönekostnader samt ökade lokalkostnader. Den bakomliggande orsaken till dessa ökningarna förklaras till stor del av den stigande inflationen. Vad gäller lokal- och hyres-

avtal genomförs en omförhandling med syfte att sänka kostnaderna. En viktig orsak till ökningen jämfört med år 2021 är det myndighetsövergripande utvecklingsarbetet med Impact Innovation, som baseras på ett gemensamt

regeringsuppdrag för Vinnova, Energimyndigheten och Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas). En annan orsak till denna ökning är ökade resurser för att nå de ökade ambitionerna kring datadriven utveckling, vilket handlar om utveckling av datainfrastruktur, modeller för dataanvändning och myndighetssamverkan kring utveckling av förutsättningar för datadelning. En tredje orsak är ökade resurser till processtöd i olika satsningar för aktörmobilisering.

Vinnova fördelar verksamhetskostnader på tre kategorier – Områdesverksamhet, Övergripande insatser samt Information, rådgivning och kommittéverksamhet inom EU. Fördelningen baseras på den tid som redovisats på dessa kategorier.

- Områdesverksamhet avser redovisad tid på alla arbetsmoment inom Vinnovas åtta områden. Här redovisas även tid som läggs på remisser och regeringsuppdrag.
- Övergripande insatser avser redovisad tid på metodutveckling, processtöd, myndighetsgemensam kommunikation, landansvar inom ramen för bilaterala

internationella samarbeten respektive remisser och regeringsuppdrag som inte hanteras i områdena. I övergripande insatser ingår även redovisad tid på arbete med övergripande strategiarbete, analysarbete och verksamhetsplanering.

- Information, rådgivning och kommittéverksamhet avser redovisad tid på alla arbetsmoment som avser EU-relaterade informations- och rådgivningsinsatser som inte är finansierade av EU, samt planering och genomförande av seminarier som stöd för svenskt deltagande i EU:s ramprogram. Här redovisas även all kommittéverksamhet och deltagande i EU-nätverk samt allt övrigt EU-arbete som inte finansierats av EU.

Områdesverksamhet svarade år 2023 för knappt 61 procent av verksamhetens kostnader. Övergripande insatser svarade för drygt 32 procent medan information, rådgivning och kommittéverksamhet svarade för knappt 7 procent av verksamhetens kostnader. Under 2022 och 2021 låg fördelningen på en jämförbar nivå, se tabell 2.

Tabell 2. Intäkter och verksamhetskostnader fördelade på verksamhetskategorier 2021–2023 (tkr).

Information, rådgivning & kommittéverksamhet (EU)	2021	2022	2023
Intäkter av anslag	26 857	27 474	28 614
Övriga intäkter	1 168	1 596	1 799
Verksamhetskostnader	28 025	29 070	30 413
Områdesverksamhet	2021	2022	2023
Intäkter av anslag	238 025	251 064	255 481
Övriga intäkter	10 356	14 587	16 062
Verksamhetskostnader	248 381	265 651	271 542
Övergripande insatser	2021	2022	2023
Intäkter av anslag	111 276	129 218	135 844
Övriga intäkter	4 841	7 508	8 540
Verksamhetskostnader	116 117	136 726	144 385
Totalt	2021	2022	2023
Intäkter av anslag	376 158	407 756	419 939
Övriga intäkter	16 366	23 691	26 401
Verksamhetskostnader	392 524	431 447	446 340

KÄLLA: VINNOVAS EKONOMISYSTEM, VINNOVAS TIDREDOVISNING

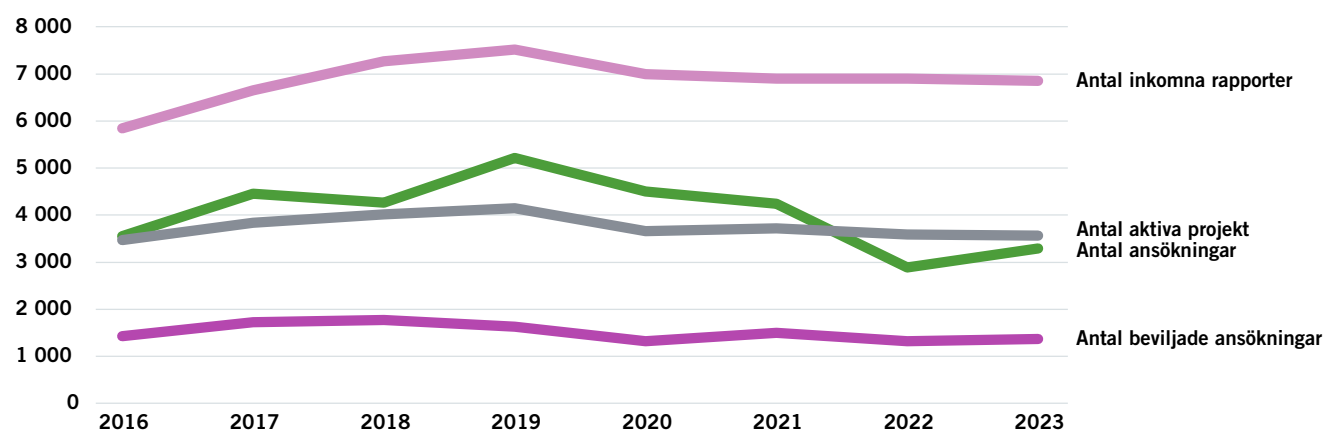
Tabell 3. Verksamhetsomkostnader per aktiva projekt 2021–2023 (tkr).

År	Verksamhetsomkostnader för områdesverksamhet	Antal aktiva projekt	Genomsnittliga verksamhetsomkostnader per aktiva projekt
2021	248 381	3 718	67
2022	265 651	3 588	74
2023	271 542	3 569	76

KÄLLA: VINNOVAS EKONOMISYSTEM, VINNOVAS TIDREDOVISNING

Enligt FÅB 3 kap 1§ ska antalet ärendeslag och styckkostnaden för handläggningen av dessa ärenden redovisas för ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden. Vi redovisar denna styckkostnad som genomsnittliga verksamhetsomkostnader per aktiva projekt i tabell 3. Utvecklingen av styckkostnad mätt på detta sätt har varit relativt stabil de senaste åren. Den något lägre nivån år 2021 och år

2022 respektive år 2023 förklaras av att det år 2021 var en högre nivå av aktiva projekt och att verksamhetsomkostnaderna under pandemin var lägre än de två senare åren. Ökningen mellan år 2022 och år 2023 förklaras av inflationsrelaterade kostnadsökningar, som nämnts ovan. Vi bedömer inte att en förändring av styckkostnad är en indikator på verksamhetens effektivitet.

Figur 4. Antal inkomna ansökningar, beviljade ansökningar, totalt antal aktiva projekt samt inkomma rapporter 2016–2023.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Ansökningar som behandlats under året kan delvis avse ansökningar som inkommit året före. Sent inkomna ansökningar under året kan komma att behandlas under nästkommande år. I antal ansökningar ingår endast bidragsansökningar, vilket skiljer sig från tidigare årsredovisningar där samtliga typer av ansökningar ingick. Under år 2023 var ansökningsvolymen drygt 14 procent högre än år 2022 men drygt 22 procent lägre än år 2021. Totalt inkom 3 289 ansökningar under året, varav 1 374 beviljades.

Beviljandegraden anges som beviljade ansökningar i förhållande till behandlade ansökningar. Detta är en förändrad beräkningsgrund för beviljandegrad gentemot vad som

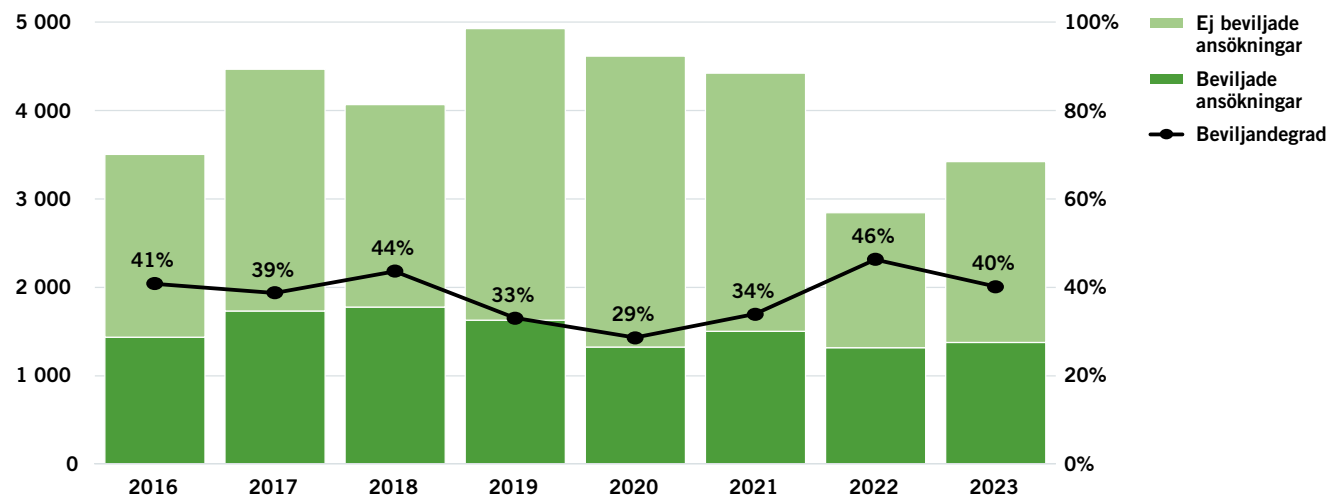
redovisats i tidigare årsredovisningar. Beviljandegraden låg under 2023 på 40 procent, vilket var 6 procentenheter lägre än år 2022 men 6 procentenheter högre än år 2021, se tabell 4 och figur 5. Beviljandegraden varierar mellan olika typer av insatser. Ansökningsvolymen ligger i linje med förväntningarna och bidrar till en beviljandegrad som vi anser vara rimlig.

Vinnovas insatsportfölj har under år 2023 fördelats på Vinnovas åtta områden. I tabell 1 och 5 redovisas antalet aktiva projekt för år 2021, 2022 och 2023, respektive finansieringen till dessa projekt under respektive år. Antalet aktiva projekt låg år 2023 på samma nivå som år 2022, vilket var något lägre än år 2021.

Tabell 4. Antal projektansökningar och beviljandegrad 2021–2023.

År	Antal inkomna ansökningar	Antal behandlade ansökningar	Antal beviljade ansökningar	Beviljandegrad (procent)
2021	4 243	4 425	1 502	34
2022	2 883	2 846	1 319	46
2023	3 289	3 421	1 374	40

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Figur 5. Antal behandlade ansökningar, uppdelat på beviljade och ej beviljade ansökningar, samt beviljandegrad 2016–2023.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Tabell 5. Lämnade bidrag och antal aktiva projekt i Vinnovas insatser 2021–2023.

Område	Lämnade bidrag 2021 (tkr)*	Antal aktiva projekt 2021	Lämnade bidrag 2022 (tkr)*	Antal aktiva projekt 2022	Lämnade bidrag 2023 (tkr)*	Antal aktiva projekt 2023
Hållbar industri	814 034	996	887 086	1 037	820 563	936
Hållbara samhällen	381 999	368	374 902	446	279 758	433
Hållbar precisionshälsa	472 103	360	466 498	298	400 321	288
Hållbara matsystem	48 186	30	59 319	47	45 470	52
Hållbar mobilitet	683 031	552	635 660	621	573 777	689
Digital omställning	533 795	466	636 128	426	725 044	480
Ekosystem för innovativa företag	509 381	787	457 708	604	493 764	578
Framtidsområden	227 874	159	172 748	109	84 294	113
Myndighetsövergripande	4 800	0	9 326	0	-329	0
Summa	3 675 204	3 718	3 699 376	3 588	3 422 661	3 569

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER, VINNOVAS EKONOMISYSTEM

*Inkluderar EU-finansiering, vilket uppgick till 27 546 tkr under 2021, 26 549 tkr under 2022 och 25 879 tkr under 2023

Tabell 6. Fördelning av nettobeviljade medel mellan olika aktörstyper 2021–2023.

Aktörstyp	Nettobeviljade medel 2021 (tkr)	Andel netto-beviljade medel 2021	Nettobeviljade medel 2022 (tkr)	Andel netto-beviljade medel 2022	Nettobeviljade medel 2023 (tkr)	Andel netto-beviljade medel 2023
Forskningsinstitut	603 731	16,7%	584 273	15,9%	519 447	15,3%
Ideella föreningar, stiftelser, fysiska personer m.m.	133 273	3,7%	172 800	4,7%	160 061	4,7%
Offentlig förvaltning och andra offentliga organisationer	219 375	6,1%	256 329	7,0%	192 422	5,7%
Offentligt ägda företag	92 042	2,5%	93 812	2,6%	88 163	2,6%
Privata företag	1 197 848	33,1%	1 148 824	31,2%	1 051 718	30,9%
Universitet och högskolor	1 365 521	37,7%	1 412 383	38,4%	1 375 202	40,4%
Övrigt	12 513	0,3%	8 920	0,2%	13 776	0,4%
Summa	3 624 304		3 677 341		3 400 789	

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Kommentar: Aktörstyp Övrigt innefattar bl.a. utländska juridiska personer.**Tabell 7. Genomsnittlig stödnivå per aktörstyp 2021–2023.**

Aktörstyp	Beviljade projekts totala omslutning 2021 (tkr)	Vinnovas bidragsandel 2021	Beviljade projekts totala omslutning 2022 (tkr)	Vinnovas bidragsandel 2022	Beviljade projekts totala omslutning 2023 (tkr)	Vinnovas bidragsandel 2023
Forskningsinstitut	698 663	84,3%	603 569	77,8%	729 259	86,1%
Ideella föreningar, stiftelser, fysiska personer m.m.	362 653	43,4%	217 992	57,7%	198 931	58,4%
Offentlig förvaltning och andra offentliga organisationer	596 755	54,2%	260 251	49,1%	400 846	49,6%
Offentligt ägda företag	180 688	43,3%	165 657	23,7%	246 797	25,7%
Privata företag	3 771 473	37,5%	2 570 504	31,0%	3 122 941	31,7%
Universitet och högskolor	1 927 621	75,3%	1 797 509	69,0%	2 238 778	62,9%
Övrigt	66 425	15,1%	81 191	7,1%	135 265	9,1%
Summa	7 604 277		5 696 673		7 072 817	

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Kommentar: Aktörstyp Övrigt innefattar bl.a. utländska juridiska personer.

Universitet och högskolor svarade för drygt 40 procent av Vinnovas nettobeviljade projektmedel år 2023, vilket var en ökning jämfört med år 2022 och år 2021. Privata företag svarar för knappt 31 procent av Vinnovas nettobeviljade medel under år 2023. Denna andel har minskat något jämfört med tidigare år. Även forskningsinstitutens andel har minskat något under senare år och låg 2023 på drygt 15 procent, se tabell 6. Samtidigt har såväl universitet och högskolor som privata företag och forskningsinstitut ökat sitt deltagande mätt i projektens totala omslutning under 2023, se tabell 7. Ideella föreningar, stiftelser, fysiska personer m.m. har minskat sin totala omslutning under samma period.

Andelen av projektens kostnader som täcks av Vinnovas bidrag, stödnivån, varierar mellan olika aktörstyper. Privata företag täcker 68,3 procent av kostnaderna under 2023, där Vinnovas bidrag täcker resterande 31,7 procent. Även detta varierar mellan olika företagstyper där i huvudsak mindre företag får större delen av projektets kostnader täckta medan större företag ofta står för hela eller stora delar av kostnaderna själva. I jämförelse ligger den genomsnittliga stödnivån på 86,1 procent för forskningsinstitut och på 62,9 procent för universitet och högskolor, vilket innebär att de får större delen av sina kostnader täckta av Vinnovas bidrag.

RESULTAT

Vinnova ska, i enlighet med regeringens instruktion, "... främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Med innovationssystem avses nätverk av offentliga och privata aktörer där innovationer och ny kunskap tas fram, sprids och används". "För att uppnå hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft ska myndigheten, utifrån ett utmaningsdrivet perspektiv, verka för nyttiggörande av forskning och främjande av innovation".

Vinnovas forsknings- och innovationsinvesteringar omfattar olika insatser som är utformade för ett brett spektrum av målgrupper. Ett viktigt mål i Vinnovas strategi är att mobilisera för kraftsamling i forsknings- och innovationssystemet. Det görs i de forsknings- och innovationsprojekt Vinnova medfinansierar. Det görs också i processer för utformning av forsknings- och innovationsagendor, processer för uppkoppling mot ledande internationella miljöer och aktörer samt i processer för samverkan mellan statliga myndigheter, regioner och kommuner.

Forskning och innovation är processer som i regel tar flera år innan resultat i form av konkurrenskraft, hållbar tillväxt och effekter på innovationssystem blir tydligt mätbara. Mot denna bakgrund måste resultaten av Vinnovas verksamhet baseras på en kombination av årsvisa resultatindikatorer av verksamhetens utveckling, regelbundna uppföljningar av olika insatser samt utvärderingar av olika insatser och

områdesportföljer baserade på systemperspektiv och långa tidsperspektiv.

Inom följande viktiga resultatdimensioner följer Vinnova utvecklingen av årsvisa indikatorer:

- Främjande av olika aktörers investeringar i forskning och innovation
- Främjande av samverkan mellan olika aktörer i innovationssystem
- Främjande av olika mål i Agenda 2030

Motiv och resultatdimensioner

Investeringar i forskning och innovation är en fundamental förutsättning för hållbar tillväxt och effektiva innovationssystem. Forskning och innovation karakteriseras av stor osäkerhet om framtida resultat och värdeskapande. Det finns därför ofta betydande negativa incitament att investera i forskning och innovation i samhällsekonomiskt tillräcklig utsträckning för internationell konkurrenskraft i innovationssystemet, s.k. marknadsmisslyckanden. Därutöver finns det ofta s.k. systemmisslyckanden av olika slag, dels strukturella som begränsar effektiviteten i innovationssystem, dels dynamiska som begränsar förnyelsekraften i innovationssystem. Se översikt över olika typer av marknadsmisslyckanden och systemmisslyckanden i tabell 8. Marknadsmisslyckanden och systemmisslyckanden begränsar hållbar tillväxt och effektivitet i innovationssystem.⁴

Tabell 8. Översikt över marknadsmisslyckanden och systemmisslyckanden i innovationssystem.

Marknad (Marknadsmisslyckande)	Innovationssystem (Systemmisslyckande)	Systeminnovation (Förnyelsemisslyckande)
1) Begränsad experimentell ekonomi Assymetrier i information och tillgänglighet till FoU- och innovationsresurser begränsar idégenerering	1) Infrastrukturutmaningar – Underinvesteringar Stora osäkerheter, hög risk, stor skala och långa tidshorisonter – negativa drivkrafter	1) Riktningutmaningar Svaga incitament, brist på gemensamma visioner och koordinering för systeminnovation och radikal förnyelse
2) Underinvesteringar i FoU och innovation FoU präglas av osäkra cost-benefit-kalkyler och är en kollektiv vara med osäker appropriering av tillgångar	2) Institutionella utmaningar – Negativa incitament Lagar, äganderätter, regleringar samt tillit, värderingar, normer och attityder till risktagande	2) Efterfrågeutmaningar Oartikulerade användarbehov och svag offentlig efterfrågan för systeminnovation och radikal förnyelse
3) Negativa effekter – utanför privata kalkyler Samhälleligt negativa effekter kan uppstå då privata aktörer inte har incitament att inkludera dessa i kalkyler	3) Nätverksutmaningar – Begränsad dynamik Svag samverkan begränsar kunskapsutbyte och kraftsamling för effektiva innovationssystem	3) Policykoordineringsutmaningar Svaga incitament och utvecklade processer för effektiv flernivåpolicy och horisontell policy
4) Överexploatering av allmänna tillgångar Allmänna tillgångar – land, vatten, miljö – tenderar att överexploateras utan regleringar och prissättning	4) Förmågeutmaningar – Kompetens och Resurser Brist på nyckelkompetenser och organisatorisk förmåga begränsar tillgång till kunskap och anpassning	4) Reflexivitetutmaningar Svagt utvecklade system- och förnyelseperspektiv i policydebatt samt i utvärderings- och revisionsorgan

KÄLLA: ANPASSAD ÖVERSIKT BASERAD PÅ WEBER M. & ROHRACHER H. (2012), LEGITIMIZING RESEARCH, TECHNOLOGY AND INNOVATION POLICIES FOR TRANSFORMATIVE CHANGE: COMBINING INSIGHTS FROM INNOVATION SYSTEMS AND MULTI-LEVEL PERSPECTIVE IN A COMPREHENSIVE 'FAILURES' FRAMEWORK, RESEARCH POLICY, 41(6), 1037–1047.

4 Se OECD (2015), System Innovation: Synthesis Report och OECD (2023), Science and Technology Outlook 2023: Enabling Transitions in Times of Disruption för översikter, synteser och rekommendationer för forsknings- och innovationspolicy

Kärnan i Vinnovas uppdrag är att adressera olika marknadsmisslyckanden och systemmisslyckanden för att främja hållbar tillväxt och utveckling av effektiva innovationssystem. Vinnovas olika insatser och bedömningskriterier är utformade i syfte att främja olika typer av effekter som adresserar olika marknadsmisslyckanden och systemmisslyckanden. Eftersom investeringar i forskning och innovation alltid kräver flera år för att generera påtagliga effekter på värdeskapande och innovationssystem så är systematiska utvärderingar nödvändiga för att värdera insatsernas effekter. Årliga resultatindikatorer är viktiga för att följa utvecklingen på helhetsnivå och inom olika områden.

Främjande av investeringar i forskning och innovation

Främjande av investeringar i forskning och innovation är en central del i Vinnovas verksamhet och starkt kopplat till marknadsmisslyckanden i innovationssystem. Vinnova följer därför utvecklingen av olika aktörers investeringar i forskning och utveckling i Vinnovas portfölj genom följande resultatindikatorer:

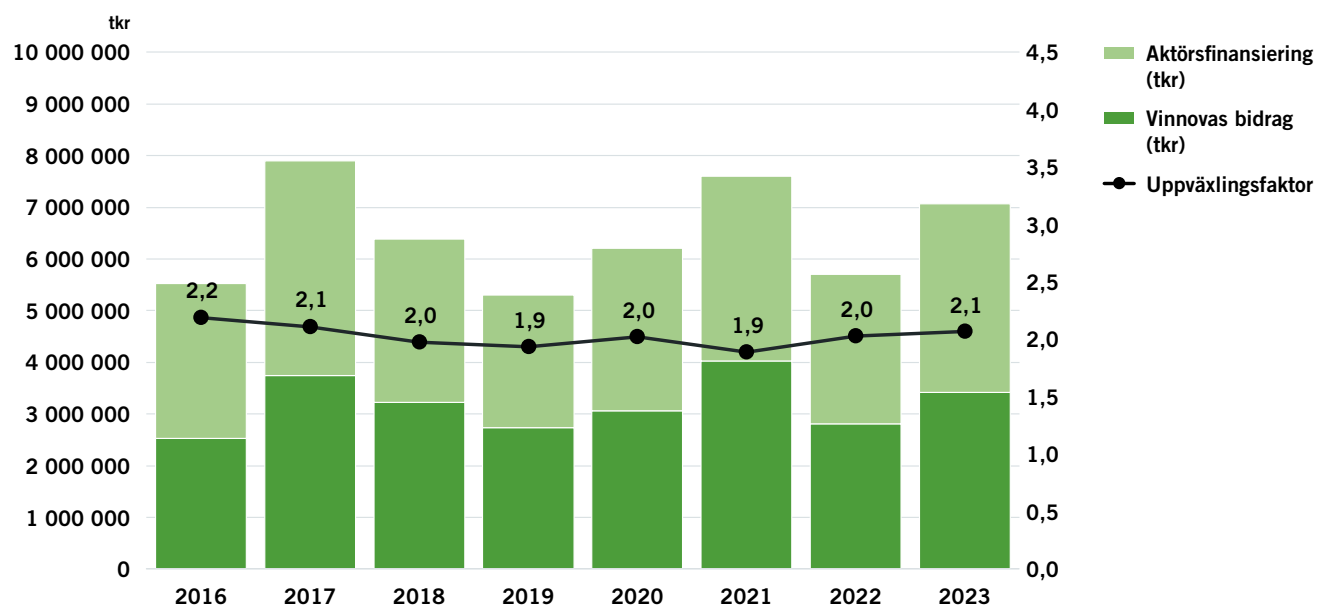
- Uppväxlingsfaktor – total kvot mellan Vinnovas finansiering och aktörsfinansiering
- Olika aktörers egenfinansieringsandel vid medverkan i Vinnova-finansierade projekt

Medverkande aktörers egenfinansiering av sitt deltagande

i Vinnovafinansierade projekt är en viktig huvudprincip i Vinnovas verksamhet, dels för att säkerställa att medverkande aktörer har ett starkt intresse av resultaten av de projekt som finansieras, dels för att säkerställa att Vinnovas finansiering främjar ökade Fol-investeringar i innovationssystemet. Egenfinansieringen varierar mellan olika insatser, aktörskategorier och typer av projekt. Det innebär också att egenfinansieringen och uppväxlingsfaktorn för Vinnovas finansiering varierar mellan olika typer av insatser och mellan Vinnovas olika områden.

Målet att uppväxlingsfaktorn på Vinnovas samlade Fol-investeringar ska uppgå till minst lika stor aktörsfinansiering som Vinnovas finansiering etablerades för mer än tio år sedan. Detta mål har Vinnova uppnått de flesta år sedan dess. Uppväxlingsfaktorn har även legat omkring 2 de senaste fem åren och ökade något år 2023, till 2,1. Ökningen under år 2023 förklaras av en relativ minskning av andelen projekt med endast en part och en ökning av andelen större och längre projekt med flera parter. Detta var en konsekvens av de budgetneddragningar och prioriteringar av program som karakteriseras av relativt stora och komplexa projekt, med relativt hög uppväxlingsfaktor, som Vinnova ålades att göra under 2023, se figur 6. Uppväxlingsfaktorn i Vinnovas åtta olika områden redovisas i områdesredovisningarna i avsnitt 1.2 Vinnovas åtta områden.

Figur 6. Uppväxling – total projektfinansiering, aktörsfinansiering och Vinnovas bidrag i Vinnovas Fol-investeringar 2016–2023.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Främjande av samverkan i innovationssystem

Samverkan mellan olika aktörer är av avgörande betydelse för effektiva innovationssystem och för mobilisering kring gemensamma innovationsagendor för systeminnovation. Det finns ofta stora utmaningar och hinder för aktörs-samverkan, särskilt mellan olika typer av aktörer, mellan aktörer inom olika områden och mellan aktörer med olika drivkrafter. Främjande av samverkan mellan olika aktörer är en central del i Vinnovas verksamhet och adresserar framför allt nätverksutmaningar, förmågeutmaningar och riktningutmaningar, som ofta är systemmisslyckanden i innovationssystem, se tabell 8.

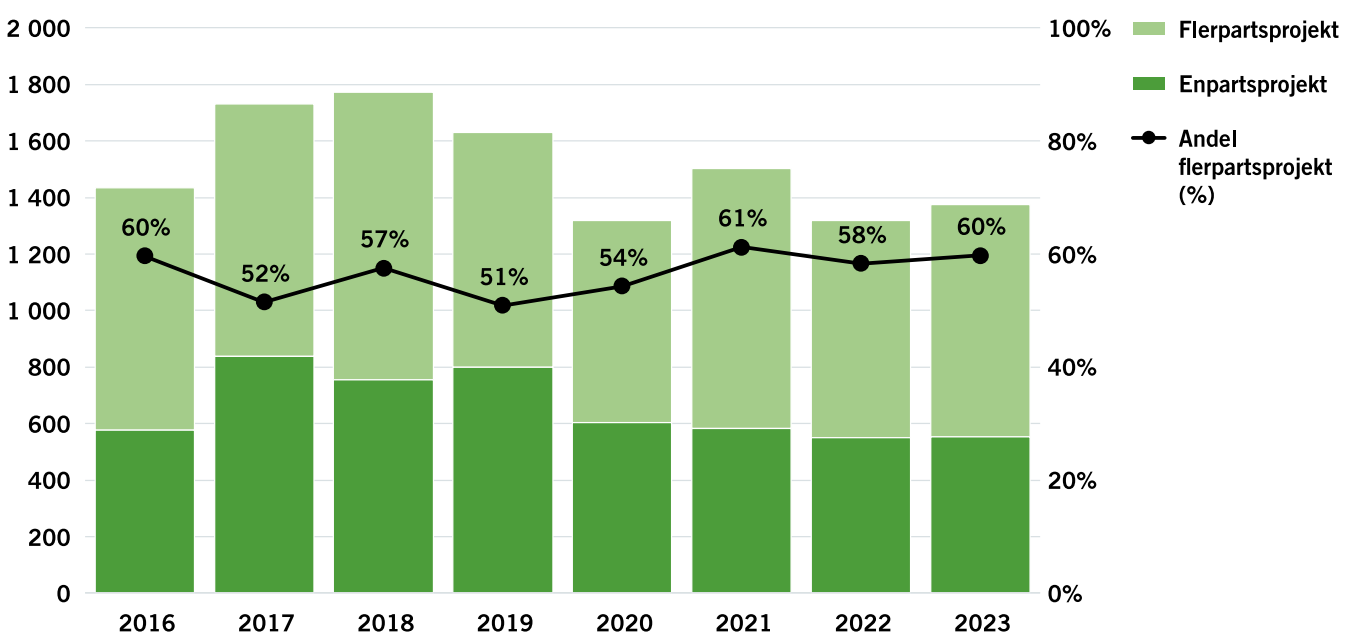
Vinnovas olika insatser och bedömningskriterier är utformade i syfte att generera samverkan mellan olika aktörer som stärker potentialen till innovation, effektivt utnyttjande av olika aktörers kompetenser och resurser, ömsesidigt lärande mellan olika aktörer samt kraftsamlingar för systeminnovation. Som tidigare noterats kräver investeringar i forskning och innovation alltid flera år för att generera påtagliga effekter på värdeskapande, innovationssystem och systeminnovation så är systematiska utvärderingar nödvändiga för att värdera insatsernas effekter. Årliga resultatindikatorer på samverkan i Vinnovas verksamhet är viktiga för att följa utvecklingen på helhetsnivå och inom olika områden.

Vinnova följer utvecklingen av samverkan i Vinnovas portfölj genom följande resultatindikatorer:

- Andel flerpartsprojekt av Vinnovas finansierade projekt
- Andel finansiering i flerpartsprojekt i Vinnovas portfölj
- Andel finansiering av projekt med flera olika aktörstyper i Vinnovas portfölj

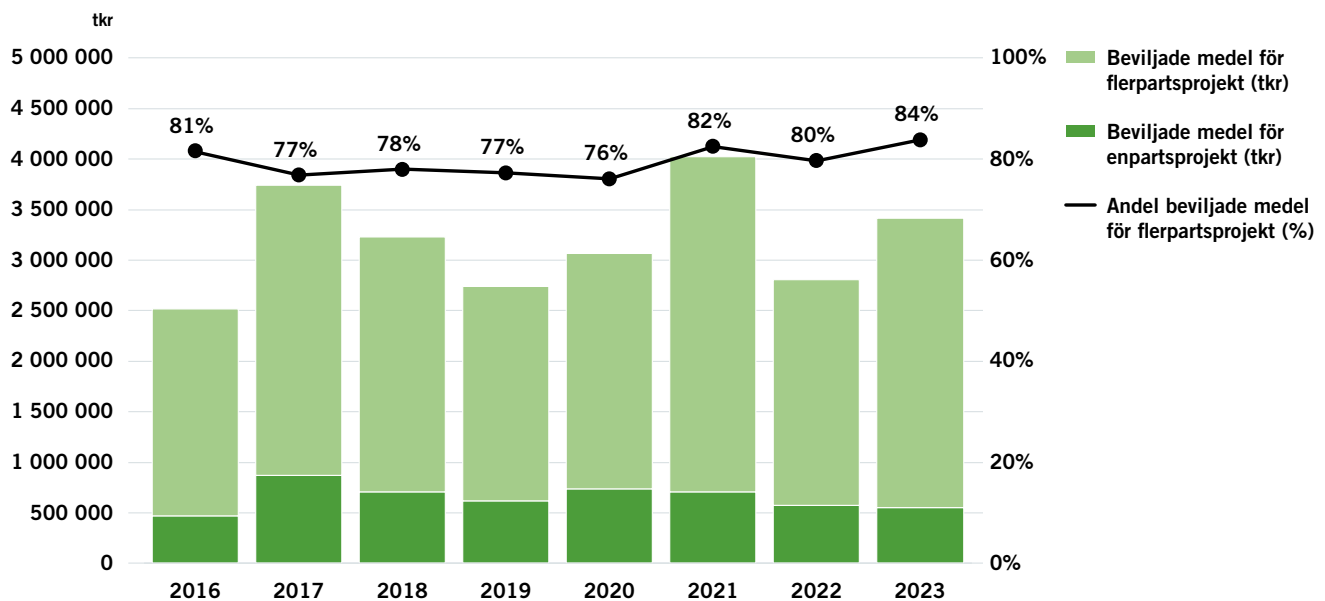
Flerpartsprojekt dominerar i Vinnovas verksamhet. Antalet projekt med fler än en part svarade år 2023 för omkring 60 procent av projekten i Vinnovas projektportfölj. I finansieringsvolym svarade flerpartsprojekt dock för en väsentligt högre andel, cirka 85 procent. Flerpartsprojekt är alltså i genomsnitt väsentligt större än enpartsprojekt. Dessutom är Vinnovas finansieringsandel i genomsnitt lägre i flerpartsprojekt än i enpartsprojekt, vilket innebär att den s.k. uppväxlingsfaktorn är högre i flerpartsprojekt än i enpartsprojekt. Detta resultatmönster är i linje med förväntan och i linje med Vinnovas uppgift att främja aktörssamverkan för utveckling av effektiva innovationssystem. Utvecklingen av detta resultatmönster har varierat lite de senaste åtta åren, vilket är förväntat. Variationerna beror på variationer i antal och storlek på utlysningar med många enpartsprojekt, i huvudsak variationer i fråga om utlysningar för innovativa småföretag, se figur 7, 8 och 9.

Figur 7. Antal flerpartsprojekt och enpartsprojekt 2016–2023. Andel flerpartsprojekt anges i procent vid staplarna.

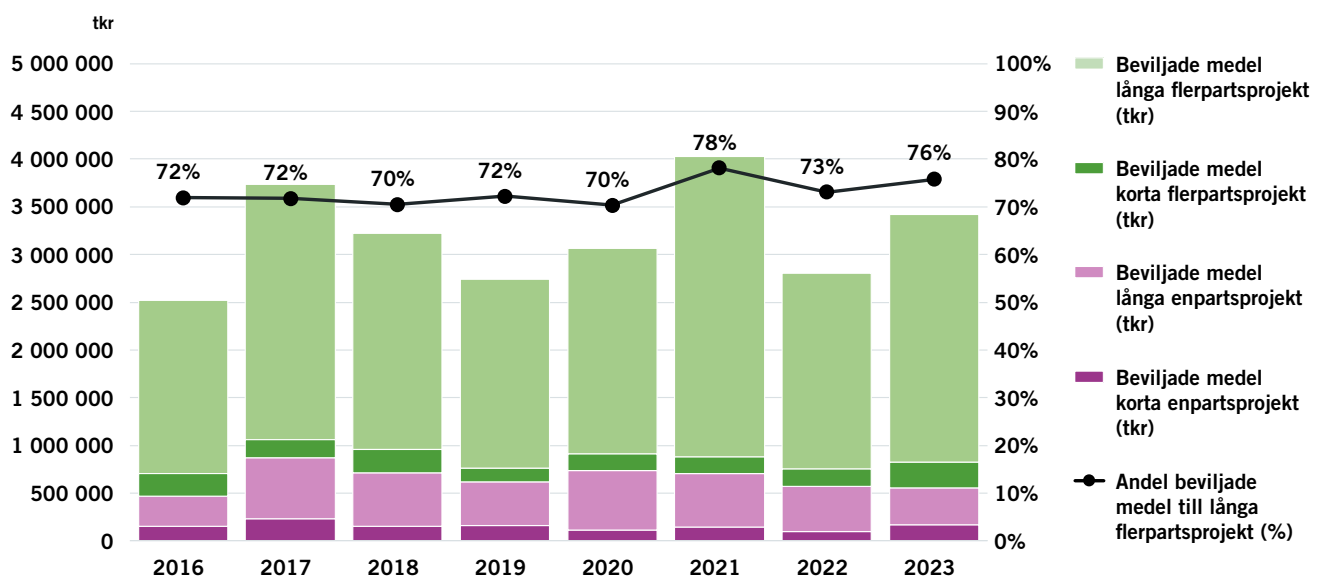
KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Figur 8. Beviljade medel för flerpartsprojekt och enpartsprojekt 2016–2023. Andel beviljade medel för flerpartsprojekt anges i procent vid staplarna.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Figur 9. Fördelning av beviljade medel 2016–2023 uppdelat på enpartsprojekt och flerpartsprojekt samt korta och långa projekt. Andel beviljade medel till långa flerpartsprojekt visas i procent vid staplarna.

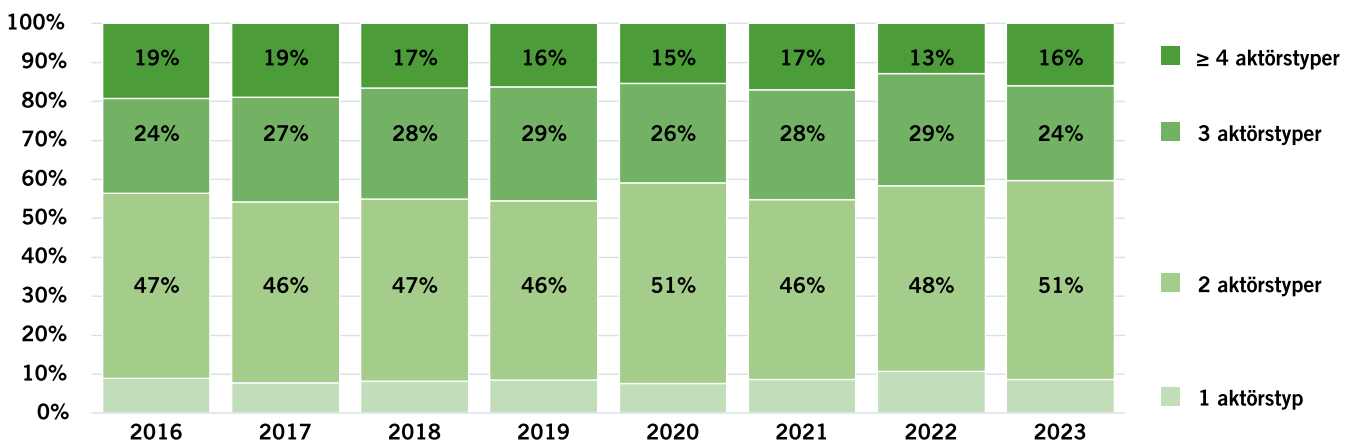
KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Kommentar: Korta projekt avser bidragsprojekt med en löptid som är ett år eller kortare, medan långa projekt avser bidragsprojekt med en löptid som är längre än ett år.

Vinnova kategoriserar projektparter i olika aktörstyper, så som t.ex. privata företag, universitet och högskolor samt forskningsinstitut. De olika aktörstyperna framgår av tabell 6 och 7. I omkring hälften av alla beviljade flerpartsprojekt deltog två olika aktörstyper, medan projekt med tre olika aktörstyper utgjorde en knapp fjärdedel och projekt med fyra eller fler aktörstyper svarade för en dryg sjättedel av alla flerpartsprojekt. Flerpartsprojekt med endast en aktörstyp svarade för en knapp tiondel. Detta mönster har varit relativt stabilt de senaste fem åren. Finansieringsandelen för projekt med många olika aktörstyper är dock väsentligt större än antalet sådana projekt. År 2023 svarade projekt med

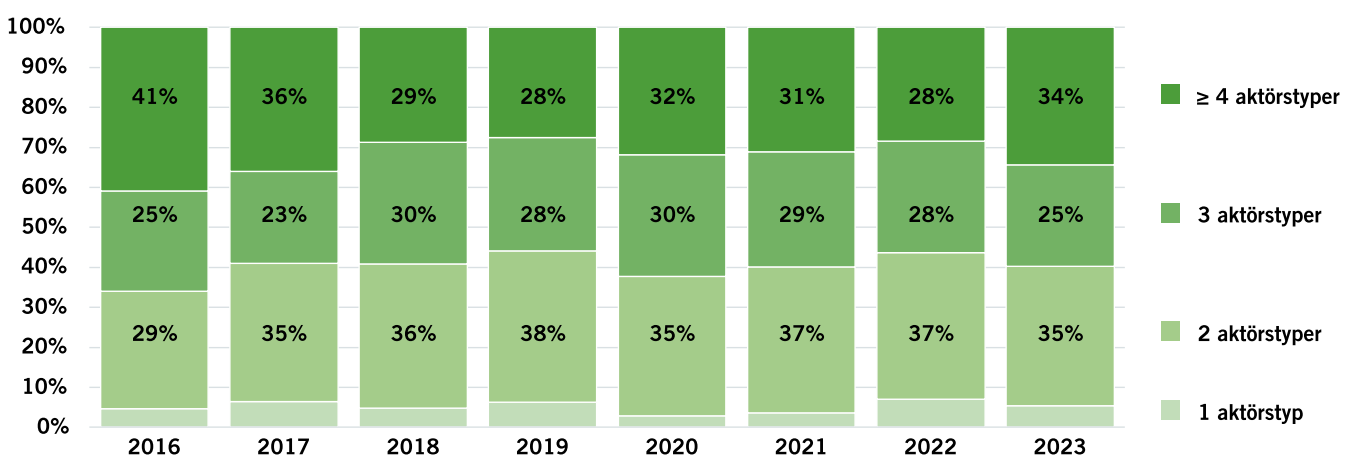
fyra eller fler olika typer av aktörer för en dryg tredjedel av finansieringen i Vinnovas beviljade flerpartsprojekt. Projekt med tre olika aktörstyper svarade samma år för en fjärdedel och projekt med två olika aktörstyper svarade för drygt en tredjedel av den beviljade finansieringen och projekt med endast en aktörstyp svarade år 2023 för en tjugondel av den beviljade finansieringen av flerpartsprojekt. Även detta mönster har varit relativt stabilt de senaste fem åren. Dessa resultatindikatorer visar att Vinnovas finansiering främjar samverkan mellan olika aktörstyper, vilket är en viktig roll för Vinnova i utvecklingen av effektiva innovationssystem, figur 10 och 11.

Figur 10. Fördelning av antal aktörstyper i beviljade flerpartsprojekt 2016–2023. Detta visas i procent relativt totalt antal flerpartsprojekt.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Figur 11. Andel finansiering fördelad på beviljade flerpartsprojekt med olika antal aktörstyper 2016–2023. Detta visas i procent relativt beviljade medel i flerpartsprojekt.

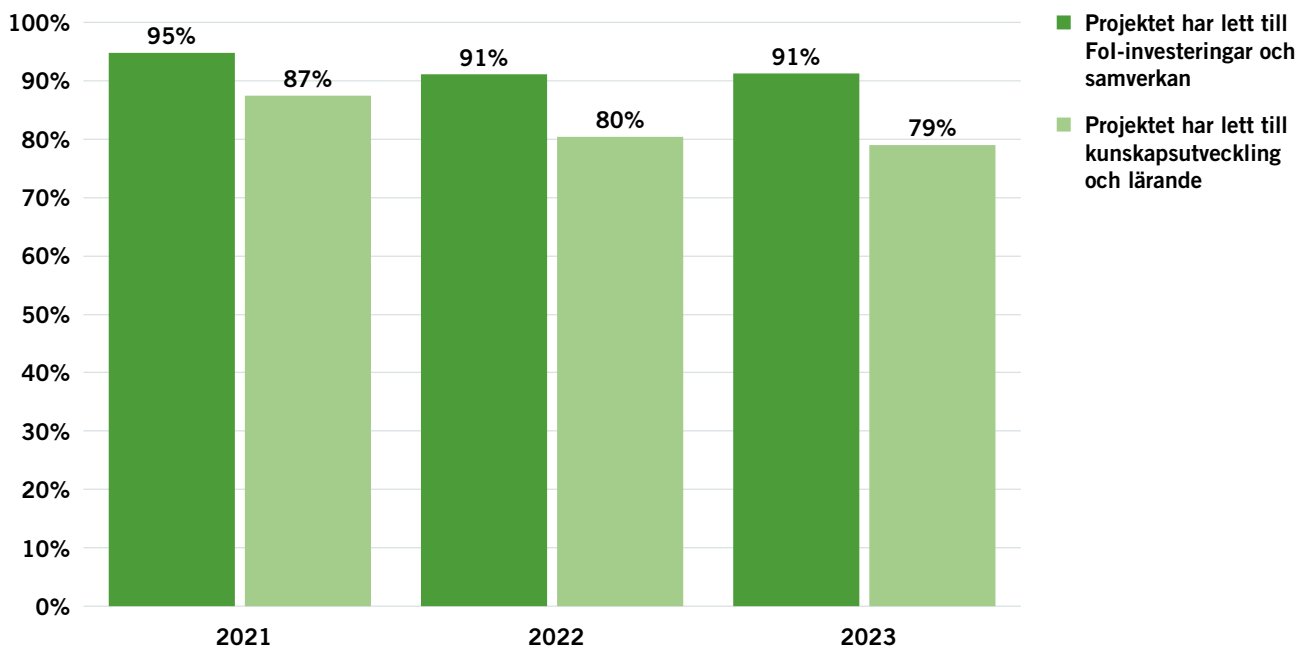

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Vinnova följer upp projektresultaten från de projekt som slutrapporterar respektive år. En uppföljning av projektresultat under perioden 2021–2023 visar att en stor andel av de projekt som slutrapporterats dessa år har lett till ökade FoU-investeringar och utvecklad FoU-samverkan

respektive till kunskapsutveckling och lärande. Detta är, som diskuterats ovan, i linje med förväntningarna. Variationerna mellan åren 2021–2023 är små. De något högre nivåerna år 2021 jämfört med år 2022 och år 2023 behöver analyseras närmare innan tolkningar av detta görs, se figur 12.

Figur 12. Ett urval av rapporterade resultat i slutrapport för projekt avslutade under 2021–2023.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Kommentar: Figuren visar en gruppering av svar på frågor som ställts i slutrapporter under åren 2021–2023. Följande frågor har grupperats i respektive kategori.

Projektet har lett till FoU-investeringar och samverkan: "Har eller kommer projektet att leda till följdprojekt?", "Har projektet lett till nya eller utvecklade samarbeten av betydelse för FoU- och innovationsverksamhet?", "Har projektet lett till ökade FoU- eller andra innovationsinvesteringar?"

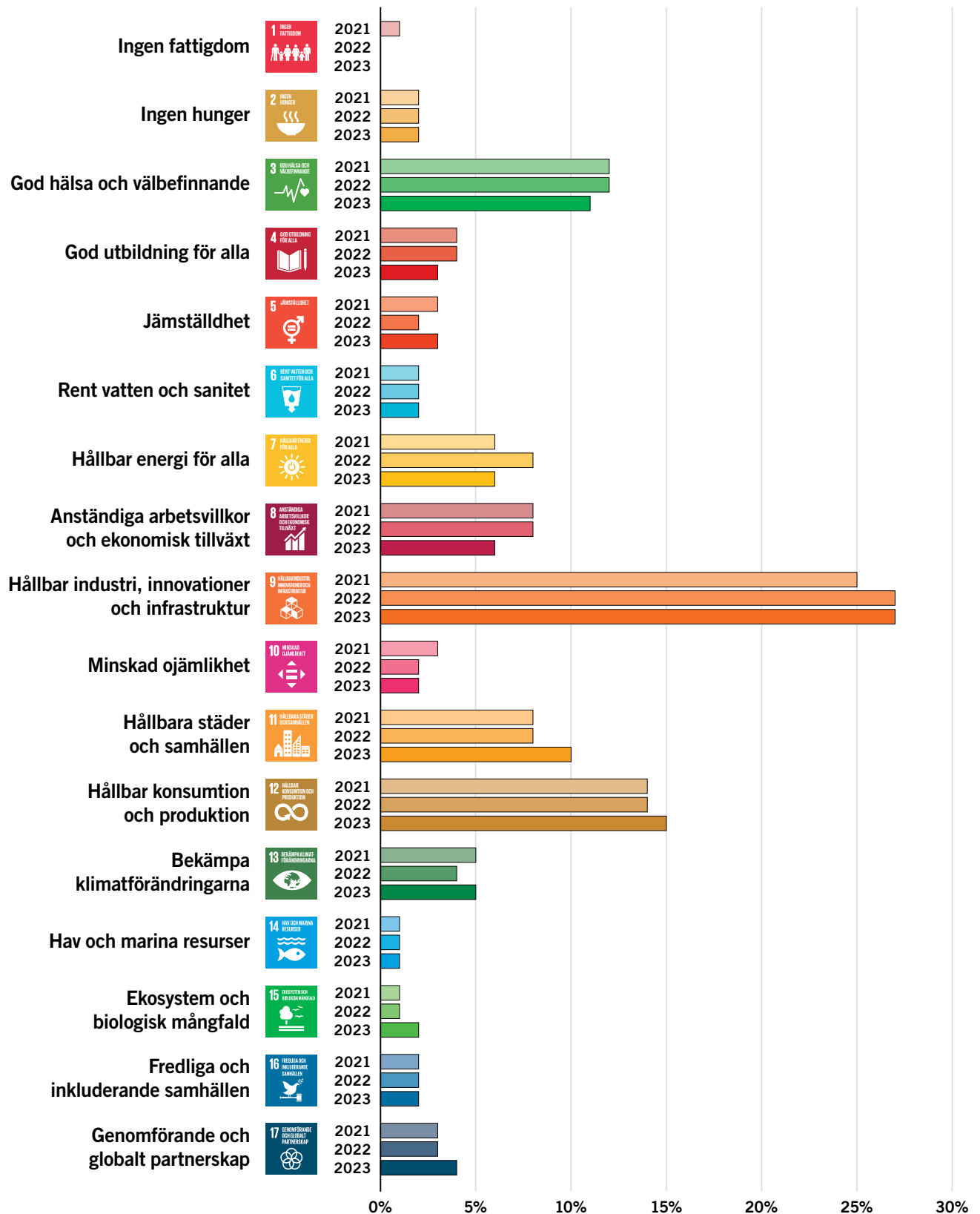
Projektet har lett till kunskapsutveckling och lärande: "Har projektet lett till vetenskapliga artiklar eller konferensartiklar?", "Har projektet lett till andra publikationer?", "Har projektet lett till annan kunskaps- och informationspridning?"

Främjande av mål i Agenda 2030

Vinnova klassificerar sedan år 2018 alla finansierade projekt med avseende på vilka mål i Agenda 2030 som projekten syftar att bidra till. Klassificeringen sker vid projektstart av aktörerna i projekten. Alla mål i Agenda 2030 är representerade i Vinnovas projektportfölj, se figur 13. Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur dominerar,

följt av mål 12 Hållbar konsumtion och produktion, mål 3 God hälsa och välbefinnande, mål 11 Hållbara städer och samhällen samt mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Fördelningen på olika mål är förhållandevis stabil över åren och ger en bild över projektens ambition i förhållande till Agenda 2030.

Figur 13. Profilen på Vinnovas projektportfölj 2021–2023 med avseende på projektens inriktning mot olika mål i Agenda 2030.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Utvärderingar och övergripande policyanalyser

Under år 2023 har ett totalt tio större utvärderingar, övergripande policyanalyser och formativa uppföljningar genomförts. Dessa är av olika karaktär:

- Nioårsutvärderingar av sex Strategiska innovationsprogram (SIP)
 - BioInnovation
 - Innovair
 - IoT Sverige
 - SIO Grafen
 - Smartare elektroniksystem
 - Swelife
- Övergripande policyanalyser och policyutvärderingar
 - Analysbilaga – Vinnovas underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik
 - Utveckling av deltagandet inom EU:s ramprogram Horisont Europa
 - Metautvärdering av sexårsutvärderingar av 17 Strategiska innovationsprogram
 - Smart policyutveckling – transformativ offentlig sektor och civilsamhälle

Dessa utvärderings- och analysunderlag syftar till att ge underlag för berörda aktörer, till Vinnovas interna lärande och till Sveriges FoU-policy. Övergripande utvärderingar av Strategiska innovationsprogram och Sveriges deltagande i EU:s ramprogram för forskning och innovation har givit bidrag till utveckling av nya insatser och vidareutveckling av planerade insatser. I synnerhet har dessa givit underlag för den kommande satsningen Impact Innovation och Vinnovas arbete för att stärka Sveriges deltagande i internationella satsningar, i synnerhet inom EU. De har samtidigt bidragit med underlag för Vinnovas analyser och rekommendationer till regeringens kommande forsknings- och innovationsproposition.

Nioårsutvärderingar av sex Strategiska Innovationsprogram

Under år 2023 har den andra omgången Strategiska innovationsprogram, som varit verksamma i nio år utvärderats. De sex program som utvärderats är: BioInnovation, Innovair, IoT Sverige, SIO Grafen, Smartare elektroniksystem och Swelife.⁵ Därtill har utvärderarna sammanfattat utvärderingarna i en årsrapport.⁶ De utvärderade programmen får övergripande positiva omdömen.

Samtliga program beskrivs av utvärderarna som väl fungerande, välskötta och ändamålsenliga samt att de mobiliserar en bredd av aktörer. Programmen bedöms generera mervärden i form av aktiviteter och resultat som annars inte skulle ha uppstått. Programmen bedöms också skapa mervärden på systemnivå inom sina respektive områden, i form av ökad samordning, gemensamma agendor och branschöverskridande samarbeten. Det finns en stor spännvidd i denna omgång program, avseende inriktning, aktörskonstellationer och kontext. Dessa utvärderingar diskuteras närmare i avsnitt 2.1 Strategiska innovationsprogram och Impact Innovation.

På övergripande plan sammanfattar utvärderarna måluppfyllelsen i de sex programmen på följande sätt:

- Mål 1: Stärkt hållbar tillväxt – samtliga program, på olika sätt och i olika utsträckning.
- Mål 2: Stärkt konkurrenskraft och ökad export för svenskt näringsliv – samtliga program i hög utsträckning.
- Mål 3: Att göra Sverige till ett attraktivt land att bedriva verksamhet och investera i – i olika utsträckning och på olika sätt.

Vad gäller mål 4, hållbar samhällsutveckling som tryggar försörjning, välfärd, miljö och energipolitiska mål visar utvärderingen att programmen bidragit i viss utsträckning till en positiv utveckling. Detsamma gäller mål 5, skapa förutsättningar för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar. Nioårsutvärderingen visar att SIP som strategisk arena för FoU-agendor och aktörmobilisering är av stor betydelse för det svenska innovationssystemets konkurrenskraft och attraktionskraft. Nedan sammanfattas systemeffekter som nioårsutvärderingarna påvisat för vart och ett av de utvärderade programmen:

SIO Grafen

- SIO Grafen har starkt bidragit till att bygga upp ett ekosystem av och för svenska grafenföretag och användare, som tidigare inte alls fanns.
- Programinriktningen har utvecklats med grafenområdet, från explorativa projekt mot industriell tillämpning och breddad mobilisering.
- SIO Grafen arbetar aktivt och strategiskt med strukturella frågor, ramverk och infrastruktur.

5 Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: BioInnovation, Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Innovair, Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: IoT Sverige, Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: SIO Grafen, Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Smartare elektroniksystem, Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Swelife, Vinnova diarienummer 2021-02735

6 Sweco Sverige AB, Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Slutsatser från sex utvärderingar 2023, Vinnova diarienummer 2021-02735

Innovair

- Innovair tillför genom sin koordinerande roll betydande nytta för det svenska Fol-systemet inom flygteknik, både nationellt och internationellt.
- Innovair har förmått samla de relevanta nationella aktörerna inom sitt valda insatsområde.
- Insatserna för små och medelstora företag (SMF) har varit viktiga för att rekrytera SMF som underleverantörer till Saab och GKN.
- IntDemo har varit mycket viktigt för Saabs och GKNs utvecklingsprojekt med utländska parter och deltagande i EUs demonstratorprogram.
- Innovairs koordinerande roll i samarbetet mellan Sverige och Brasilien har skapat förtroende och relationer som kan ge stor avkastning för svensk export.

IoT Sverige

- Programmet har mobiliserat fler offentliga organisationer, framför allt kommuner, som är viktiga behovsägare och användare av IoT (Internet of Things, Sakernas internet).
- Företag, lärosäten, forskningsinstitut och offentliga organisationer har utvecklat nya samarbeten med för dem nya aktörer.
- Att driva innovation genom offentlig upphandling är av stor betydelse för att möjliggöra tillämpningen och utvecklingen av IoT-tekniken. En relativt hög andel företag uppger att de haft dialog med myndigheter (kommuner, regioner, statliga myndigheter) om offentlig upphandling.
- Programmet bidrar till att stärka utvecklingen och användandet av internationella standarder, tekniska ramverk och en gemensam IoT-vokabulär.

Smartare elektroniksystem

- SMF utgör en stor andel av nytillkomna organisationer i programmet.
- Projektdeltagandet har i stor utsträckning lett till teknologi- eller kunskapsspridning till en annan bransch.
- Deltagandet har i hög grad inneburit samarbeten mellan aktörer som tidigare inte samarbetade.

Swelife

- Swelife har mobiliserat rätt kategorier och konstellationer av aktörsgrupper, även aktörer som annars inte ser sig som en del av området life science och hälsa.
- Swelife har med framgång arbetat med att minska fragmenteringen inom life science-sektorn, framför allt har programmet bidragit till kunskapsspridning och ökad samverkan mellan sektorns aktörer.
- Deltagande i Swelife visar sig möjliggöra ytterligare finansieringsmöjligheter.

BioInnovation

- BioInnovation har bidragit till att branschöverskridande samarbeten kommer till stånd vilka skapat möjligheter att stärka Sveriges konkurrenskraft.
- Programmet når i störst utsträckning företag, institut och lärosäten där företagen ofta är de som formulerar behoven för programmets aktiviteter.
- Företagsforskarskolan Resurssmarta Processer är en särskilt värdefull insats för att säkra kompetensförsörjningen för den biobaserade processindustrin.
- I mindre utsträckning nås aktörer från offentlig sektor och aktörer från utlandet. Det förekommer dock. Exempelvis via arbetet med innovationsupphandling (Upphandlingsmyndigheten, Patent- och registreringsverket och Sveriges Kommuner och Regioner).
- Det finns en potential för programmet att sprida information om den cirkulära biobaserade ekonomin till aktörer som kan påverka policyer och regelverk.

Baserat på årets utvärderingar bedömer Vinnova att resultaten av de Strategiska innovationsprogrammen motsvarar förväntningarna.

Övergripande policyanalyser och policyutvärderingar

Under år 2023 uppdrog regeringen Sveriges sex statliga forskningsfinansiärer att utifrån sina ansvarsområden göra analyser och lämna rekommendationer som kan bidra till regeringens forsknings- och innovationspolitik, U2023/01317. I rapporten Acceleration mot en hållbar framtid ger Vinnova sina förslag till regeringens forsknings- och innovationspolitik.⁷ I Omvärldsanalys – Analysbilaga till Vinnovas underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik redovisar Vinnova sin analys som ligger till grund för Vinnovas förslag till regeringens forsknings- och innovationspolitik.⁸ I detta

⁷ Vinnova (2023), Acceleration mot en hållbar framtid – Vinnovas inspel till regeringens forsknings- och innovationsproposition, Vinnova diarienummer 2023-00939

⁸ Vinnova (2023), Omvärldsanalys – Analysbilaga till Vinnovas underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik, Vinnova diarienummer 2023-00939

arbete har Vinnova under år 2023 genomfört ett omfattande omvärldsanalyserarbete som legat till grund för Vinnovas analysunderlag till forsknings- och innovationspolitiken. I det sammanhanget har ett stort antal seminarier genomförts. Ett antal underlagsrapporter har under året publicerats och fler underlagsrapporter har färdigställts, varav några kommer att publiceras under år 2024.

Vinnovas EU-arbete inriktas mot att samordna det svenska strategiska arbetet gentemot EU:s nya ramprogram för forskning och innovation, som är världens största FoU-program. I det sammanhanget har Vinnova gjort stora insatser och väsentligt påverkat utformningen av ramprogrammet i riktning mot utmaningsdriven innovation och ett missionsorienterat arbetssätt. Vinnova genomför kontinuerligt och systematiskt omfattande informationsinsatser för att främja svenska aktörers förutsättningar att delta i EU:s satsningar.

För ett litet land som Sverige har internationell samverkan inom forskning och innovation blivit väsentligt viktigare än tidigare på grund av den kraftigt ökande globala konkurrensen. EU:s satsningar på forskning och innovation spelar därför en central roll för Sverige. EU:s betydelse gäller såväl för samarbeten inom EU som för FoU-allianser med länder utanför unionen. På egen hand har inte Sverige möjlighet att åstadkomma samma effekter och effektivitet av FoU-investeringar.

Men trots EU:s värde för små länder, tar inte Sverige del av EU:s möjligheter i full utsträckning. Sverige hör exempelvis inte till de ledande nationerna i fråga om att utnyttja EU:s finansiering för FoU-projekt. Sverige behöver därför utveckla mer målmedvetna EU-strategier och kraftsamlingar för att stärka Sveriges uppväxling av forsknings- och innovationsinvesteringar genom deltagande i EU:s program och policyutveckling.

Under år 2023 genomfördes en metautvärdering baserad på sexårsutvärderingarna av samtliga 17 Strategiska innovationsprogram.⁹ Utvärderarna drar slutsatsen att SIP-instrumentet varit effektivt för att främja konkurrenskraft och nationell kompetensutveckling. Samtidigt dras slutsatsen att det behöver justeras för att främja systeminnovation som driver på socio-tekniska transformationer inom ramen för bredare samhällsutmaningar. Utvärderarna ger ett antal rekommendationer för vad som krävs för en sådan utveckling i vidareutveckling av SIP-instrumentet och i utveckling av

andra insatser för att främja systeminnovation. För Vinnova är dessa lärdomar av stor betydelse för utvecklingen av Impact Innovation, som är nästa generations Strategiska innovationsprogram.

I slutet av 2019 fick Vinnova regeringsuppdraget (N2019/03094/EIN) att ge stöd till offentliga aktörers arbete med regel- och policyutveckling.¹⁰ Detta område är relativt utvecklat i Sveriges FoU-policy. I detta uppdrag utvärderades satsningen och ett urval av projekten. Utvärderingen genomfördes av SWECO och slutrapporterades i september 2023.¹¹ Följande övergripande slutsatser drogs i det sammanhanget:

- Uppdrag och resurser har varit nödvändiga förutsättningar.
- Kommunikation och tydliga roller – viktiga nycklar för processen.
- Externt stöd bidrar till färre konfliktytor och förutsättningar för samskapande processer.
- Designdrivna processer och involvering av aktörer var nycklar för framgång.
- Behov av ett mer systematiskt innovationsarbete i myndigheter är viktigt för effekter.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnovas samlade bedömning är att måluppfyllelsen i förhållande till Vinnovas instruktion har varit god och motsvarar förväntningarna. Resultatdata och genomförda utvärderingar, som redovisats ovan, visar på positiva och viktiga resultat i fråga om mobilisering av näringsliv, offentlig verksamhet, akademi och institut kring viktiga agendor för investeringar i forskning och innovation. Långsiktiga samverkansinsatser som Strategiska innovationsprogram visar på kontinuerligt stärkta resultat över tid.

Den övergripande strategin för att katalysera systeminnovation genom olika samspelande insatser antogs av Vinnova år 2010. Med denna som grund har olika satsningar genomförts och synergierna mellan dem har successivt utvecklats och stärkts. Verksamhetsplanerna 2019–2023 och Vinnovas förslag och analys som underlag till regeringens senaste samt kommande forsknings- och innovationsproposition är starka manifestationer av detta.

Vinnova bedömer att den stärkta mobilisering av aktörer i innovationssystemet, som under år 2023 gjorts inom

9 Faugert & Co Utvärdering/Technopolis Sweden (2023), Meta-evaluation of the Swedish Strategic Innovation Programmes – As policy instruments for industrial competitiveness and systems innovation – Extended summary, Vinnova diarienummer 2018-02397

10 Vinnova (2023), Regeringsuppdrag att ge stöd till offentliga aktörers arbete med regel- och policyutveckling, Vinnova diarienummer 2019-05811

11 Sweco Sverige AB (2023), Formativ utvärdering av Smart Policyutveckling, Vinnova diarienummer 2023-03587

ramen för Vinnovas åtta områden, har lagt grunden för stärkta kraftsamlingar. Av särskilt stor betydelse i det sammanhanget är kraftsamlingen inom ramen för programmet Avancerad digitalisering, som baseras på regeringsuppdrag, och initieringen av nästa generations Strategiska innovationsprogram, Impact innovation. Dessa satsningar baseras på insikter från omvärldsanalyser och kontinuerliga utvärderingar av pågående Strategiska innovationsprogram, Fordonsstrategisk forskning och innovation samt andra stora program. Impact Innovation görs i sektorsöverskridande samverkan mellan Energimyndigheten, Formas och Vinnova. Impact innovation syftar till att kraftfullt stärka förmågan i det svenska innovationssystemet att målmedvetet åstadkomma systeminnovation för accelererad omställning för konkurrenskraft genom hållbar utveckling.

Sammantaget har denna utveckling bidragit till att systeminnovation nu är ett centralt perspektiv i innovationspolitiken och till att det används för att adressera samhällsutmaningar och att göra prioriteringar i forsknings- och innovationspolitiken. I pandemins spår har insikterna om behovet av radikal omprövning av innovationspolitiken förstärkts. I ljuset av detta pågår en kraftfull utveckling av policyperspektiv och metoder för analys och utvärdering inom OECD och EU, liksom i de flesta länder, där missionsdriven policy för systeminnovation är huvudfokus.

Stora globala samhällsutmaningar, som vuxit i styrka under lång tid, har under de senaste åren utvecklats till en "perfekt storm" av snabba, djupgående samhällsförändringar och direkt systemhotande kriser. Denna nya världsordning påverkar alla länder och deras politiska förutsättningar att främja hållbar utveckling, tillväxt, välfärd och säkerhet. Eftersom små länder som Sverige är starkt beroende av öppen handel, fri rörlighet och internationell samverkan,

innebär geopolitiska spänningar, krig och protektionism stora och komplexa utmaningar. På grund av denna utveckling genomför många länder nu kraftfulla satsningar på forskning och innovation och Sverige tappar position. Volymen på Vinnovas satsningar för att säkra svensk konkurrenskraft är otillräckliga i denna globala utveckling.

Internationell och nationell kraftsamling har i denna globala utveckling blivit viktigare än någonsin. EU kraftsamlar vilket ger stora möjligheter för Sverige. EU:s satsningar på forskning och innovation spelar därför en central roll för Sverige. EU:s betydelse gäller såväl för samarbeten inom EU som för FoU-allianser med länder utanför unionen. På egen hand har inte Sverige möjlighet att åstadkomma samma effekter och effektivitet av FoI-investeringar. Sverige är dock svagt rustat för att utnyttja EU:s satsningar. Vinnova, i samverkan med övriga FoI-finansiärer, behöver därför stärka kraftsamlingarna inom ramen för EU:s satsningar och internationell samverkan utanför EU.

Pandemin tydliggjorde akuta behov av genomgripande transformation av flera näringsgrenar och samhällssektorer genom systeminnovation. De stora omvärldsförändringarna de senaste åren och de mycket allvarliga förstärkningarna av dessa under 2022 och 2023 kommer att kräva väsentligt kraftfullare och väsentligt mer målmedveten innovationspolicy än hittills för att säkra svensk konkurrenskraft i de omställningar som krävs i näringsliv och samhälle. Det förutsätter målmedvetna synergier mellan många politikområden, respektive mellan statliga myndigheter, regioner och kommuner. En annan viktig förutsättning är målmedvetna strategier och satsningar för att utnyttja EU:s program och policyinsatser för att stärka Sveriges konkurrenskraft i omställning för en hållbar utveckling.

1.2 VINNOVAS ÅTTA OMRÅDEN

Här följer en kort översikt och återrapportering för vart och ett av Vinnovas åtta områden. Rapporteringarna speglar fokus, strategiska ambitioner under året samt ett urval av viktiga insatser och händelser under 2023. Varje områdesavsnitt avslutas med en kortfattad analys och bedömning.

Då samtliga insatser gällande projektfinansiering genomförs via områdena kan insatser och regeringsuppdrag redovisas både i områdenas återrapportering och i övriga avsnitt av årsredovisningen.

Återrapporteringen per område inkluderar en fakturaruta som visar respektive områdes behandlade ansökningar och projektportfölj under året. Detta för att ge en kontext och

beskrivande bild av områdets karaktär. Den innehåller en figur som visar hur de beslutade projekten inom området under året bedömer att de bidrar till de olika målen inom Agenda 2030. Figuren visar de fem mål som flest projekt angett att de möter. Faktarutan innehåller även en figur som visar fördelning av nettobeviljade medel till olika aktörstyper inom respektive områdesportfölj under året. Nedan presenteras den samlade bilden för Vinnova som helhet. Motsvarande data redovisas också på aggregerad nivå med längre tidsserier under avsnitt "Vinnovas övergripande uppdrag".

Tabell 9. Behandlade ansökningar

Vinnova 2023

Antal ansökningar	3 421
Beviljandegrad	40%
Uppväxlingsfaktor	2,1
Andel beviljade medel till flerpartsprojekt	84%
Andel beviljade medel till långa projekt*	87%

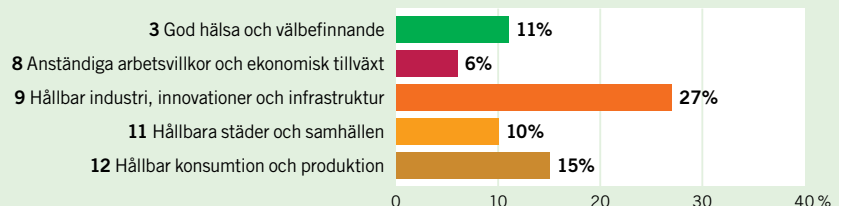
Tabell 10. Projektportfölj

Vinnova 2023

Lämnade bidrag (tkr)	3 422 661
Antal aktiva projekt	3 569

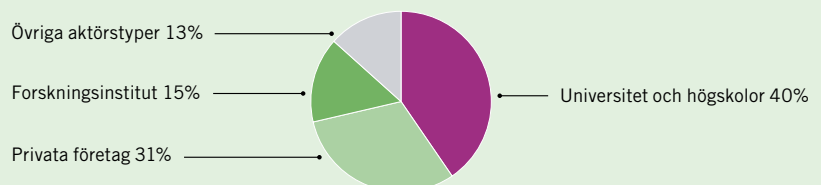
Figur 14. Beviljade projekts inriktning mot mål i Agenda 2030

Vinnova 2023

Figur 15. Fördelning av projektportföljen

Vinnova 2023

* Projekt med löptid över ett år

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

HÅLLBAR INDUSTRI

Fokus

Vinnovas ambition med området är att bidra till en klimatneutral och cirkulär produktion, resilienta och resurseffektiva värdekedjor samt en socialt hållbar industri. Det övergripande syftet är att främja en hållbar, konkurrenskraftig och innovativ svensk industri som kan anpassa sig till och medverka till att driva den globala omställningen mot en mer hållbar framtid.

Strategiska ambitioner under året

Vinnovas strategiska ambitioner inom Hållbar industri har under 2023 varit:

- Cirkularitet och hållbarhet för att fokusera på att främja hållbara produktionsmetoder, effektivt nyttjande av material och att minska den industriella processens negativa inverkan på vår planet.
- Internationellt samarbete med andra länder och organisationer för att utbyta bästa praxis, adressera gemensamma utmaningar och driva den globala hållbarhetsagendan framåt. En strategisk ambition under året har varit att stärka svenska aktörers möjlighet att delta i EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont Europa. Stärkt nordiskt samarbete inom bioekonomi och cirkulär ekonomi har varit en central del.
- Resilient produktion för att stimulera en svensk industri som är motståndskraftig mot globala chocker

exempelvis inom klimat, miljö och distribution, både inom och utanför landets gränser. En strategisk ambition har varit att bygga kapacitet i samarbete mellan industri och regioner och genom smart specialisering, främja en nationell kraftsamling kring resilient produktion och skapa förutsättningar för synergier mellan regionala, nationella och europeiska finansieringsmodeller.

Viktiga insatser och händelser under 2023

Året har präglats av många insatser och händelser som bidrar till klimatomställning och en mer hållbar industriell sektor. Totalt har 24 öppna utlysningar som adresserar de strategiska ambitionerna genomförts varav nio varit inom de Strategiska innovationsprogrammen Bioinnovation, Swedish mining innovation, Grafen samt Lighter.

Uppskalning av hållbara industrirelevanta insatser

En stor andel av projektportföljen har fokuserat på att skala upp hållbara industriprojekt och demonstrera lösningar som minimerar risker, skapar grund för acceptans och främjar kommersialisering av lösningar. Dessa projekt har haft som mål att integrera och testa innovationer i verkliga miljöer för att främja industriell tillämpning och implementering av hållbara lösningar. Tre av dessa är systemdemonstratorer som bidrar till en resilient produktion som möjliggör

Tabell 11. Behandlade ansökningar

Hållbar industri 2023

Antal ansökningar	606
Beviljandegrad	43%
Uppväxlingsfaktor	2,1
Andel beviljade medel till flerpartsprojekt	83%
Andel beviljade medel till långa projekt*	93%

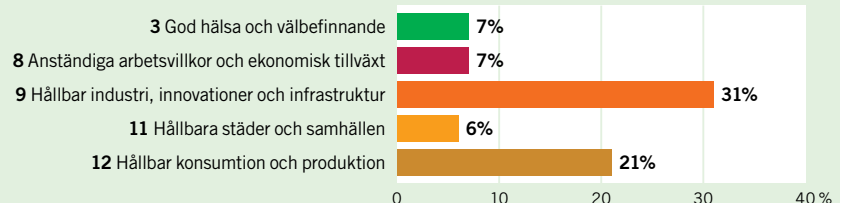
Tabell 12. Projektportfölj

Hållbar industri 2023

Lämnade bidrag (tkr)	820 563
Antal aktiva projekt	936

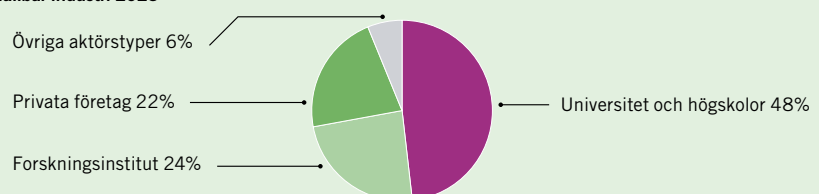
Figur 16. Beviljade projekts inriktning mot mål i Agenda 2030

Hållbar industri 2023

Figur 17. Fördelning av projektportföljen

Hållbar industri 2023

* Projekt med löptid över ett år

ett resurseffektivt samhälle. Genom nära samarbete med Tillväxtverket har två av dessa projekt möjlighet till ytterligare uppskalning med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF).

Utöver detta har Vinnova samlat nationella resurser och i nära samarbete med näringsliv och myndigheter bidragit till utvecklandet av samverkansplattformar för kraftsamling kring strategiska målsättningar, bland annat inom hållbar textil- samt plastanvändning och policyutveckling som främjar en mer hållbar industri. I myndighetsarbetet kring hållbar plastanvändning har Vinnova varit sammankallande och har samlat Naturvårdsverket, Svenskt vatten, Energimyndigheten, Formas samt de Strategiska innovationsprogrammen ReSource och Bioinnovation. Samarbetet har resulterat i två gemensamma konferenser samt Fol-finansiering för att accelerera en hållbar plastanvändning.

Internationella partnerskap och konferenser

Genom aktivt engagemang i flera internationella partnerskap och konferenser har Vinnova främjat kunskapsutbyte och utvecklat gemensamma strategier för att stödja en hållbar industri inom Norden, Europa och globalt. Ett exempel är genomförandet av den internationella konferensen inom nanoteknologi EuroNanoForum som genomfördes av Vinnova tillsammans med Lunds universitet den 11–13 juni.

Vinnova har bidragit till att öka Sveriges deltagande i Horisont Europa och att stärka svenska aktörers internationella samarbete, när det gäller bilaterala, europeiska samt nordiska partnerskap. Ett avslutat förberedelseprojekt i satsningen *Främja svenskt deltagande i Horisont Europa* som syftar till att bidra till en hållbar stålindustri, har i linje med satsningens mål, beviljats två Horisont Europa-projekt.

Utöver detta har Vinnova ansvarat för utförandet av en strategisk forsknings- och innovationsagenda för ett framtida Horisont Europa partnerskapsprogram inom råmaterial samt haft en central roll i att organisera fem internationella konferenser inom råmaterial som lockat deltagare från akademi, industri, forskningsfinansiärer och andra relevanta aktörer.

Kompetensförsörjning för ett hållbart näringsliv

Ett flertal insatser har genomförts för att stödja industrins behov av högkvalitativ kompetens inom avancerad teknik och innovationsförmåga och därigenom bidra till att de nödvändiga färdigheterna finns för att hantera det snabbt föränderliga teknologiska landskapet. Bland annat har fem kompetenscentrum finansierats vilka syftar till att tillhandahålla industrin såväl specialistkompetens som uppbyggnad av långsiktiga strukturer och nätverk som attraherar fortsatt nationellt och internationellt intresse. Vidare har kunskap för industriell användning av forskningsinfrastruktur anläggningar, rörlighet och tillgång till spetskompetens stimulerats, se avsnitt 2.4 Forskningsinfrastruktur samt 2.9 Samverkan och nyttiggörande.

Utöver detta har specifika initiativ och projekt gjort framsteg. Ett exempel är Ingenjör 4.0-projektet, som syftar till att utveckla korta utbildningsmoduler för att möta den snabba digitaliseringen inom industrin. Det har visat sig vara framgångsrikt och spridningen av detta till Europa genom EIT Deep Tech Talent Initiative har redan inletts.

Analys och bedömning

Vinnova bedömer att årets resultat och insatser motsvarar förväntningarna i relation till de strategiska ambitionerna och Vinnovas fokus inom Hållbar industri samtidigt som de synliggjort aktörernas förmåga och engagemang i att möta framtidens utmaningar. Projektportföljen och utlysningarna har genererat en bredd av forsknings- och innovationsprojekt, kunskapsplattformar för spetskompetens och policyutveckling samt samarbetsmöjligheter som förväntas spela en betydande roll för att främja hållbarhet och teknisk utveckling inom industrin på både kort och lång sikt.

Tätt samarbete med näringsliv och myndigheter i genomförandet av flera strategiska initiativ har lett till positiva resultat. Framför allt har det internationella samarbetet varit betydelsefullt för att adressera gemensamma utmaningar och driva den globala hållbarhetsagendan framåt.

HÅLLBARA SAMHÄLLEN

Fokus

Vinnovas ambition inom Hållbara samhällen är att svenska städer och samhällen ska vara internationella förebilder i att skapa goda levnadsförhållanden och attraktiva livsmiljöer för alla inom de planetära gränserna.

Vi fokuserar på utmaningar kopplade till klimat, resiliens och hållbarhet. Dessa genomgriper samhällets alla delar, till exempel planering, fysisk och digital infrastruktur, bostäder och försörjningssystem.

Strategiska ambitioner under året

Vinnovas strategiska ambitioner inom Hållbara samhällen har under 2023 varit:

- Våra samhällens klimatomställning och resiliens.
- Framtidens attraktiva samhällen, med speciellt fokus på den samhällsomvandling som kopplar till den gröna omställningen och nyindustrialiseringen i norra Sverige.
- Internationell samverkan.

Viktiga insatser och händelser under 2023

Inom *samhällets klimatomställning och resiliens* har Vinnova samverkat med Viable Cities och övriga myndigheter som signerat klimatkontrakten (Energimyndigheten, Formas, Naturvårdsverket, Tillväxtverket och Trafikverket) samt de 23 klimatkontraktskommunerna för att öka omställningstakten

och våra samhällens resiliens. Vinnova har tagit ledarskap inom systemdemonstratorer och finansierat sex förberedelseprojekt som under året ledde till två planeringsprojekt med syfte att förbereda en fullskalig etablering under 2024. Vinnova har även tagit ledarskap för smart policyutveckling och i samverkan identifierat utmaningsområden kopplat till policy och regelverk för klimatomställningen. Vinnova har också finansierat Urban Twin Transition Center som fokuserar på digitaliseringens roll som möjliggörare för klimatomställningen.

Inom *framtidens attraktiva livsmiljöer* med fokus på Norr och Västerbotten har Vinnova arrangerat och deltagit i ett flertal aktiviteter och mobiliseringsprocesser med koppling till den gröna omställningen i norra Sverige. Vinnova ingår i Regeringens Råd för hållbara städer som en av 14 medlemmar. Här har Vinnova haft en aktiv roll, till exempel i form av satsningen Visioner i Norr steg 2 där syftet är att stötta kommunerna i norr och stärka deras möjligheter att arbeta med omställning och att skapa attraktiva livsmiljöer. Utöver detta har flera strategiskt viktiga insatser finansierats, till exempel neuroarkitektur. Utlysningen *Bygg för framtiden* från 2023 är en insats inom Vinnovas uppdrag Forskning och innovation för hållbart byggande i Vinnovas regleringsbrev 2022, även den med stark bärning på framtidens attraktiva livsmiljöer.

Myndighets- och flernivåsamverkan har identifierats som

Tabell 13. Behandlade ansökningar

Hållbara samhällen 2023

Antal ansökningar	343
Beviljandegrad	58%
Uppväxlingsfaktor	1,8
Andel beviljade medel till flerparsprojekt	90%
Andel beviljade medel till långa projekt*	88%

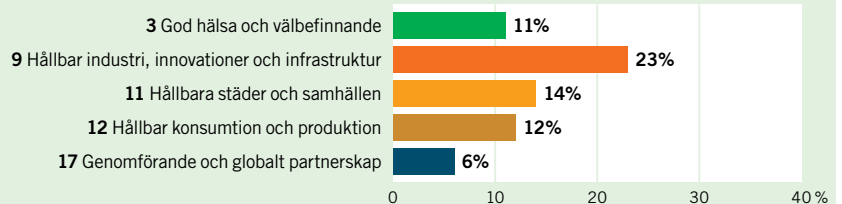
Tabell 14. Projektportfölj

Hållbara samhällen 2023

Lämnade bidrag (tkr)	279 758
Antal aktiva projekt	433

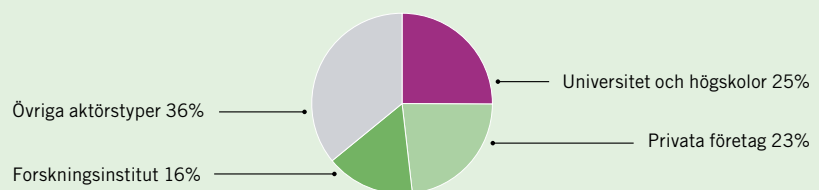
Figur 18. Beviljade projekts inriktning mot mål i Agenda 2030

Hållbara samhällen 2023

Figur 19. Fördelning av projektportföljen

Hållbara samhällen 2023

* Projekt med löptid över ett år

en nyckel för effektivt omställningsarbete, och utöver Rådet för hållbara städer, så har Vinnova har under året deltagit i den myndighetsgemensamma plattformen Svensk modell för hållbar urban utveckling inom ERUF-programmet med tolv deltagande myndigheter. Pilotprojektet Samverket har under två år utforskat hur coworking ska utformas för offentlig sektor och bidra till ökad kunskapsöverföring och innovation genom ökat samskapande över verksamhetsgränser. Samverket Östersund drivs nu vidare av Myndighetsnätverket i Jämtland under ledning av Länsstyrelsen.

Vinnova har inom området även stärkt arbetet med digitalisering som möjliggörare för hållbar utveckling och konkurrenskraft. Detta har bland annat gjorts genom en utlysning inom det Strategiska innovationsprogrammet IoT Sverige, genom Kraftsamlingen för AI i kommuner och civilsamhälle i form av utlysningen *Starta er AI-resa för organisatoriskt lärande och praktisk användning av AI i kommuner och civilsamhälle* och *Grön och digital omställning*, riktad mot aktörer som vill mobilisera kring banbrytande digitala innovationer inom samhällsbyggnad.

Nationell och internationell mobilisering har stimulerats genom finansiering, samarbete och samordning inom de europeiska partnerskapen Driving Urban Transitions to a Sustainable Future (DUT), missionsprogrammen EU Mission Climate Neutral and Smart Cities samt EU Mission Climate Adaptation. Vinnova är också National Contact Point Obser-

vatory of Public Sector Innovation (OPSI) inom OECD. Inom ramen för Sveriges EU-ordförandeskap genomfördes den internationella konferensen Creating Green Cities som hade stark koppling till EU:s urbana agenda och The New European Bauhaus. I samarbete med Boverket samt Rådet för hållbara städer mobiliserades svenska kommuner och aktörer för att uppmärksamma Sveriges positioner inom området.

Slutligen har Vinnova tillsammans med Upphandlingsmyndigheten och Patent och registreringsverket arbetat med regeringsuppdraget Uppdrag att genomföra insatser för nyttiggörande och kommersialisering av innovation (N2021/01194), och där lanserat utlysningen *Checkar för innovationsupphandling*.

Analys och bedömning

Vår bedömning är att Vinnovas arbete inom området har utvecklats väl, och som stärkts av den tydliga prioriteringen på klimatomställning av våra samhällen och framtidens attraktiva samhällen. Samverkan med andra myndigheter har stärkts, vilket skapar mervärde. Vinnovas arbete med klimatomställningen har rönt stort intresse, och det finns internationellt intresse för svenskt kunnande inom systeminnovation, policyutveckling och samverkan. På samma sätt har svenska aktörer framgångar på den internationella arenan. Den övergripande bedömningen är att arbetet motsvarar förväntningarna.

HÅLLBAR PRECISIONSHÄLSA

Fokus

Vinnova mobiliserar för innovation så att fler ska kunna leva ett längre liv i hälsa. För att klara av de stora samhälls-ekonomiska utmaningarna kopplade till ohälsa samt den ökade risken för pandemier, såväl infektiösa som kroniska, behöver sjukdomar upptäckas tidigare och kunna behandlas mer träffsäkert. Satsningar inom området fokuserar därför på att förena högteknologiska och skräddarsydda metoder baserade på varje individs unika biologi och livssituation.

Strategiska ambitioner under året

Vinnovas ambitioner drivs av den snabba molekylära och digitala utvecklingen inom medicinsk forskning, utvecklingen av innovationer inom svenska life science-sektorn och innovationsförmågan inom hälso- och sjukvården.

Vinnovas strategiska ambitioner inom Hållbar precisionshälsa har under 2023 varit:

- Stärka ekosystemet inom life science genom att stimulera tvärssektoriell samverkan, nationell mobilisering och teknikutveckling.
- Driva på utvecklingen för nyttiggörande av hälso-data, exempelvis genom etablering av så kallade systemdemonstratorer.

- Internationellt samarbete för konkurrenskraft, exempelvis genom ökat svenskt deltagande i europeiska partnerskap och program.

Viktiga insatser och händelser under 2023

Ett stärkt ekosystem inom life science

Explorativa samverkanssatsningar har beviljats i utlysningen *Samverkansprojekt för bättre hälsa*. Ytterligare stöd till life science innovatörer utgick inom de Strategiska innovationsprogrammen Swelife och Medtech4Health, till exempel inom nationell datadelning för forskning och innovation eller inom implementering av medicinteknik i vården. Förlängd finansiering beviljades till tre viktiga centra inom ramen för Next Generation Biologics samt till innovationsmiljöerna inom Visionsdriven hälsa.

Vinnova har stöttat lanseringen av innovationshubben för produktion av vacciner och andra avancerade läkemedel som initierades 2021 (N2021/02613) samt etableringen av ett nytt innovationskluster för kommersialisering av avancerade terapier (KN2023/02557). Sveriges förutsättningar för att vara självförsörjande vad gäller produktion av vacciner och andra avancerade läkemedel har ökat avsevärt i och med dessa infrastruktursatsningar. Vinnova stödjer också utvecklingen av ett svenskt life science centrum inom kvantteknologi.

Tabell 15. Behandlade ansökningar

Hållbar precisionshälsa 2023

Antal ansökningar	404
Beviljandegrad	29%
Uppväxlingsfaktor	1,9
Andel beviljade medel till flerpartsprojekt	65%
Andel beviljade medel till långa projekt*	95%

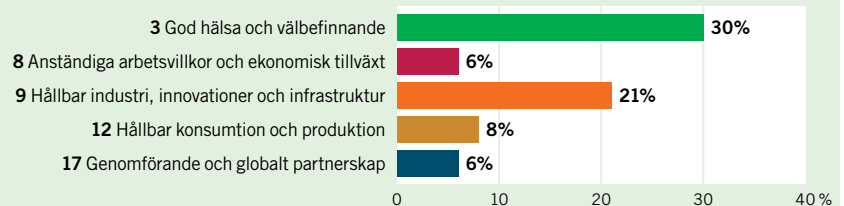
Tabell 16. Projektportfölj

Hållbar precisionshälsa 2023

Lämnade bidrag (tkr)	400 321
Antal aktiva projekt	288

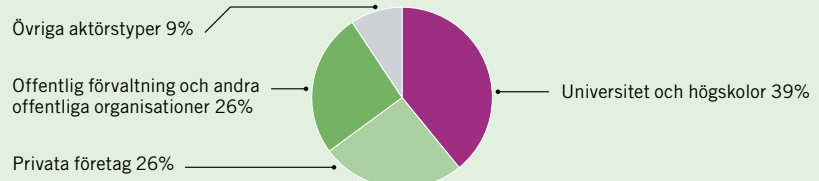
Figur 20. Beviljade projekts inriktning mot mål i Agenda 2030

Hållbar precisionshälsa 2023

Figur 21. Fördelning av projektportföljen

Hållbar precisionshälsa 2023

* Projekt med löptid över ett år

I samverkan med branschorganisationer och regioner har en första upplaga av analysen av life science-sektorn levererats och presenterats som en del av den nationella strategin för hälsa och life science.¹² Vinnova bidrog till framtagandet av ett underlag för kommande nationell strategi om psykisk hälsa och suicidprevention.

Vinnova har också bidragit till viktiga mötesplatser såsom ordförandeskapskonferensen med tema "Life Sciences – The Era of Personalised Medicine" som stärkt Sveriges position som en framstående life science-nation.

Nyttiggörande av hälsodata

Ett ökat nyttiggörande av hälsodata är en central komponent i den svenska life science strategin. Vinnova har bedrivit ett intensivt mobiliseringsarbete i denna mycket komplexa internationella kontext vilket 2023 resulterade i fyra storskaliga nationella kraftsamlingar kring systemdemonstration samt i en infrastruktursatsning för att utveckla Läkemedelsverkets kapacitet kring artificiell intelligens.

Hälsodata utformas i alltmer ökande grad på EU-nivå, bland annat genom väldiga infrastruktursatsningar. För att framtidssäkra svensk implementering, binda samman de internationella och nationella kontexterna samt bidra med svenska spetskompetenser deltar Vinnova aktivt i några europeiska infrastrukturer under uppbyggnad med bäring på precisionshälsa. Vinnova har också framgångsrikt drivit en nationell samordningsgrupp inom ramen för det europeiska initiativet One Million Genomes samt stödjer en ökad integrering av flertalet projekt inom olika europeiska program med det nationella ekosystemet.

Internationellt samarbete

Vinnova fortsätter delta aktivt i utformningen och mobiliseringen av europeiska partnerskap inom området, såsom

Personalised Medicine (EP PerMed) som lanserades i oktober, Transforming Healthcare Systems och Innovative Health Initiative. Detta arbete sker i nära samarbete med andra forskningsfinansiärer, huvudsakligen Vetenskapsrådet (VR) och Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte). Via detta arbete kan relevanta svenska aktörer få del av europeisk finansiering, utvidga sina nätverk på europeisk nivå och stärka Sveriges position inom hälsa och life science.

Vinnova deltar tillsammans med Utbildningsdepartementet, Socialdepartementet, Socialstyrelsen, VR och Forte i arbetet med EU:s cancermission och cancerplan, både på internationell och nationell nivå. Vinnova har varit sammanställande för en samordningsgrupp med tillhörande referensgrupp som gett inspel till kommissionens framtida satsningar inom cancermissionen.

Utllysningen *Förberedelseprojekt inför internationell ansökan inom hälsa och mat* har erbjudit projektstöd för ökad konkurrenskraft i internationella utlysningar. Strategiska bilaterala samarbeten med USA och Frankrike har förlängts.

Analys och bedömning

Baserat på ovanstående bedömer vi att insatserna inom Hållbar precisionshälsa på ett övergripande plan motsvarat förväntningarna i relation till de strategiska ambitionerna. Vi har levererat på våra regeringsuppdrag, växlat upp vårt internationella arbete, levererat insatser för nyttiggörande av hälsodata och stärkt ekosystemet runt life science via samverkan och finansiering. Samverkan med andra myndigheter har stärkts framför allt genom vårt arbete med EU:s cancermission och hälsodata. Vinnova har dessutom i de internationella samarbetena gjort betydande avtryck vilket har lett till att flera framtida internationella samarbeten identifierats.

¹² Vinnova (2023), Statistik över svenska life science-företag, Vinnova diarienummer 2021-05021

HÅLLBARA MATSYSTEM

Fokus

Matsystemet behöver transformeras i hela värdekedjan för att bli hållbart för både människa och miljö. Vinnovas ambition är ett mer hållbart och hälsosamt matsystem som bidrar till att minska miljöpåverkan, stärka nationell resiliens och samtidigt förebygga folksjukdomar.

Strategiska ambitioner under året

Vinnovas strategiska ambitioner inom Hållbara matsystem har under 2023 varit:

- Etablera och utveckla gränsöverskridande samarbeten.
- Öka innovationshöjden i det svenska matsystemet, från produktion till konsumtion.
- Initiera och utveckla internationella relationer.
- Strategiskt samarbete med organisationer och nätverk som sektorsmyndigheter, Miljömålsrådet för att bidra till Vinnovas mål inom området.

Viktiga insatser och händelser under 2023

Satsningen *Ett nytt recept för matsystemet* har under året utvecklats och sju satts. Drygt 100 deltagare från 50 organisationer, fördelade mellan fem tematiker, deltog under våren i en lär- och mobiliseringsinsats och fick lära sig mer

om systeminnovation, genom att till exempel kartlägga utmaningar och möjligheter inom sina tematiker.

I början av november beviljades åtta innovationsplattformar vilka arbetar med proteinskiftet och precisionsfermentering, matmiljöer och regenerativa urbana matsystem. I anslutning till Vinnovas finansiering har ERUF- programmets utlysningar samskapats mellan Tillväxtverket och Vinnova för ett sammanhängande finansieringserbjudande.

Vinnova arrangerade ett strategiskt viktigt möte mellan Miljömålsrådets programområde – Samverkan för ett hållbart livsmedelssystem, och koordinatörer inom *Ett nytt recept för matsystemet*. Syftet var att skapa förståelse för hur de två parterna kan dra nytta av varandras arbete och skapa en beredskap hos Miljömålsrådets tillståndsmyndigheter att fånga upp policyutmaningar som uppstår i innovationsplattformarnas arbete.

Vinnova och Världsnaturfonden WWF arrangerade National Policy Dialogue, en nationell policydialog om skolmåltider.

Vinnovaprojekt om AI och mat fick stor uppmärksamhet när Vinnova deltog i en panel anordnad av AGFO:s på temat "Kan AI rädda matsystemet". Vinnova bidrog även till omvärldsspaning på temat där flera Vinnovaprojekt hade en framträdande roll, såsom datalabb, uppkopplade kor och framtidsprototyper.

Tabell 17. Behandlade ansökningar

Hållbara matsystem 2023

Antal ansökningar	54
Beviljandegrad	54%
Uppväxlingsfaktor	1,7
Andel beviljade medel till flerpartsprojekt	96%
Andel beviljade medel till långa projekt*	91%

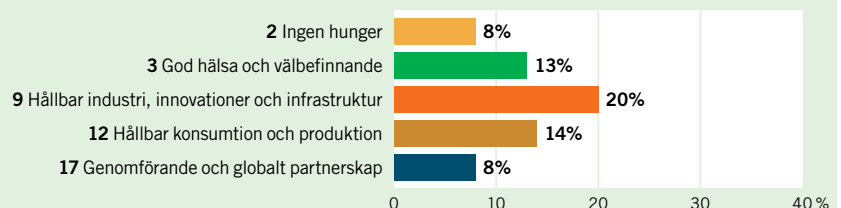
Tabell 18. Projektportfölj

Hållbara matsystem 2023

Lämnade bidrag (tkr)	45 470
Antal aktiva projekt	52

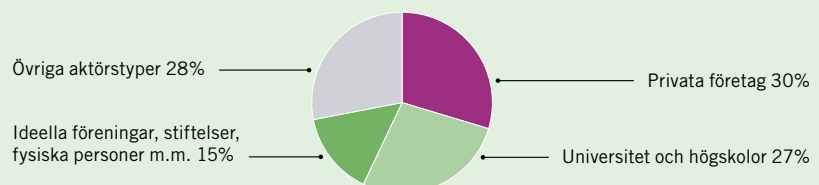
Figur 22. Beviljade projekts inriktning mot mål i Agenda 2030

Hållbara matsystem 2023

Figur 23. Fördelning av projektportföljen

Hållbara matsystem 2023

* Projekt med löptid över ett år

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Den internationella utlysningen *Foodtech och alternativa proteiner – utlysning mellan Sverige, Israel, Singapore och Schweiz inom Eureka* öppnades. I anslutning genomfördes ett informationsmöte med högt deltagande.

Tio förberedelseprojekt för internationell ansökan har finansierats i linje med områdets strategi att arbeta för ökat deltagande i Horisont Europa.

Dialogmöten har genomförts i anslutning till att Vinnova tillsammans med Formas formellt gått med i det europeiska partnerskapet Sustainable food systems som blivit beviljat av kommissionen.

Vinnova har deltagit i en mängd samverkansaktiviteter, bland annat som en del av Landsbyggsnätverkets arbetsgrupp Kunskaps- och innovationsfrämjande i gröna näringar. Bland annat anordnades en studieresa till Danmark tillsammans med AKIS. Vinnova har också varit en del av samordningskommittén för Livsmedel som Tillväxtverket sammankallar som en del av sitt samordningsuppdrag.

Vinnova har även deltagit i myndighetssamverkan för innovationsfrämjande i livsmedelssektorn, med Jordbruks-

verket, Formas och Tillväxtverket och i en diskussion om forskningsbehovet inom livsmedelsberedskap.

Vinnova har bidragit till regeringens uppdaterade Livsmedelsstrategi med ett inspel för att bidra till att stärka den svenska livsmedelsstrategin. Vinnova har också medverkat i ett antal tillfällen för att bidra till andras eller gemensamma inspel till regeringen. Exempelvis vid samtliga tre workshops från Samordningskommittén för operativt och strategiskt genomförande av Livsmedelsstrategi och i aktiviteter kopplade till trendanalys/framtidsstudier som en del i att framtidssäkra livsmedelsstrategin och Fossilfri livsmedelsvärdekedja som Tillväxtverket och Mistra Food futures arrangerar.

Analys och bedömning

Vinnova bedömer att årets resultat och insatser motsvarar förväntningarna i relation till de strategiska ambitionerna och Vinnovas fokus inom matområdet. Vinnova genomförde satsningen *Ett nytt recept för matsystemet*, deltog i samverkan och utvecklade internationella samarbeten.

HÅLLBAR MOBILITET

Fokus

Sverige har som mål att minska växthusgasutsläppen från inrikes transport och resor med 70 procent senast 2030 med start år 2010. För att möjliggöra detta krävs bland annat energieffektiva fordon, fossilfria drivmedel och ett mer transporteffektivt samhälle. Vinnovas fokus inom området är att stimulera innovation som möjliggör att förflyttning av människor och gods sker på sätt som är effektiva, hälsosamma, klimatneutrala samt tillgängliga för alla.

Strategiska ambitioner under året

För att accelerera omställningen till ett hållbart mobilitets-system krävs ett tydligt systemperspektiv på innovation. Omställningen utmanar systemgränser framför allt kopplat till samhällsplaneringen och energisystemet.

Vinnovas strategiska ambitioner inom Hållbar mobilitet har under 2023 varit:

- Fossilfrihet genom elektrifiering.
- Förändrade resvanor kopplat till beteendeförändringar.
- Transporteffektivitet.
- Digitalisering och automation.

Viktiga insatser och händelser under 2023

Inom programmet Fordonsstrategisk forskning (FFI) har Vinnova beviljat medel med drygt 300 miljoner kronor. Under året har även ett omfattande arbete gjorts med utvecklingen av FFI:s färdplan mot år 2030 och en ny webbsida. Även en digital årsrapport har tagits fram.¹³

Vinnova fick i uppdrag den 25 maj att stärka flygteknisk forskning, utveckling och innovation genom en ny programperiod av det nationella flygtekniska forskningsprogrammet (NFFP) för perioden 2023–2027. NFFP ska genomföras i samverkan med svensk industri, akademi och institut samt Försvarsmakten. Under året har närmare 80 miljoner kronor beviljats i bidrag. Det Strategiska innovationsprogrammet Innovair har fortsatt arbetat med att möjliggöra avancerade demonstrationsprojekt, knyta samman aktörer inom flygindustrin och har under året utvärderats med gott resultat.¹⁴

Det Strategiska innovationsprogrammet Drive Sweden har under året genomfört en rad möten, konferenser, webinarier och nätverksträffar som lockat totalt cirka 1 450 deltagare. Utöver detta har sammanlagt 18 projekt påbörjats inom mikromobilitet under året. Det Strategiska innovationsprogrammet Infra Sweden har under året beviljat

Tabell 19. Behandlade ansökningar

Hållbar mobilitet 2023

Antal ansökningar	507
Beviljandegrad	53%
Uppväxlingsfaktor	2,0
Andel beviljade medel till flerpartsprojekt	97%
Andel beviljade medel till långa projekt*	84%

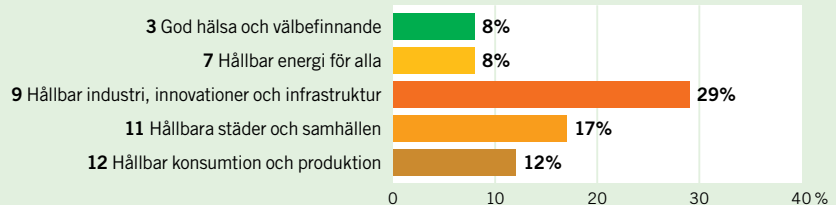
Tabell 20. Projektportfölj

Hållbar mobilitet 2023

Lämnade bidrag (tkr)	573 777
Antal aktiva projekt	689

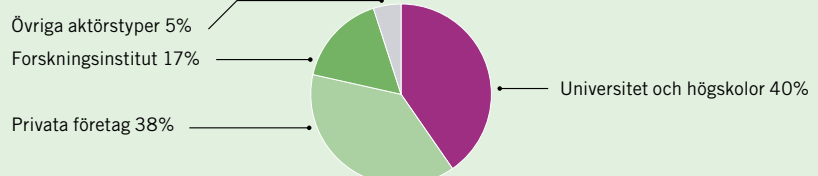
Figur 24. Beviljade projekts inriktning mot mål i Agenda 2030

Hållbar mobilitet 2023

Figur 25. Fördelning av projektportföljen

Hållbar mobilitet 2023

* Projekt med löptid över ett år

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

13 Vinnova (2023), FFI Årsrapport 2022, Vinnova diarienummer 2022-01323

14 Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Innovair, Vinnova diarienummer 2021-02735

finansiering av projekt som syftar till klimatanpassning av transportinfrastruktur.

Hamnen utgör en central nod i transportsystemet, där sjöfart möter land i form av väg och järnväg. För att möta utmaningarna inom hamnen krävs det nya lösningar som adresserar hela systemet och som bidrar till ökad effektivitet och stärkt konkurrenskraft. Vinnova har därför finansierat ett antal förberedelseprojekt till systemdemonstratorer. Inom hållbar mobilitet är det även viktigt att utveckla tillgången till alternativa bränslen genom elektrifiering och vätgas. Vinnova har därför finansierat ett förberedelseprojekt inför ett större systemdemonstrationsprojekt som startar under 2024.

Under året har Vinnova gjort en satsning på Människocentrerad mobilitet. Under våren genomfördes en konferens med syfte att utforska, identifiera och kartlägga utmaningar kopplade till mänskligt beteende inom mobilitetssystemet. I utlysningen som följde beviljades 14 projekt och som samlades vid en startkonferens för att utbyta idéer och etablera nya samarbeten.

Flera innovationsplattformar och centrum inom mobilitetsområdet pågår. För att utveckla FOI inom sjöfart driver Lighthouse fokusgrupper för att stärka aktörernas engagemang och Vinnova bidrar till finansiering för att fokusgruppen för hamnar ska kunna bedrivas. ASTER, Sveriges nationella arena för framtidens hållbara e-handel, har fortsatt drivit på arbetet att samordna branschen och vara ett högaktuellt nätverk. CLOSER, med inriktning på gods och logistik, har under året vidareutvecklas inför nästa etapp som påbörjas 2024. Under året har det nationella kompetenscentrumet för kollektivtrafik (K2) utvärderats med goda resultat inför nästa etapp som påbörjas 2025. Bland annat så är forskningsresultaten av hög kvalitet och relevans, projekten bidrar till att skapa förutsättningar för ökad jämställdhet inom kollektivtrafiken samt är en

viktig kunskaps- och informationskanal för forskning inom kollektivtrafik.

Internationella prioriteringar inom området har varit USA, Horisont Europa och Israel. Internationaliseringsplattformen Future Mobility syftar till att utveckla samverkan mellan aktörer inom mobilitetsområdet i Sverige och USA. Arbetet ska stötta både konkreta samverkansprojekt och individrörlighet. I våras anordnades vid Ecomotion i Israel ett matchmaking-event för småföretag där en delegation från Vinnova deltog. Kontakter och diskussioner fortsatte under hösten med bland annat deltagande i Sweden Israel Innovation Days. Inom Horisont Europa kluster 5 (klimat, energi och mobilitet) har insatser genomförts för att stärka svensk projektdeltagande och påverkan på programmets inriktning. En aktörsövergripande svensk mobilitetsgruppering leds för att samla svenska organisationer som rör sig inom EU-FOI (teknikplattformar, partnerskap, missions). Vidare innehar Vinnova rollen expert samt som medlemsstatsrepresentant i partnerskapen järnväg, och flyg samt inom teknikplattformarna Alice (goods och logistik) och Ertrac (väg).

Analys och bedömning

Vinnova bedömer att årets resultat och insatser motsvarar förväntningarna i relation till de strategiska ambitionerna och Vinnovas fokus inom Hållbar mobilitet. Satsningar har genomförts riktade mot små och medelstora företag såväl som mot våra stora internationella företag inom området. Olika branscher har knutits samman med transportområdet för att skapa den systemomställning som krävs för att nå de transportpolitiska målen 2030. Vi har även fortsatt det myndighetsgemensamma arbetet att utveckla flyg såväl som sjöfartsrelaterade frågor samt påbörjat samarbete inom järnväg. De höga ambitioner som finns inom FFI har fått genomslag och nya aktörskonstellationer har medfört nya intressanta systemdemonstrationsprojekt.

DIGITAL OMSTÄLLNING

Fokus

Digitalisering är avgörande för att lyckas med de stora omställningar och samhällsutmaningar vi står inför. Vinnovas vision är att Sverige är en global föregångare i att kombinera grön och digital omställning för en hållbar värld.

Strategiska ambitioner under året

Vinnovas utgångspunkt är behoven av en hållbar, säker och resilient digital omställning och att stärka svenska aktörers förmågor, kompetens och innovationsförmåga inom avancerad digitalisering och digitala nyckelteknologier.

Vinnovas strategiska ambitioner inom Digital omställning har under 2023 varit:

- Påskynda Sveriges och den svenska industrins förmåga att skapa framtidens digitala lösningar långsiktigt och strategiskt.
- Öka tillgång till excellent och näringslivsrelevant forskning och spetskompetens inom digitala nyckelområden.
- Stärka kompetens och innovation inom för området viktiga behov så som digitala nyckelteknologier med särskilt fokus på AI, säkra dataflöden genom industriella värdekedjor och kvantteknik, cybersäkerhet, cloud och edge computing, mjukvaruutveckling och elektroniska komponenter och system.
- Prioritera internationellt samarbete för konkurrenskraft.

Viktiga insatser och händelser under 2023

Programmet Avancerad digitalisering har etablerats och skalats upp under året. Under våren 2023 fick Vinnova i uppdrag (KN2023/02784) att öka insatserna på programmet till 300 miljoner kronor 2023 och för åren 2024–2027 med minst 500 miljoner kronor. Satsningen samfinansieras av näringslivet med minst motsvarande andel. Under året har nio utlysningar genomförts, bland annat med fokus på cybersäkerhet, AI, jämställdhet och grön omställning. Vinnova har under året fattat beslut för 695 miljoner kronor inom ramen för programmet var av 305 miljoner kronor har betalats ut år 2023.

Kompetensförsörjning och tillgång till spetskompetens inom digitala nyckelområden är ett uttalat behov från svensk industri och Vinnovas satsning på nya kompetenscentrum, där universitet och företag tillsammans ska bedriva excellent forskning och utbildning, har varit viktig för att möta detta behov. Vinnova har under året beslutat att finansiera sex strategiska kompetenscentrum inom digital omställning. Fem av dessa är finansierade inom ramen för programmet Avancerad digitalisering. Vinnova bidrar därmed till en ökad innovationsförmåga inom framför allt framtidens trådlösa kommunikationsteknik genom satsning på världsledande spetskompetens.

De behov och nyckelteknologier som Vinnova särskilt prioriterat under året är AI, kvantteknik och elektroniska

Tabell 21. Behandlade ansökningar

Digital omställning 2023

Antal ansökningar	467
Beviljandegrad	40%
Uppväxlingsfaktor	2,5
Andel beviljade medel till flerpartsprojekt	94%
Andel beviljade medel till långa projekt*	94%

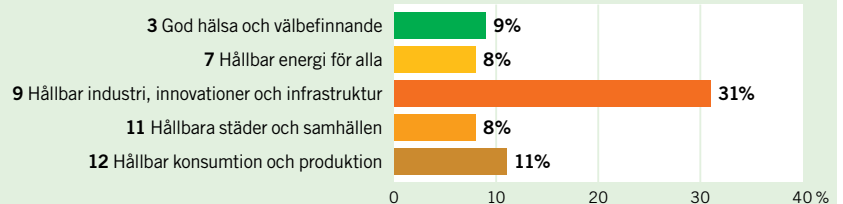
Tabell 22. Projektportfölj

Digital omställning 2023

Lämnade bidrag (tkr)	725 044
Antal aktiva projekt	480

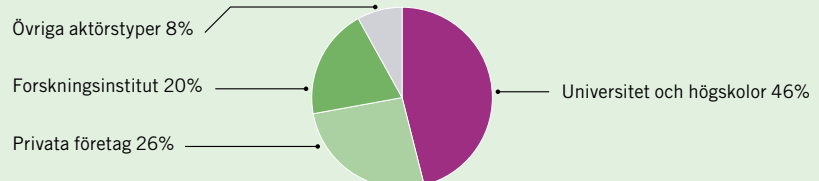
Figur 26. Beviljade projekts inriktning mot mål i Agenda 2030

Digital omställning 2023

Figur 27. Fördelning av projektportföljen

Digital omställning 2023

* Projekt med löptid över ett år

komponenter och system. Inom AI är det framför allt kraftsamling för AI i kommuner och civilsamhälle, stöd till uppskalning av tillämpningar med hög potential samt en fortsatt satsning på AI Sweden där AI Transformation, edge learning och storskaliga språkmodeller, som prioriterats. Kraftsamlingen för AI i kommuner och civilsamhälle har etablerats med bred räckvidd genom ett nationellt AI-råd för kommuner. Den har också utvärderats efter sitt första år. AI Sweden rapporterar att man har nått mer än 150 olika kommuner i sin mobilisering genom insatserna.

Sverige har stark forskning inom kvantteknologi och visar på tydliga styrkeområden, inte minst kopplat till den kompetens som finns inom kvantdatorer. Under året har Vinnova bidragit till att utveckla ett svenskt innovationssystem inom kvant genom omvärldsanalys och internationella relationer, mobilisering, lansering av en svensk kvantagenda och finansiering av Quantum Sweden, som är en ny innovationsplattform med syftet att fortsätta driva på det nationella innovationssamarbeten inom kvantteknik. För att stärka internationella samarbeten har Vinnova medfinansierat EU-projektet NQCIS, vilket är ett storskaligt internationellt projekt inom EU-programmet DIGITAL med fokus på säker kvantkommunikation.

Vidare har Vinnova förstärkt projektportföljen av innovationsprojekt med starka internationella samarbeten inom elektroniska komponenter och system genom Key Digital

Technologies (KDT JU) samt deltagit aktivt i utvecklingen av det kommande europeiska partnerskapsprogrammet Chips JU i samarbete med Klimat- och näringsdepartementet. Det Strategiska innovationsprogrammet SIP Smartare elektroniksystem är en viktig nationell satsning för svenskt deltagande i internationella samarbeten. Under året har Vinnova finansierat svenskt deltagande inom internationella samarbetsprojekt inom Eureka kluster för elektroniska komponenter och system, XECS, inom Eureka klustret för nästa generations informations- och kommunikationsteknik CELTIC-NEXT och internationella samarbetsprojekt inom mjukvarubaserad innovation via Eureka klustret ITEA.

Analys och bedömning

Vinnova bedömer att årets resultat och insatser motsvarar förväntningarna i relation till de strategiska ambitionerna och Vinnovas fokus inom Digital omställning. Satsningar har genomförts inom framväxande teknikområden i tidiga utvecklingsfaser samt långsiktiga satsningar i form av kompetenscentrum för att öka tillgång till excellent och näringslivsrelevant forskning och spetskompetens inom digitala nyckelområden. Vidare har Vinnova genomfört både breda satsningar för att öka den svenska industrins förmåga att skapa framtidens digitala lösningar långsiktigt samt strategiskt och insatser som bidrar till att svenska aktörer får möjlighet att delta i internationellt samarbete.

EKOSYSTEM FÖR INNOVATIVA FÖRETAG

Fokus

Vinnovas fokus är att bidra till ett dynamiskt ekosystem kring innovativa små och medelstora företag i Sverige. Målet är att skapa förutsättningar för att svenska, innovativa företag blir konkurrenskraftiga och bidrar till omställning mot ett hållbart samhälle i Sverige och i världen.

Vinnova jobbar med direkta stöd till innovativa företag i tidig utvecklingsfas; effektivare samordning, utveckling och organisering av de innovationsmiljöer som stödjer företagen samt att öka kunskapen om policy och insatser som behövs för att skapa gynnsamma förhållanden för att svenska innovativa företag växer och frodas i Sverige samt bidrar till att driva systemomställning.

Strategiska ambitioner under året

Vinnovas strategiska ambitioner inom Ekosystem för innovativa företag har under 2023 varit:

- Bidra till att skapa ett effektivt och koordinerat ekosystem där myndigheter, regioner och andra viktiga aktörer gemensamt tar tillvara synergier, identifierar behov samt koordinerar och utvecklar insatser för innovativa små och växande företag.
- Bidra till att stärka viktiga innovationsmiljöer såsom innovationskontor, inkubatorer, science parks och

regionala kluster som tillhandahåller viktiga tjänster för innovativa företag.

- Verka för att harmonisera och tydliggöra tillämpningen av EU:s statsstödsregler, i syfte att underlätta för stödsystemets möjlighet att bidra till framgångsrik utveckling av företag i Sverige.
- Prioritera två typer av innovativa företag: deeptech-företag (företag som har stark koppling till forskningsfronten, långa teknikutvecklingsprocesser och är kapitalintensiva) samt impact-företag (vars affärsmodell bidrar till hållbarhet).

Viktiga insatser och händelser under 2023

De tre största insatserna är Inkubatorprogrammet, Eurostars och Innovativa Startups. Vinnova har fortsatt att utveckla programmet Innovativa startups och genomförde en utlysning som finansierar Impact-startups. Slutrapporten av regeringsuppdraget Uppdrag att stärka tillväxten i forskningsintensiva startup-företag (N2021/02465)¹⁵ och en rapport baserad på slutsatserna från EU-ordförandeskonferensen inom deeptech¹⁶ har legat till grund för ett flertal insatser som gjorts under året. Ett konkret exempel är utlysningen *Acceleration av deeptech-företag* som utvecklats och genomförts. Det nationella inkubatorprogrammet lämnade in sin

Tabell 23. Behandlade ansökningar

Ekosystem för innovativa företag 2023

Antal ansökningar	720
Beviljandegrad	31%
Uppväxlingsfaktor	1,4
Andel beviljade medel till flerpartsprojekt*	36%
Andel beviljade medel till långa projekt**	68%

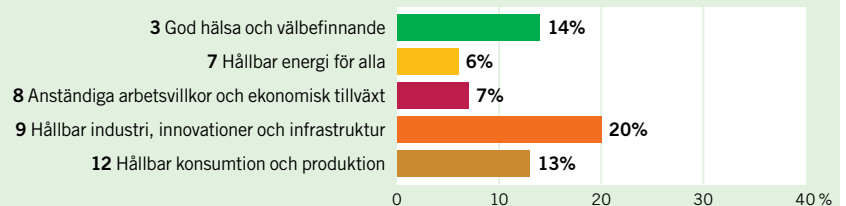
Tabell 24. Projektportfölj

Ekosystem för innovativa företag 2023

Lämnade bidrag (tkr)	493 764
Antal aktiva projekt	578

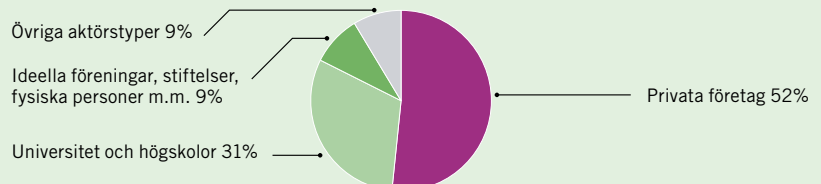
Figur 28. Beviljade projekts inriktning mot mål i Agenda 2030

Ekosystem för innovativa företag 2023

Figur 29. Fördelning av projektportföljen

Ekosystem för innovativa företag 2023

* Parter som fått stöd via inkubatorer ingår inte

** Projekt med löptid över ett år

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

15 Vinnova och Tillväxtverket (2023), Förutsättningarna för deeptech i Sverige, Vinnova diarienummer 2021-04049

16 Vinnova (2023), Accelerating European deep tech, Vinnova diarienummer 2023-03477

årsrapport som på totalen visar på god utveckling inom de företag som finansieras genom inkubatorprogrammet.

Inom regeringsuppdraget Sänkta trösklar (N2021/01194) har Vinnova jobbat vidare med Efterfrågeacceleratoren som sprids till fler regioner för att öka offentlig efterfrågan av innovativa lösningar från i synnerhet små och medelstora företag (SMF). Innovationscheckar är en annan viktig del av uppdraget med fokus på tre teman: affärsutveckling, tillgång till infrastruktur och hantering av immateriella tillgångar.

I ett regeringsuppdrag tillsammans med Universitetskanslersämbetet (U2022/02487) har Vinnova utvecklat en modell för uppföljning och utvärdering av innovationskontor vid universitet och högskolor som har avrapporterats. Vi har även genomfört två utlysningar inom uppdraget Verifiering för tillväxt, där Vinnova tillhandahåller medel som innovationskontor vid lärosäten använder för att öka förutsättningarna att nyttiggöra och kommersialisera.

En annan viktig strategisk insats har varit att stärka innovationsmiljöer som jobbar med underrepresenterade grupper i förorten. Under året har Vinnova finansierat en genomförbarhetsstudie för hur ett nätverk av innovationsmiljöer som stödjer entreprenörer i förorten runt om i Sverige kan organiseras och bli en stark enad röst för att stärka stödet till målgruppen.

Internationalisering fortsätter att stärkas med Silicon Valley och Israel som prioriterade ekosystem. Sedan halvårsskiftet finns en dedikerad resurs på plats vid Nordic Innovation House i Silicon Valley. Samverkan med Israel har utvecklats under året och planer finns för ett multilateralt samarbete med Israel, Singapore, Schweiz och Finland. Eurostars fortsätter vara en prioriterad samverkanssatsning för SMF inom Eureka. När det gäller EU, så har Vinnova stärkt förutsättningarna för att fler framgångsrikt ska nyttja finansiering från Europeiska innovationsrådet (EIC) genom införande av EIC Boosterprogrammet i nära samarbete med EU SME-supportkontoret. Vinnova representerar Sverige i EIC Forum, vars syfte är att säkerställa synergier mellan EIC och medlemsstaternas nationella program.

Området har under året utvecklat innovationsforskningsprogrammet med att sätta en interaktionsplattform inom systeminnovation och entreprenörskap. Plattformen kopplar samman beslutsfattare, praktiker och forskare i Sverige och utomlands över olika forskningsdiscipliner för att stärka innovationspolitiken och producera ny forskningsbaserad kunskap.

En viktig händelse i juni var EU-ordförandeskapskonferensen om teknikintensivt entreprenörskap som Vinnova medarrangerade i juni inom ramen för det svenska EU-ordförandeskapet. Under konferensen samlades Europeiska deeptech-aktörer med ambitionen att stärka förutsättningarna för deeptech-företag. I samarbete med Tillväxtverket har vi under året tagit fram en webbutbildning om deeptech med Regeringskansliet som första målgrupp, som en del av regeringsuppdrag att stärka tillväxten i forskningsintensiva startup-företag.

Vinnova har genomfört flera aktiviteter tillsammans med Patent- och registreringsverket (PRV) i syfte att öka kunskapen nationellt om arbetssätt för ökat värdeskapande av kunskap (knowledge valorisation). I september var Vinnova värd för en s.k. Mutual Learning Exercise som genomfördes tillsammans med EU kommissionen och 17 andra europeiska länder, vilket har bidragit till att utveckla EU:s processer för ökat värdeskapande från kunskapsstillgångar.

Analys och bedömning

Vinnova bedömer att årets resultat och insatser motsvarar förväntningarna. De större utlysningarna har genomförts enligt plan och nya insatser har kunnat realiseras. En årlig avrapportering av finansmarknadsforskningsprogrammet gjordes tillsammans med uppföljning av programmets två centra. Detta program uppfyller i stort de satta målen och förväntningarna. En planerad medfinansiering av Vinnova till Nationella Strukturfondsprogrammet av projekt som syftar till att utveckla stödekosystemet kunde däremot inte genomföras som en följd av statsstödsreglernas krav på medfinansiering av icke-offentliga aktörer. Årsrapporten från det nationella inkubatorprogrammet visar att utvecklingen motsvarar förväntningarna.

Områdets målgrupper är dels aktörer som stöttar och bygger ekosystemet för nya företag, som inkubatorer och innovationskontor, dels nya, små och växande företag. Satsningarna mot de senare erbjuder mindre bidragssummor till enskilda företag i uppstartsfas eller i internationella samarbeten. I de satsningar som riktar sig mot nya företag ställs lägre medfinansieringskrav än mot större, etablerade företag, i enlighet med EU:s statsstödsregler, och projekten är ofta korta. Dessa satsningar genererar stora volymer ansökningar och konkurrensen är hård, vilket ger en lägre beviljandegrad än satsningar mot andra målgrupper inom andra områden.

FRAMTIDSOMRÅDEN

Fokus

Vinnova fokuserar på att identifiera och främja teknikområden som befinner sig i en mycket tidig fas. Det handlar om att förstå hur utveckling och tillämpning av teknik samt dess samhällspåverkan kan komma att inverka på oss i framtiden. Det är viktigt för att skapa intresse och engagemang för nya sätt att bedriva utveckling av framtidens innovationer.

Strategiska ambitioner under året

Vinnovas strategiska ambitioner inom Framtidsområden har under 2023 varit:

- Lansera Impact Innovation tillsammans med Energimyndigheten och Formas.
- Stärka och finansiera tekniker som befinner i en framväxande fas, t.ex. kvantteknik.
- Engagera och mobilisera aktörer med utgångspunkt i teknikens samhällskonsekvenser och medföljande krav på anpassade arbetssätt.
- Utveckla internationella samarbeten med stor potential att stärka Sverige som innovationsland.

Viktiga insatser och händelser under 2023

Utlysningen *Framväxande tekniklösningar* syftar till att stärka förutsättningarna för svensk deeptech och resulterade i 51 beviljade innovationsprojekt. De beviljade pro-

jekten ska bana väg för nästa generations transformativa systemlösningar. Satsningen på sammanlagt 59 miljoner kronor ska resultera i marknadsledande innovationer med nationell resiliens, såväl för enskilda tekniklösningar som för de system de kommer att ingå i. Internationellt samarbete med National Science Foundation i USA (NSF) har resulterat i svensk-amerikanskt initiativ inom Real-World Chemical Sensing Applications. Vinnova har även inlett dialog med NSF om svensk-amerikanska forskningsprojekt inom framtidens kommunikation med särskild inriktning på 6G. En ökad internationell närvaro har resulterat i evenemang i samband med Bifrost Summit 2023 i Silicon Valley, deltagande vid Indo-Pacific Business Forum i Singapore, och fördjupade relationer med myndigheter som Centre for Strategic Futures och samarbete med SGInnovate. Vidare hörde framsynsinlagen under Sweden Innovation Days till de mest uppmärksammade, och under SxSW (konferens för framtidorienterade individer och organisationer) genomförde Vinnova ett samarbete med Business Finland med rubriken "Nordics 2050". Framsynsönsdag har genomförts vid elva tillfällen, där det mest uppmärksammade var under Almedalen på Googles scen. Avslutningsvis, Women in AI Global Responsible AI Hackathon 2023 fokuserar på AI-lösningar inom tre utmaningar för jämställdhet: makt och inflytande, obetalt hushållsarbete och mäns våld mot kvinnor.

Tabell 25. Behandlade ansökningar

Framtidsområden 2023

Antal ansökningar	320
Beviljandegrad	29%
Uppväxlingsfaktor	1,3
Andel beviljade medel till flerpartsprojekt	66%
Andel beviljade medel till långa projekt*	0%

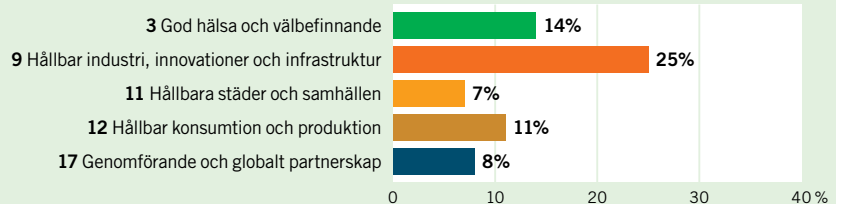
Tabell 26. Projektportfölj

Framtidsområden 2023

Lämnade bidrag (tkr)	84 294
Antal aktiva projekt	113

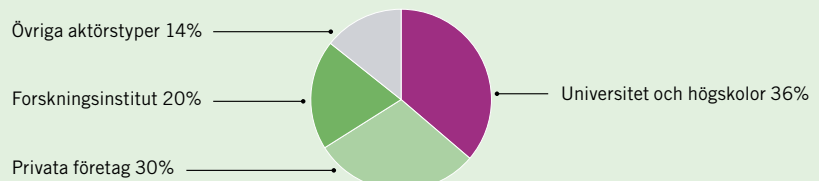
Figur 30. Beviljade projekts inriktning mot mål i Agenda 2030

Framtidsområden 2023

Figur 31. Fördelning av projektportföljen

Framtidsområden 2023

* Projekt med löptid över ett år

Analys och bedömning

Vinnova bedömer att årets resultat och insatser motsvarar förväntningarna. Framväxande tekniklösningar är en av Vinnovas utlysningar som fick flest antal ansökningar (181) under 2023. Insatsen Framväxande teknikområden gav stort genomslag för områdets utfall, genom att rikta sig mot (validering av) teknik i mycket låg teknikmognad. En konsekvens av låg teknikmognad är att sökande i högre utsträckning behöver fullkostnadstäckning vilket påverkar uppväxlingsfaktorn, och att valideringen av tekniken medför projekttid under ett år.

Orådets uppdrag är särskilt att fånga tidiga signaler och att vara en första finansiär av banbrytande tekniker.

Vinnova har i de strategiska ambitionerna vad gäller internationellt arbete inlett samarbetet med NSF Convergence Accelerator och det befinner sig i sitt första steg, med kvalificeringssteg för svenska deltagare. Samarbetet med NSF rörande 6G befinner sig i förhandling om ett generellt avtal som omfattar flera forskningsområden och fler direktorat hos NSF. Detta för att möjliggöra en mer långsiktig samverkan, också med fler och bredare ämnen.

2. Återrapportering av specifika uppdrag

2.1 STRATEGISKA INNOVATIONSPROGRAM OCH IMPACT INNOVATION

RB 4.1 Uppdrag att utlysa program för strategiska innovationsområden.

RB 14.3 Uppdrag att utveckla arbetet med strategiska innovationsprogram för transformativ omställning och hållbar utveckling.

Vinnova har valt att redovisa uppdragen tillsammans.

BAKGRUND

Strategiska innovationsprogram är en satsning där ledande aktörer från näringsliv, akademi och offentlig sektor gemensamt kraftsamlar inom för Sverige strategiskt viktiga områden. Genom gränsöverskridande samverkan skapas förutsättningar för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar och en ökad internationell konkurrenskraft. Regeringen har gett Vinnova, Energimyndigheten och Formas i uppdrag att genomföra satsningen. Satsningens budget har förstärkts kontinuerligt och den senaste forsknings- och innovationspolitiska propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige innebar att Vinnovas budget för Strategiska innovationsområden är 662 miljoner kronor för 2023 (663 miljoner under 2022 och 665 miljoner under 2021).

Impact Innovation

Energimyndigheten, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) och Vinnova fick i oktober 2021 uppdrag att utveckla nya och befintliga Strategiska innovationsprogram som tydligare bidrar till transformativ omställning och hållbar utveckling som grund för global konkurrenskraft och samhällsnytta. I juni 2022 beslutade myndigheterna att ge den nya satsningen namnet Impact Innovation.

GENOMFÖRANDE

Existerande Strategiska innovationsprogram

Satsningen Strategiska innovationsområden startade 2012 med en utlysning för att ta fram forsknings- och innovationsagendor. Strategiska innovationsprogram (SIP) genomför den strategi och programplan som utgår från varje programs

forsknings- och innovationsagenda. Programmen initierar olika insatser som ytterst syftar till att stärka, förnya och öka svensk konkurrenskraft för respektive område. De Strategiska innovationsprogrammen har valts ut via öppna utlysningar och har bedömts av externa bedömningspaneler. De första programmen startade 2013 och totalt har 17 Strategiska innovationsprogram startats, varav 14 administreras av Vinnova.

Sedan start har vi sett en stark mobilisering inom ramen för de Strategiska innovationsprogrammen. Inom de 14 program som administreras av Vinnova har under året 310 projekt beviljats fördelade på 28 utlysningar. Under 2022 beviljades 385 projekt fördelat på 27 utlysningar. Motsvarande siffror under 2021 var 357 beviljade projekt fördelat på 27 utlysningar. Antalet aktiva projekt under året var 936 stycken (1 000 under 2022 och 1 117 under 2021). Antalet unika organisationer som hittills har samverkat i olika projekt är 3 655 stycken fördelade på de totalt 3 338 projekt som har startat fram till och med år 2023. Dessa siffror visar på ett stort intresse och engagemang hos ett stort antal aktörer i det svenska forsknings- och innovationssystemet.

Impact Innovation

Energimyndigheten, Formas och Vinnova driver tillsammans arbetet för att utveckla satsningen på nya innovationsprogram. I mars 2023 meddelades beslut kring vilka förberedelseprojekt som erhöll finansiering från utlysningen Förberedelseprojekt inför Impact Innovation. Totalt finansierades 23 projekt med en budget på 32 miljoner. Under våren 2023 erbjöd Energimyndigheten, Formas och Vinnova aktörer som avsåg att utveckla en ansökan för ett program och programkontor inom Impact Innovation att delta i en mobiliseringsprocess. Det övergripande syftet med processen var att förmedla myndigheternas förväntningar på framtida

program och erbjuda aktörerna tillfälle att utveckla sina nätverk och programidéer/missioner. Avsikten var främst att ge utrymme för dialog och i viss utsträckning vägledning. Det stora jobbet att engagera aktörer och utveckla programidéer förväntades aktörerna svara för själva.

Inom ramen för mobiliseringsprocessen genomfördes:

- Impact konferens i Stockholm, Umeå, och Malmö för att markera starten för öppnandet av utlysningen och informera om satsningen (mars).
- Impact Dialog, en heldag för aktörer att mötas, lyfta utmaningar samt dela med sig av sina perspektiv och visioner (april).
- Impact Labb, två workshops, ett fysiskt och ett digitalt, som avsåg att inspirera och pröva modeller och metoder för missionsorienterat arbetssätt och systeminnovation (maj).

För att skapa likvärdiga förutsättningar för de framtida programkontorens finansiering, oavsett vilken myndighet de kommer att administreras av, har myndigheterna kommit överens om gemensamma principer för villkor. Principöverenskommelsen fastställer bland annat att programkontoren ska finansieras som innovationskluster med stöd av GBER artikel 27. Maximal stödnivå är 50 procent per organisation.

Den 7 mars lanserades utlysningen om att etablera program inom Impact Innovation: finansiering av programkontor. Totalt inkom 23 ansökningar och beslut fattas i februari 2024. Alla ansökningar gick vidare till bedömning som görs i huvudsak av internationella bedömare med ett brett spektrum av kompetenser. Bland ansökningarna finns 205 unika organisationer som söker att vara projektparter i programkontor. De ansöker om totalt 812 miljoner kronor och redovisar 895 miljoner i samfinansiering.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Existerande Strategiska innovationsprogram

På uppdrag av Vinnova, Formas och Energimyndigheten har Sweco Sverige AB under året genomfört utvärderingar av den andra omgången Strategiska innovationsprogram, som varit verksamma i nio år.¹⁷ Under 2023 har Sweco utvärderat och lämnat rapporter för de sex programmen BioInnovation, Innovair, IoT Sverige, SIO Grafen, Smartare

elektroniksystem och Swelife. Därtill har utvärderarna sammanfattat utvärderingarna i en kort årsrapport.¹⁸

Nioårsutvärderingarnas tyngdpunkt har legat på att följa upp resultat och effekter, bidra till lärande om insatsformen, samt lämna rekommendationer inför en eventuell avslutande etapp. Utvärderingarna avser åren 2014–2022 med ett fokus på de tre senaste åren. De har genomförts med en kombination av metoder, däribland expertbedömning, under perioden januari till november 2023.

I den sammanfattande årsrapporten konstaterar utvärderarna att programmen utgör en i stort lyckad insats. Den huvudsakliga anledningen står enligt utvärderingen att finna i programformatet. Programmen har kapacitet att styra både utveckling och spridning av forskningsbaserad kunskap, liksom resurser att utnyttja den positionen till strategiska insatser. På så vis kan de agera målinriktat längs hela kedjan från omvärldsbevakning och utlysning till spridning och förädling av det som genereras i projekten.

Tydliga och viktiga systembidrag från programmen inkluderar enligt utvärderarna dels nya nätverk, samverkan och den kunskaphöjning som det genererar, dels strategiskt viktiga initiativ inom kompetensförsörjning. Programmen bidrar även genom att vara plattformar och koordinerande aktörer vad gäller viktiga framtidsfrågor för områdena. De sex programmen har klarat att ta en sådan roll i något varierande grad, vilket främst beror på att de haft olika förutsättningar utifrån sina respektive insatsområden.

För projektdeltagare visar utvärderingen att programmen lett till sådant som samverkan, förbättrade innovationssamarbeten, ökad innovationsförmåga inom det aktuella sakområdet och bättre strategiska beslut i innovationsfrågor. Sett till själva deltagandet i utlysningssprojekt uppger en minoritet av företagen att projektdeltagandet redan genererat kommersiella effekter, men de flesta förväntar sig det på sikt. Utfallet beror enligt utvärderarna till stor del på att SIP-projektens resultat oftast kräver betydande och tidskrävande vidareutveckling och verifiering för att kunna omsättas i en slutlig produkt eller process. Konkreta resultat från projekten handlar ofta om utveckling av demonstratorer eller tillkomst av följdprojekt, det vill säga tidigare steg än resultat i produkter och processer. Avseende mervärde ger utvärderingen en tydlig bild av att samtliga sex program

¹⁷ Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: BioInnovation, Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Innovair, Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: IoT Sverige, Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: SIO Grafen, Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Smartare elektroniksystem, Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Swelife, Vinnova diarienummer 2021-02735

¹⁸ Sweco Sverige AB (2023), Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Slutsatser från sex utvärderingar 2023, Vinnova diarienummer 2021-02735

har inneburit aktiviteter i de deltagande organisationerna som annars inte hade blivit utförda.

SIP-instrumentet har fem effektmål. Den övergripande bedömningen är att de flesta program bidrar mer till mål 1–3 (stärkt hållbar tillväxt, stärkt konkurrenskraft och ökad export för svenskt näringsliv, samt att göra Sverige till ett attraktivt land att investera och bedriva verksamhet i) än de gör till mål 4 och 5 (hållbar samhällsutveckling som tryggar försörjning, välfärd, miljö- och energipolitiska mål samt att skapa förutsättningar för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar). Det huvudsakliga skälet är enligt utvärderarna att dessa tre mål ligger närmre insatser för att stärka företagssektorn, vilket de flesta program fokuserar på. Mål 4 och 5 ligger något steg senare i en tänkt effektkedja och uppfylls i viss mån genom mål 1–3, eftersom de lösningar och ekonomiska resurser som krävs för att uppfylla mål 4 och 5 i hög grad behöver genereras i företag eller i samverkan mellan företag och andra sektorer.

Avslutningsvis gör utvärderarna ett antal reflektioner om SIP-instrumentet. De konstaterar att:

- Långsiktighet betalar sig, och de långa tidshorisonterna (upp till tolv år per program) innebär att programmen kunnat göra omtag när något inte fungerat och ändå haft tid att få avkastning på omtagen.
- Program som särskilt bidrar till förnyelse karaktäriseras av att de är bra på att bygga broar mellan aktörer i kunskaps- och teknikområden som tidigare inte haft så stor samverkan. För att lyckas med det krävs genomtänkta strategier och uthållighet.
- För att ett program verkligen ska bidra till förnyelse är det angeläget att det baseras på en långsiktig vision. Det har programmen lyckats med i ganska varierande grad. Möjligen beror det på att programmen lätt präglas av ingenjörer, teknik och det stora behovet av att vara

operativt starka. Kombinationen att vara både abstrakt visionär och konkret operativ kan vara svår att få till.

- För att bygga gemenskap och samhörighet, både i samtiden och i relation till visionen, behöver programmen arbeta mycket med kommunikation.
- Avslutningsvis är det angeläget att programmens visioner och förslag sträcker sig bortom programperioden.

Baserat på årets utvärderingar bedömer Vinnova att resultaten av de Strategiska innovationsprogrammen motsvarar förväntningarna. Utvärderingarna har identifierat nyttiga utvecklingsmöjligheter och formulerat rekommendationer till respektive program. Vinnova kräver att programmen, inför sin sista etapp, tar fram detaljerade handlingsplaner som tar fasta på dessa rekommendationer. Men för samtliga utvärderade program lyfts dessa utvecklingsmöjligheter och rekommendationer mot bakgrund av en positiv helhetsbedömning av respektive program.

Impact Innovation

Vinnova bedömer att arbetet fortskrider enligt givet regeringsuppdrag och motsvarar förväntningarna. Samarbetet mellan Energimyndigheten, Formas och Vinnova är väl utvecklat.

Vi bedömer att de 23 beviljade förberedelseprojekten under året har utvecklat förståelse och förmåga att arbeta med systeminnovation och missions. Dessutom skapades nya aktörskonstellationer bland förberedelseprojekten för att mer effektivt uppnå förväntade resultat.

Utlysningen gällande etablera program inom Impact Innovation genererade 23 ansökningar. Bland de inkomna ansökningarna syns en bred representation av aktörer från samhällets olika sektorer och branscher.

2.2 AVANCERAD DIGITALISERING

RB 14.4 Uppdrag att öka insatserna inom innovations- och forskningsprogrammet Avancerad digitalisering.

BAKGRUND

Programmet Avancerad digitalisering startade 2021 som ett samarbete mellan industrin och Vinnova med mål att vara en långsiktig och strategisk satsning för att främja och påskynda Sveriges och den svenska industrins förmåga att skapa framtidens digitala lösningar.

Under våren 2023 fick Vinnova ett regeringsuppdrag (KN2023/02784) för att öka insatserna inom forsknings- och innovationsprogrammet Avancerad digitalisering. Vinnova ska enligt regeringsuppdraget använda minst 300 miljoner kronor för programmet under 2023. För åren 2024–2027 beräknas minst 500 miljoner kronor per år användas för

uppdraget. Satsningen samfinansieras av näringslivet med i regel minst motsvarande andel.

GENOMFÖRANDE

Programmet har under året genomfört nio öppna utlysningar, bland annat med fokus på cybersäkerhet, AI, jämställdhet och grön omställning. Under hösten beviljades fem strategiskt viktiga kompetenscentrum inom ramen för programmet där universitet och företag tillsammans ska bedriva excellent forskning och utbildning.

Sedan programmets start 2021 har Vinnova fattat beslut för drygt en miljard kronor i bidrag. Industrins medfinansiering uppgår till 57 procent av programmets totala omsättning. Under 2023 har Vinnova fattat beslut för 695 miljoner kronor inom ramen för programmet var av 305 miljoner kronor har betalats ut år 2023. Totalt inkom 283 ansökningar och 109 projekt har beviljats inom ramen för programmet. I jämförelse beviljades 39 ansökningar under 2022 och 37 ansökningar under 2021. Under 2022 fattade Vinnova beslut för 194 miljoner kronor och under 2021 fattades beslut för 193 miljoner kronor. Över 260 unika aktörer har fått bidrag från programmet under 2023.

I maj 2023 genomfördes en programkonferens med fokus på samverkan, forskning och industrins digitalisering på Ericssons huvudkontor i Kista. Under hösten startade även AvancedFocus, en plattform för kunskapspridning och dialog, med ett frukostseminarium om Cybercampus Sverige vars inledande finansiering kom från Avancerad Digitalisering.

För att möta den kraftiga uppväxlingen har programmet under året sett över sin organisationsstruktur och kommer att starta fyra nya programråd i början av 2024 samt utöka sitt programkontor.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att uppdraget motsvarar förväntningarna givet förutsättningarna. Den ökade satsningen på programmet innebar en fördubbling av programmets budget för 2023. Ett stort arbete har gjorts av Vinnova och programkontoret för att snabbt växla upp programmet och anpassa organisationen för de kommande årens budgetnivå. Uppdraget har påverkat Vinnovas övriga satsningar då budgetökningen skedde inom befintlig ram för Vinnovas anslag.

2.3 TEST OCH DEMONSTRATION

RB 12.3 Uppdrag att stärka och vidareutveckla sitt arbete med test- och demonstrationsmiljöer.

BAKGRUND

Test och demonstration blir allt viktigare i takt med en alltmer avancerad och snabbare utveckling av material, banbrytande tekniker, processer, produkter och tjänster. Test- och demonstrationsmiljöer är även en viktig arena för samverkan mellan olika samhällssektorer och möjliggör för såväl stora som små företag, lärosäten samt övrig offentlig sektor att testa forskningsresultat tidigt i utvecklingsprocessen, men även att testa avancerade prototyper under verkliga förhållanden. Det kan gälla komplexa problem där teknikutveckling, etik, lagar och regler behöver hanteras i en samtida process. I regeringens proposition 2020/21:60, Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige poängterade regeringen behovet av utvecklad kapacitet och förmåga för test och demo. Vinnova tillfördes därför extra medel för vidareutveckling och investeringar i test och demonstration. Målet var att stimulera nyetableringar av test och demonstrationsverksamhet samt att stärka

internationellt samarbete.

Vinnova har flera insatser för att stärka test- och demonstrationsmiljöer. Insatserna genomförs i Vinnovas områden vilka redovisas under avsnittet 1.2 Vinnovas åtta områden. Här beskrivs uppdraget samlat, på övergripande nivå och med belysande projektexempel.

GENOMFÖRANDE

Vinnovas insatser för test- och demonstrationsmiljöer handlar generellt om att utveckla nya miljöer, stärka användning av befintliga eller se till att svenska test- och demonstrationsmiljöer har internationell attraktivitet. Eftersom svenska miljöer förväntas erbjuda tjänster i världsklass till näringslivet och offentlig sektor måste de kunna mäta sig internationellt. Under 2023 har Vinnova därför finansierat ett projekt vars syfte är att stärka kurrenskraften genom ökad internationellt gångbar relevans för svenska miljöer, få till fler internationella miljöer i Sverige, och därmed på

sikt stärkt svensk innovationsförmåga. I projektet arbetar Research Institute of Sweden (RISE) tillsammans med bland annat Business Sweden för att etablera ett virtuellt kontor för strukturerat och kontinuerligt stöd till internationalisering, och samtidigt locka fler internationella kunder och miljöer att etablera verksamhet i Sverige.

Försvarsmakten och Vinnova fick i uppdrag (Fö2023/01286) att, i samverkan med Vetenskapsrådet och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, lämna förslag på lämpliga organisationer som svenska kandidater till Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (DIANA). Uppdraget bestod i att lämna förslag på en svensk organisation i rollen som accelerator, samt två till fyra svenska organisationer för rollen som testcenter. Utgångspunkten var att prioritera svenska miljöer med stort mervärde till DIANAs befintliga accelerators och testcenter. Urvalet har baserats på en öppen inbjudan att inkomma med en intresseanmälan om att ingå i Natos innovationsprogram DIANA. Totalt inkom 76 intresseanmälningar och Försvarsmakten och Vinnova rekommenderade en acceleratorsmiljö LEAD, en företagsinkubator och fyra testcenter.

Ett annat sätt att stimulera internationalisering är att säkerställa att svenska test- och demomiljöer ingår i internationella nätverk. Under året har sålunda en svensk nod inom det europeiska nätverket agrifoodTEF etablerats. Den svenska satelliten är del av ett expert- och infrastruktur-nätverk som består av åtta noder och satelliter runt om i Europa som tillhandahåller expertis i världsklass och toppmodern infrastruktur inom AI och jordbruk. Den svenska noden besöktes av EU:s jordbruksministrar under Sveriges ordförandeskap i EU.

Utöver internationella kopplingar är det avgörande att det finns en fungerande infrastruktur inom landet, inte minst för att hela Sverige ska dra fördel av digitaliseringen. I Projektet Rural ICT Testbed samarbetar forskare och företag samt lokala aktörer mot det långsiktiga målet att skapa attraktiv och konkurrenskraftig uppkoppling. Under året uppfördes bland annat en s.k. samhällsmast i Luleå skärgård för stärkt samhällsberedskap och säkerhet.

För att lyckas med verklig omställning är det viktigt att många aktörer är involverade och att dessa tillsammans undersöker vilka beteendeförändringar som krävs, hur affärsmodeller ändras och hur offentlig styrning bäst bidrar. Detta kräver komplex samverkan i vad Vinnova kallar systemdemonstratorer. Med systemdemonstration avses test och demonstration av hela systemlösningar i verklig miljö. Lösningarna skall vara möjliga att skala upp för att påverka hela systemet. En systemdemonstrator består av en mängd

test och experiment och kombinerar innovativa lösningar med potential att skapa systemförändring som bidrar till hållbar omställning. En systemdemonstrator adresserar i de flesta fall fem dimensioner av systemfunktion: teknik, produkter och processer; affärsmodeller, investeringar och upphandling; policy och regelverk; beteende, kultur och värderingar; samt infrastruktur.

Ett exempel på det sker i Lunds kommun som fått finansiering för att planera en systemdemonstrator, Co-Action Lund, i nordöstra delen av staden. Distriktet runt Brunnsnäs, Ideon och Medicon Village är ett av Sveriges mest arbetsplatstäta områden med mycket trafik. Där ska kommunen, tillsammans med en rad medaktörer, skapa ett mobilitetssystem med minskade utsläpp och samtidigt behålla tillgängligheten. Mobilitetssystemet ska också kopplas till ett klimatneutralt energisystem i området.

Under året har också flera industrinära systemdemonstratorer startat, inom resilient produktion, tunga transporter, hamn och textil. Resilient produktion handlar om att bidra till en självförsörjande och motståndskraftig industri. Ett av projekten som har startat är Energihamnen i Malmö, vars mål är att utveckla ett hållbart och självförsörjande energisystem som ska göra industrierna mindre sårbara för tillgång på extern el och gas. Detta ska göras med hjälp av en hållbar energikälla som ska generera el som kan kopplas till ett batterilager där den kan lagras. Ett annat projekt som startat handlar om on demand-tillverkning av reservdelar till processindustrin i norra Mellansverige. Inom tunga transporter har projektet TREE (TRAnsition to Efficient Electrified forestry transport) startat. Det adresserar samhällsutmaningen att på ett effektivt sätt ställa om till elektrifierade tunga vägtransporter, med fokus på skogsnäringens transporter, som utgör närmare 20 procent av Sveriges tunga transportarbete på väg. Detta är en storskalig systemdemonstrator i verklig drift på sju platser med utveckling i systemdimensionerna. I demonstratorn integreras även tekniska innovationer i världsklass. Projektet kommer även att arbeta intensivt för att sprida kunskapen och bidra till att accelerera elektrifieringen av tunga vägtransporter.

Hamnen utgör en central nod i transportsystemet, en nod där sjöfart möter land i form av väg och järnväg. För en ökad effektivitet, stärkt konkurrenskraft och för att möta utmaningar inom miljö, energi och säkerhet krävs det nya lösningar som fungerar i systemet med avseende på teknik, affärsmöjligheter, beteende, miljö, regelverk och policy och infrastruktur. Som ett led i att stimulera sådan utveckling har Vinnova haft en utlysning för att finansiera

förberedelseprojekt till systemdemonstratorer i hamnen. Vi har finansierat sex förberedelseprojekt.

Att cirkulera textilt material på ett resurseffektivt sätt är idag en utmaning och att accelerera utvecklingen mot ett mer hållbart textilsystem är syftet med en systemdemonstrator som finansierats under året. Målet med satsningen är att åstadkomma förändringar på systemnivå som kan visa hur hela textilbranschen kan välja väg framåt och på så sätt bidra till exportmöjligheter och nya hållbara jobb i Sverige. Systemdemonstratorn täcker hela textilindustrins värdekedja och genomförandet fokuserar på att etablera lönsamma och skalbara cirkulära affärsmodeller för en hållbar textilssektor.

Under året genomfördes utlysningen *Systemdemonstrator för nyttiggörande av vårdens och omsorgens data*, med syfte att etablera långsiktiga, tvärssektoriella systemdemonstratorer. De fyra projekt som beviljats i utlysningen engagerar vårdverksamheter, stora och små företag, akademi, branschorganisationer och civilsamhälle, och ska verka

för ett ökat och ändamålsenligt nyttjande av hälsodata för stärkt forskning och innovation inom hälsoområdet.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under 2023 genomfört ett antal insatser för att stärka och vidareutveckla myndighetens arbete med test och demonstration. Under året har stora kliv tagits för att stärka det internationella perspektivet där nu lärdomar från tidigare års arbete tas vidare mot konkret samverkan mellan viktiga aktörer. Det har också skett tydliga framsteg i arbetet med systemdemonstratorer där regelverk, etik och efterfrågan blir djupare integrerade aspekter. Det är mycket positivt att dessa återfinns i både välfärdssektorn och i industrin och från Skåne i söder till Norrbotten i norr. Årets samlade insatser och pågående investeringar bedöms ha stor potential att både accelerera innovationsutvecklingen men också höja Sveriges attraktivitet som innovationsland. Den samlade bedömningen är att årets insatser, resultat och effekter motsvarar förväntningarna.

2.4 FORSKNINGSFRASTRUKTUR

2 § 3 Vinnova ska främja svenska företags medverkan i uppbyggnad och användning av forskningsinfrastrukturanläggningar.

RB 12.2 Uppdrag att stödja forskningsinfrastruktur av särskilt värde för näringslivet.

Vinnova har valt att redovisa uppdragen tillsammans.

BAKGRUND

Möjligheter att använda forskningsinfrastrukturer kan ha en stor betydelse i innovationsprocesser. Tillgång till avancerad forskningsinfrastruktur inom material, energi och life science har ofta avgörande betydelse för att senare ha förmåga att utveckla lösningar på stora samhällsutmaningar. I Sverige finns anläggningar i världsklass som utgör en grund för de samarbeten som krävs när komplexa lösningar ska testas. För att kunna utnyttja anläggningarnas fulla potential behöver kunskap, tillgång och stöd utvecklas för att bredda näringslivets användning av dessa infrastrukturer.

Vinnova har enligt Regeringsuppdrag N2013/3281/FIN i uppgift att ansvara för Sveriges formella näringslivssekretariat, så kallade Industrial Liaison Office, gentemot storskaliga forskningsanläggningar som Sverige investerar i. Funktionen innebär att ge stöd till svenska leverantörer

för att bidra med leveranser av utrustning och tjänster till uppbyggnad och drift av forskningsinfrastrukturer.

Etableringen och långsiktigt hållbart nyttjande av de stora infrastrukturererna MAX IV och European Spallation Source (ESS) utanför Lund kräver helt nya former för samverkan inom Sverige. För detta har Vinnova flera olika uppdrag, exempelvis etablering av en nationell teknikparksfunktion.

GENOMFÖRANDE

Under året har ytterligare en insats för att stärka det industriella nyttiggörandet av neutron- och synkrotronljusbaserade tekniker genomförts. Som det sjätte utlysningstillfället sedan insatsformens initiering 2018 resulterade *Utvecklingsprojekt för ökat industriellt nyttiggörande av neutron- och synkrotronljusbaserade tekniker, 2023* i 16 beviljade projekt med totalt 21,9 miljoner kronor i beviljat bidrag. Genom finansieringserbjudandet ges företag möjlighet att, i samverkan med redan erfarna användare, bygga förstå-

else och kapacitet kring hur analystekniker och prestanda vid användaranläggningar som MAX IV och ESS kan möta deras utvecklingsbehov.

Inom ramarna för Vinnovas senaste utlysning av kompetenscentrum beviljades även centrumet Neutron och röntgenvetenskap för industriella transformationer (NEXT) 36 miljoner kronor över fem år, med möjlighet till ytterligare fem års finansiering. Centrumet sammanför problemägare inom industrin och materialutvecklare med akademiska forskare och användare experter för att arbeta med metodinnovationer för ökad förståelse av hur material beter sig vid tillverkning och användning.

Vinnova bidrog till genomförandet av ordförandeskonferensen ”The potential of research data – How research infrastructures support new opportunities and benefits for society” samt ansvarade för en av sessionerna med fokus på företag/industri och innovation.

Vinnova har sedan 2022 finansierat Sveriges medlemskap i European Research Infrastructure for Translational Medicine (EATRIS) ERIC samt den svenska noden i EATRIS, vars syfte är att fungera som en brygga mellan akademi och industri inom svensk life science och på en internationell marknad för att påskynda nya läkemedelsbehandlingar och diagnostiska verktyg.

Inom ramen för uppdraget U2019/01625 har ESS/MAX IV-kansliet under året vidareutvecklat samarbetet mellan Vetenskapsrådet och Vinnova genom att ta fram en uppdaterad nationell implementeringsplan med syfte att samordna nationella insatser riktade mot ESS och MAX IV. Kansliet genomförde det årliga högnivåmötet ESS/MAX IV Summit i Luleå med fokus på vad forskningsinfrastruktur kan bidra till i utvecklingen av hållbara produkter och processer för industrin.

Under året har Vinnova slutrapporterat Regeringsuppdrag N2021/00841 som avser att utveckla etableringen av en nationell teknikparksfunktion. I detta uppdrag har ett förslag tagits fram för en fungerande samverkansmodell som svarar upp mot många av de behov och förutsättningar som

beskrevs i uppdraget. Vinnovas engagemang i Big Science Sweden (BiSS) har fortsatt under året. Ett exempel på aktivitet är att BiSS har fördjupat sitt arbete i Norra Sverige och utvecklat sin direkta rådgivning och coachning till företag för att hjälpa dem att navigera på Big Science marknaden. Vinnova har tillsammans med Vetenskapsrådet beslutat att finansiera en ny programperiod på tre år för BiSS.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnovas insatser under året för att främja svenska företags medverkan i uppbyggnad och användning av forskningsinfrastrukturanläggningar och stöd av forskningsinfrastruktur av särskilt värde för näringslivet motsvarar förväntningarna. Vinnovas insatsdesign för ökat industriellt nyttiggörande har sedan 2018 skapat förutsättningar för ny förståelse, förmåga och kapacitet för svenska aktörer och de totalt 130 projekten med 95 unika behovsägande företag har idag resulterat i drygt 100 publicerade lättillgängliga slutrapporter för fri spridning. Upplägget med finansiering av projektteam som gemensamt redan har identifierat mervärdet storskalig forskningsinfrastruktur säkerställer en relevant resursanvändning och stärker även samverkan mellan expertis vid olika forskningsorganisationer, tjänsteföretag och vid de storskaliga forskningsanläggningarna själva. Både insatsform och resulterande slutrapporteringar har även rönt uppmärksamhet som förebild inom de relevanta europeiska ekosystemen.

Beviljandet av kompetenscentrumet NEXT visar att det idag finns en hög förståelse för möjligheterna och att aktörerna förmår att skapa konkurrenskraftiga ansökningar även inom finansieringserbjudanden som inte är dedikerade för utvecklingsinsatser kring dessa metoder och teknologier.

BiSS och etablering av en teknikparksfunktion har utvecklats under året. De insatser som Vinnova ansvarar för motsvarar förväntningarna. Som ett exempel så har BiSS fördjupat sitt arbete i Norra Sverige och utvecklat sin direkta rådgivning och coachning till företag för att hjälpa dem att navigera på Big Science marknaden.

2.5 REGIONAL TILLVÄXT OCH SAMVERKAN

2 § 4 Vinnova ska medverka i genomförandet av det regionala tillväxtarbetet i enlighet med förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete och bidra till att utveckla samspelet mellan det regionala tillväxtarbetet och den nationella forsknings- och innovationspolitiken.

6 § Vinnova ska inom sitt verksamhetsområde samverka med och utveckla dialogen mellan berörda regionala, nationella och internationella aktörer. Förordning (2012:973).

RB 1.7.1 (Regional utvecklingspolitik) Vinnova ska redovisa vilka insatser myndigheten genomfört för att bidra till den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken. Utgångspunkter för rapporteringen ska vara skrivelse (2020/21:133) Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 samt proposition (2017/18:179) En sammanhållen politik för Sveriges landsbygder. Redovisningen ska ske enligt anvisningar från Tillväxtverket. Vidare ska Vinnova redovisa hur myndigheten bidragit till att utveckla samverkan mellan regionala, nationella och internationella innovationsinsatser.

Vinnova har valt att redovisa uppdragen tillsammans.

BAKGRUND

Vinnova har liksom tidigare år främst fokuserat på prioriteringen avseende innovation och förnyelse i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 (2020/21:133), men i Vinnovas portfölj återfinns projekt som bidrar till strategins tre övriga mål.

De långsiktiga satsningar Vinnova gör på främjandet av innovativa miljöer och utveckling av ekosystem för innovativa företag är väsentliga insatser för målet "Väl fungerande innovationsekosystem, i vilka entreprenörskap och entreprenöriella tanke- och angreppssätt är centrala". De är fortsatt centrala för att åstadkomma ett effektivt samspel mellan akademien, näringslivet, offentlig sektor och civilsamhället.

GENOMFÖRANDE

I denna del redovisas vilka insatser Vinnova genomfört för att bidra till den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken enligt de anvisningar Tillväxtverket givit.

Bidrag till genomförande av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.

Regeringsuppdraget att utveckla arbetssätt och processer för ökade synergier mellan regionala, nationella och internationella insatser (N2021/01920) avslutades under året och har redovisats separat till Regeringen.¹⁹ Ett antal av de arbetssätt och insatser som utformades under regeringsuppdraget har levt vidare efter uppdraget. Några exempel är:

- Regionala snabbdialoger med intresserade regioner fortsatte under året och avslutades i december 2023.
- Formatet från snabbdialogerna har utvecklats vidare i form av pilotprojekt tillsammans med fyra regioner: Västerbotten, Värmland, Östergötland, Jönköping, i syfte att stärka koordineringen av insatser för innovativa företag i de regionala ekosystemen.
- Den grupp för omvärldsbevakning/framtidsspaning som initierades under uppdraget och som samlar personer från olika delar av Vinnova, regionernas Brysselkontor, och representanter från Tillväxtverket i syfte att ge framförhållning och överhörning kring kommande EU-insatser, drivs vidare.
- Fortsatt samarbete med Tillväxtverket kring koordinering av utlysningar för Systemdemonstratorer för att underlätta finansiella lösningar.
- Det nationella nätverk av regionala dataspel-noder som etablerades under ledning av RISE med stöd från Regeringsuppdraget lever vidare och har regelbundna möten under titeln Power-UP.

Pilotprojekten ovan som syftar till bättre koordinering av innovationsstödsystemet är ett exempel på hur Vinnova försöker utveckla våra arbetssätt tillsammans med regionerna i syfte att kunna ta fram mer precisa och effektiva insatser under kommande år.

Vinnova stödjer också den fortsatta utvecklingen av den effektmättningsmodell för Regional utveckling, kallad METRIC, som Region Västerbotten tagit fram. Tillsammans

¹⁹ Vinnova (2023), Slutrapport från regeringsuppdrag att utveckla arbetssätt och processer för ökade synergier, Vinnova diarienummer 2021-03174

med en handfull andra intresserade regioner arbetar en grupp med att komma fram till en nationellt skalbar modell som kan ersätta eller komplettera Innovationsindex som idag finns tillgänglig för alla regioner genom Reglab.

Tillsammans med Tillväxtverket och Energimyndigheten driver Vinnovas en myndighetsgrupp för att öka myndigheternas samordning av insatser som rör ekosystemutveckling nationellt och regionalt. Det har bland annat rört samordning av inspel till Forskningspropositionen och utveckling av analys och dataunderlag. Det har bland annat resulterat i att regionerna nu är representerade i referensgruppen till regeringsuppdraget att Tillgängliggöra data genom Region Värmland.

Landsbygdsperspektiv adresseras indirekt i enstaka insatser eller projekt i Vinnovas portfölj men det är idag inte ett perspektiv som är del av de överväganden som görs vid utformning av insatser.

I likhet med tidigare år bedrivs Vinnovas verksamhet genom en stor mångfald av insatser och inom åtta områden. Insatserna har främst ett nationellt och internationellt perspektiv och anpassningen till olika regionala strategier och olika former av landsbygder är fortfarande generellt sett relativt låg men exemplen ovan visar ändå på en förflyttning.

Vinnväxt är fortfarande den insats som tydligast adresserar genomförandet av regional tillväxtpolitik. I de allra flesta fall är dessa en plattform för någon av regionens Smarta specialiseringar. Under 2023 finansierades åtta initiativ med totalt 36 miljoner i bidrag (50 miljoner under 2022 och 54 miljoner under 2021). Finansieringen till tre av initiativen avslutades enligt plan under 2023.

Ytterligare exempel på genomförda insatser 2023 av relevans för den regionala utvecklings- och landsbygdspolitiken som redovisas på andra ställen.

- Systemdemo, Hållbar industri, sida 27.
- Framtidens attraktiva livsmiljöer med fokus på Norr- och Västerbotten, Hållbara Samhällen, sida 29.
- Insatser i Hållbara matsystem, sida 33.
- Inkubatorer och acceleratorer, Ekosystem för innovativa företag, sida 39.

Dialog och samverkan med regioner

Vinnova har sedan länge en återkommande dialog med regionerna i deras roll som Regional utvecklingsansvariga genom RND-Fol nätverket (Regional Nationell Dialog om Forskning och Innovation) där regionernas innovationsstrategier (eller motsvarande) ingår liksom representanter från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, Klimat- och näringslivsdepartementet och Utbildningsdepartementet. Nätverket administreras gemensamt av medarbetare på Vinnova och Tillväxtverket. Dess agenda sätts med hjälp av en arbetsgrupp med representanter från några regioner, ett lärosäte och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Under 2023 hölls fyra möten.

Vinnova deltar vidare i både styrelsen och medlemsgruppen för plattformen Reglab som administreras av SKR som ytterligare ett sätt att upprätthålla dialogen med regionerna. Vinnova bidrar även till finansieringen av verksamheten.

Internationella samarbeten och dialoger

Vinnova är initiativtagare, facilitator och finansiär i omfattande internationella samarbeten som inkluderar regionala aktörer. För en redovisning av dessa hänvisas till årsredovisningens kapitel om internationellt, EU- och OECD-arbete (kapitel 3) samt till varje enskilt områdes redovisning över internationella samarbeten (avsnitt 1.2).

ANALYS OCH BEDÖMNING

För Vinnovas insatser inom arbetet med Regional utvecklingspolitik som helhet bedömer vi att resultatet motsvarar förväntningarna. En av de största utmaningarna för en mer djupgående samverkan med regioner är de stora olikheter i förutsättningar som finns mellan regionerna. Alltifrån näringslivsstruktur, kompetensprofiler och närhet till Folinfrastruktur till finansiella resurser är väldigt olika. Att organisera dialoger med 21 regioner som leder till utveckling och förändring av våra insatser är tidskrävande, men de initiativ som nämns ovan är olika försök att hantera detta.

För vissa insatser med syften att utveckla innovationsstödsystemet i regionerna med finansiering från ERUF, och medfinansiering från Vinnova motsvarar dock resultatet inte förväntningarna.

2.6 LIVSMEDELSSTRATEGIN

RB 1.5.1 (Livsmedelsstrategin) Vinnova ska redovisa vilka insatser myndigheten genomfört för att bidra till de av riksdagen fastlagda målen för livsmedelsstrategin (prop. 2016/17:104, bet. 2016/17:MJU23, rskr. 2016/17:338).

BAKGRUND

Regeringen har gett i uppdrag till Vinnova att inom ramen för livsmedelsstrategin genomföra innovationsfrämjande arbete med fokus på livsmedelskedjan under 2020–2025, för att uppnå strategins övergripande mål om en ökad livsmedelsproduktion som är hållbar och konkurrenskraftig.

Vinnovas uppdrag inom ramen för livsmedelsstrategin som går ut på att stärka innovationsarbetet inom den svenska livsmedelskedjan är uppdelat i två delar. Den ena handlar om att öka innovationshöjden och den andra om att främja ökad tvärssektoriell samverkan.

GENOMFÖRANDE

Vinnova har under 2023 haft 189 aktiva projekt inom livsmedelsområdet som under året fått bidrag på totalt 141 miljoner kronor. Under 2022 hade Vinnova 154 aktiva projekt med bidrag på 133 miljoner kronor. Under 2021 var motsvarande siffror 152 aktiva projekt och 119 miljoner kronor i bidrag. Avgränsningen för projekt som anses ligga inom livsmedelsområdet har justerats jämfört med tidigare årsredovisningar. Störst del av bidraget under 2023 gick till privata företag samt högskolor och universitet. Detta gällde även 2022 och 2021.

Nedan följer exempel på insatser som relaterar till de tre övergripande strategiska målen inom livsmedelsstrategin. Genomförandet redovisas utifrån uppdragets två delar, främjande av tvärssektoriell samverkan och ökad innovationshöjd. Den senare delen har dessutom delats upp enligt livsmedelsstrategins strategiska områden (regler och villkor, konsument och marknad, kunskap och innovation).

Främja tvärssektoriell samverkan

Genom samverkan och samarbete med relevanta myndigheter har Vinnova bidragit till ökad förståelse och samsyn kring de system och policyutmaningar som matsystemet står inför. Vinnova har också medverkat i ett antal tillfällen för att bidra till andras eller gemensamma inspel till regeringen. Exempelvis vid samtliga tre workshops från Samordningskommittén för operativt och strategiskt genomförande av Livsmedelsstrategin.

Ökad innovationshöjd

Kunskap och innovation

Vinnova har under året arbetat med projekt som finansierats i insatserna kring växtbaserad vardagsmat, en program-

konferens har genomförts och ett Eureka-samarbete etablerats på temat alternativa proteiner där Vinnova kommer finansiera företagsdrivna projekt inom foodtech med fokus på alternativa proteiner.

Konsument och marknad

En nationell erfarenhetsbank för utvecklingsarbeten inom offentliga måltider har tagits fram och lanserats inom ramen för projektet *Ett nytt recept för skolmåltider*. Erfarenhetsbanken administreras av Jordbruksverket. Det bygger på samskapat innehåll och samlar idag initiativ från hela landet som presenteras på ett attraktivt och pedagogiskt sätt. I dagsläget finns drygt 50 delade erfarenheter. Erfarenhetsbanken MATtanken kompletteras med modererade workshoppar på utvalda tema. Den första hade 100 deltagare och har följts av fördjupade kontakter mellan kommuner.

Regler och villkor

Vinnova har jobbat med att underlätta regelefterlevnad och innovation inom livsmedelsområdet. Vinnova har kopplat ihop Miljömålsrådets arbete inom programområde Samverkan för ett hållbart livsmedelssystem med de Innovationsplattformar som finansieras av Vinnova. Syftet är att skapa en beredskap hos Miljömålsrådets tillståndsmyndigheter att fånga upp policyutmaningar som uppstår i innovationsplattformarnas arbete. Världsnaturfonden WWF och Vinnova har arrangerat National Policy Dialogue, en nationell policydialog om skolmåltider.

ANALYS OCH BEDÖMNING

På kort tid har Vinnova tagit en roll att verka för såväl samverkan som ökad innovationshöjd inom livsmedelskedjan. Ambitionen att öka tvärssektoriell samverkan tillgodoses genom alltmer utvecklade samarbeten mellan myndigheter, akademi och näringsliv. Satsningar på spetsområden med potential att öka innovationshöjden avsevärt har genomförts och kommer under 2024 att utvärderas. Vinnova bedömer att resultatet ligger i linje med förväntningarna. Det finns inga svårigheter av betydande karaktär men behovet av att arbeta för innovationshöjd och gränsöverskridande samverkan kvarstår. I Vinnovas inspel till regeringens uppdaterade Livsmedelsstrategi ges konkreta förslag på vad det skulle kunna vara och hur hela den svenska Livsmedelsstrategin skulle kunna utvecklas.

2.7 AIM FOR CLIMATE

RB 1.6.1 (AIM for Climate) Vinnova ska redovisa de insatser myndigheten har genomfört som ligger i linje med initiativet AIM for Climate (N2021/02298).

BAKGRUND

Samarbetet inom ramen för AIM for climate syftar till att få till stånd ökade investeringar, koordinering, samverkan och utvecklade samarbeten som gynnar genomslaget av forskning och innovation för ett klimatsmart jordbruk och matsystem.

GENOMFÖRANDE

Vinnovas projektportfölj som motsvarar målsättningarna inom AIM for Climate består under 2023 av 69 aktiva projekt med en budget om 142 miljoner kronor där Vinnovas bidrag uppgår till 58 miljoner kronor. Under 2022 bestod projektportföljen av 48 aktiva projekt med en total budget på 107 miljoner kronor, varav bidrag från Vinnova var 63 miljoner kronor. Motsvarande siffror under 2021 var 22 aktiva projekt med en total budget på 66 miljoner kronor, varav bidrag från Vinnova var 41 miljoner kronor. Avgränsningen för projekt som svarar för målsättningarna inom AIM for Climate har justerats jämfört med föregående

årsredovisning. Nedan följer några exempel på projekt som tillkommit under 2023.

Projektet *Integrering av lokal kunskap för klimatsmart jordbruk med spektrometer* utvecklar en spektrometer som med hjälp av AI genererar användbar information direkt till lantbrukaren om markens egenskaper, behov och effekter av åtgärder.

I satsningen *Integrerat cirkulärt, klimattåligt och mycket hållbart livsmedelsproduktionssystem* byggs en integrerad anläggning med landbaserad fiskodling, vertikalodling för bladgrönt och en insektodling för att testa systemet för avkastning och kvalitet.

ANALYS OCH BEDÖMNING

För Vinnovas arbete med AIM for Climate som helhet bedömer vi att resultatet motsvarar förväntningarna. Den totala finansieringen har ökat jämfört med tidigare år. Ökningen beror på hög medfinansieringsgrad vilket i sin tur beror på ett högt engagemang från aktörerna.

2.8 NATIONELLA FLYGTEKNISKA FORSKNINGSPROGRAMMET

RB 14.1 Uppdrag att stärka svensk flygteknisk forskning och utveckling.

RB 14.5 Uppdrag att stärka flygteknisk forskning, utveckling och innovation.

Vinnova har valt att redovisa uppdragen tillsammans.

BAKGRUND

Vinnova fick i maj 2023 ett regeringsuppdrag (KN2023/03207) med syfte att stärka svensk flygteknisk forskning, utveckling och innovation genom en ny programperiod av det Nationella flygtekniska forskningsprogrammet (NFFP). Detta är den åttonde etappen av NFFP. Uppdragets huvudsakliga syfte är att genom ökad samverkan, forskning, innovation och informations spridning stärka svensk flygindustris konkurrenskraft och skapa bättre förutsättningar inom flygteknikområdet.

Tidigare etapp 7 avslutades vid årsskiftet 2022/23. Ett stort antal projekt avslutas dock under 2023.

GENOMFÖRANDE

Inom den öppna utlysningen *Stärkt svensk flygteknisk forskning och utveckling*, har 26 projekt finansierats med syftet att bygga upp svensk flygteknisk kompetens samt öka samverkan mellan olika aktörer. Under året har även 19 pågående doktorandprojekt beviljats fortsatt finansiering i ytterligare ett år genom en sluten utlysning.

Två omgångar av utlysningen *Flygteknisk forskning i små och medelstora företag*, har ägt rum och 14 projekt har finansierats. Syftet med denna insats är att stärka svenska SMF genom att öka deras deltagande i svenska och internationella forskningsprogram samt genom att skapa möjligheter för dem att bli leverantörer till svensk eller internationell flygindustri.

Med syftet att bidra till en kontinuerlig kompetensförsörjning till flygområdet samt stärka nationella och internationella samarbeten och kopplingar har en fortsättning av Swedish Aerospace Research Center (SARC) finansierats. Detta center inkluderar Kungliga Tekniska Högskolan, Chalmers Tekniska Högskola, Linköpings universitet och Luleå tekniska universitet. SARC har beviljats tre års ytterligare finansiering.

Med målet att stärka internationell samverkan har sju projekt syftande till att fördjupa samarbetet med Brasilien, startats. Även ett projekt som syftar till stärkt samarbete med Tyskland har finansierats.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under 2023 finansierat verksamhet i enlighet med uppdraget genom utlysningar och projektfinansiering inom NFFP. Årets utlysningar och projektfinansiering har bland annat resulterat i kompetensförsörjning till svensk flygindustri, ökad samverkan mellan olika aktörer samt ökade möjligheter för SMF att delta inom forskning och innovation inom flygteknik. De internationella satsningarna, i år riktade mot Brasilien och Tyskland, har gynnat den svenska flygindustrins konkurrensförmåga samt möjliggjort för svenska företag att delta och bidra internationellt till utveckling av ny teknik med minskad miljö- och klimatpåverkan. Vinnova bedömer att resultatet motsvarar förväntningarna.

2.9 SAMVERKAN OCH NYTTIGGÖRANDE

RB 12.1 Uppdrag om stöd till samverkan och nyttiggörande.

BAKGRUND

Vinnova har sedan 2013 haft i uppdrag att bidra till lärosätenas arbete med strategier för samverkan och nyttiggörande av kunskap och kompetens. Inom ramen för detta uppdrag har Vinnova finansierat en rad samverkansprojekt som bland annat rört teman som meritering, utbildningssamverkan, kvalitetssystem och medborgarforskning. Uppdraget inkluderar även Kompetenscentrum samt programmet Vinnväxt. Båda dessa insatser har en lång historik på Vinnova och driver lärosätenas samverkansarbete med externa aktörer på flera olika sätt, bland annat kompetensförsörjning.

GENOMFÖRANDE

Ambitionen är att mobilisera för att det svenska kompetensförsörjningssystemet ska bygga på lärande, samverkan och rörlighet som säkerställer att Sverige är en framgångsrik kunskapsnation, en attraktiv och konkurrenskraftig plats för företag och individer. Förmågan att möta framtiden med rätt kompetens är en av de största och viktigaste utmaningarna i arbetslivet och en strategisk fråga för alla organisationer oavsett bransch, storlek eller verksamhet. Vinnova har en bred portfölj av insatser och projekt som på olika sätt adresserar lärosätenas arbete med samverkan samt nyttiggörande av kunskap och kompetens.

Utlisningen *Utbildningssamverkan och arbetsintegrerat lärandemodell- och metodutveckling* syftar till att ge lärosäten möjlighet att i samarbete med andra organisationer

utveckla och testa innovativa modeller och metoder för utbildningssamverkan och arbetsintegrerat lärande. Projekten ska bidra till utveckling av konkurrenskraftiga och relevanta utbildningar som främjar livslångt lärande för individer och kompetensförsörjning för arbetsgivare. En annan utlysning är *Rörlighet för innovation, lärande och kunskapsutbyte* som syftar till att genom personrörlighet stärka samverkan, kunskaps- och erfarenhetsutbyte och bygga strategiska länkar mellan organisationer med olika kompetenser och resurser. Båda dessa insatser har väckt stort engagemang och omfattar totalt 30 projekt.

Kompetenscentrum utgör sedan länge en viktig form av dubbelriktad samverkan som bidrar till ömsesidig förståelse och konkreta aktiviteter mellan lärosäten och industri och näringsliv. Det är en långsiktig insats som Vinnova finansierat med över en miljard sedan år 2016, varav 11 miljoner kronor beviljades under år 2023, 229 miljoner under år 2022 och 26 miljoner kronor under år 2021. Utöver detta har Vinnova under 2023 beviljat 386 miljoner kronor till elva nya kompetenscentrum där universitet och företag tillsammans ska bedriva forskning och utbildning som är viktig för en hållbar industri och digital samhällsomställning. Vinnovas finansiering utgör en tredjedel av finansieringen där övriga finansiärer i kompetenscentrumsatsningen är industri/näringsliv samt lärosätena. Målet är att ny kunskap och banbrytande teknik ska utvecklas, spridas och komma till användning för att

skynda på omställningen. Satsningen ska även bidra till att attrahera spetskompetens för världsledande forskning och utveckling i Sverige.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har under 2023 finansierat verksamhet i enlighet med uppdraget genom utlysningar och projektfinansiering. Vinnovas utvärderingar visar att instrument som Kompetenscentrum driver och utvecklar lärosätenas

samverkan med omgivande samhället när det gäller att ställa om och bibehålla Sveriges roll som ett internationellt konkurrenskraftigt, hållbart och jämställt samhälle. Andra insatser som t.ex. modell- och metodutveckling avseende arbetsintegrerat lärande och rörlighetssatsningar har väckt stort engagemang och bedömningen är att även dessa satsningar kommer stärka och utveckla lärosätenas externa samverkan. Vinnova bedömer att resultatet motsvarar förväntningarna.

3. Internationellt, EU- och OECD-arbete

3.1 INTERNATIONELLT SAMARBETE

2 § 2 Vinnova ska stimulera internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation.

BAKGRUND

För Vinnova är internationell uppkoppling och utblick en förutsättning för att bidra till stärkt innovationsförmåga, ökad konkurrenskraft och samhällsnytta. Vinnova har ett uttalat fokus på internationalisering i hela verksamheten.

Förändringstakten i vår omvärld är mycket hög med ökad grad av osäkerhet, konkurrens och polarisering på global nivå. Samtidigt som det geopolitiska läget och säkerhetsläget har förändrats kraftigt de senaste åren står vi inför komplexa och globala utmaningar där nya innovationer spelar en central roll. Denna utmanande och komplexa verklighet ställer höga och nya krav på Vinnovas internationaliseringsarbete med ökad grad av strategiskt perspektiv för att Sverige ska fortsatt vara konkurrenskraftigt som forsknings- och innovationsland. Dessa omställnings- och konkurrenstryck skapar parallellt större incitament och även nya utrymmen för att utveckla nya arbetsprocesser och arbetssätt.

Under 2023 har Sveriges EU-ordförandeskap varit av stor betydelse när det gäller det internationella arbetet. Vinnova har varit särskilt aktiva inom områdena deeptech och entreprenörskap samt nanoteknologi.

GENOMFÖRANDE

En närmare redovisning av genomförande som avser helheten redovisas i efterföljande avsnitt i detta kapitel.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att resultatet ligger i linje med förväntningarna. För att stärka den internationella konkurrenskraften hos svenska aktörer har Vinnova programsatsningar där internationell uppkoppling är en integrerad del. De olika insatserna har olika fokus och ger möjlighet att stötta utvalda områden, länder eller aktörer utifrån strategisk prioritering. Att anta ett internationellt perspektiv och samverka globalt är en förutsättning för att lyckas öka Sveriges förmåga till systeminnovation och öppna upp för innovation som gör skillnad. Målsättningarna i Vinnovas internationella strategi har de senaste åren integrerats i Vinnovas områden. Därmed har vart och ett av områdena prioriterade internationella samarbeten för att nå sina mål och strategier. Vinnovas roll är att skapa en mötesplattform för att mer systematiskt identifiera, mobilisera och finansiera strategiska aktiviteter och aktörer i svenska innovationsekosystemet. Detta görs med fokus på EU:s ramprogram och Sveriges bilaterala innovationspartnerskap med andra länder.

3 § 6 Vinnova ska bistå med sekretariat för den samordningsfunktion för EU:s forskningssamarbete respektive för internationella forskningssamarbeten utanför EU som omfattar andra statliga forskningsfinansiärer. Förordning (2022:1870).

BAKGRUND

För att samordna det internationella engagemanget och samarbetet har Vinnova och de svenska forskningsfinansiärerna Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Rymdstyrelsen och Energimyndigheten bildat samordningsfunktioner för både EU-arbetet (EU-sam) och internationella forskningssamarbeten

utanför Europa (Intsam). I en del frågor deltar även Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT) som adjungerade. Vinnova bistår verksamheterna med sekretariat för respektive samordningsfunktion.

GENOMFÖRANDE

EU-sam samlar forskningsfinansiärerna för att säkerställa en samordning, samsyn och ett strategiskt deltagande i de

europiska partnerskapen. Vinnovas och Vetenskapsrådets gemensamma kontor i Bryssel utgör också ett viktigt stöd i det arbetet.

Som del av EU-sams arbete beslutar myndigheterna att fördela medel för deltagande i partnerskapsprogram inom ramen för EU:s forskningsamarbete. Fördelningen av medel beslutas av den styrgrupp som består av representanter för samtliga myndigheter. Därefter fattar de olika myndigheterna beslut om finansiering av projekt i enlighet med de regler och överenskommelser som gäller för respektive partnerskapsprogram. Från och med i år beslöt EU-sam att fördela medlen enligt en algoritm baserad på de två föregående årens budget samt planerat budgetäskande kommande år. Eftersom partnerskapen är ett långsiktigt åtagande kan mindre ändringar i budget justeras inom myndigheternas övriga budget som ingår i partnerskapen utöver EU-sams medel.

EU-sam bistår även Regeringskansliet med att samla in spel inför förhandlingar om de kommande europeiska partnerskapen. Under 2023 har det framför allt handlat om den andra vågens partnerskap som ska ingå i Horisont Europas strategiska plan 2025–2027.

EU-sam har haft regelbundna möten som under våren gett upphov till vidareutveckling av budgetmodellen, samt under sommaren och hösten av EU-kommissionens arbete med den andra vågen av partnerskap.

Tabell 27. Fördelning av tilldelade medel (mkr) för deltagande i europeiska partnerskapsprogram 2021–2023.

Myndighet	2021	2022	2023
Vinnova	92,85	100,3	90,3
Vetenskapsrådet	32	40	34,3
Rymdstyrelsen	0	0	5
Forte	3,25	2	10
Formas	40,3	29,8	19,5
Energimyndigheten	30,6	25,9	40,9
Totalt	199	198	200

Vinnova har även rollen som sekretariat för den nationella samordningsfunktionen för internationella forskningssamarbeten utanför EU (Intsam). De forskningsfinansierare, förutom Vinnova, som ingår i Intsam är Vetenskapsrådet (VR), Formas, Forte och Energimyndigheten. STINT är adjungerade. Representanter från dessa myndigheter ingår i en styrgrupp som kallas samman och leds av Vinnova. Styrgruppen diskuterar den strategiska inriktningen för

arbetet samt godkänner de budgetförslag som arbetsgrupperna (Indien, Kina, Japan, Afrika, Nordamerika, Sydkorea och multilaterala samarbeten) lägger fram.

Styrgruppen har träffats sju gånger under 2023. Två av dessa sju gånger träffade styrgruppen arbetsgrupperna (den 17 mars 2023 samt 13 oktober 2023). Generaldirektörerna för de myndigheter som ingår i Intsam har också haft en gemensam sittning med regeringens innovations- och forskningsråd den 14 september 2023.

Arbetsgrupperna träffas kontinuerligt beroende på vilken typ av åtaganden de har planerat. De inkluderar också ofta innovations- och forskningsråden vid sina möten.

Av de 25 miljonerna som tilldelats Intsam använder Vinnova 6,27 miljoner enligt tabell 28 nedan.

Tabell 28. Fördelning av tilldelade medel (mkr) för deltagande i Internationella samordningsfunktionen 2021–2023.

Myndighet	2021	2022	2023
Vinnova	8,5	6,25	6,27
Vetenskapsrådet	11,5	10,7	13,23
Forte	3	3	0
Formas	2	5,05	5,5
Energimyndigheten	0	0	0
Totalt	25	25	25

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att resultatet ligger i linje med förväntningarna. Arbetet med EU-samordningsfunktionen har utvecklats positivt under 2023 och myndigheterna har gemensamt bestämt sig för att ändra modellen för budget till en effektivare beräkning av fördelningen, för att frigöra mer tid för det strategiska arbetet. Den myndighetsgemensamma verksamheten utvecklas vidare med fokus på strategiskt deltagande i EU:s partnerskapsprogram.

Det svenska engagemanget i europeiska partnerskapsprogram har ökat både i antalet projekt och med hänsyn till satsade medel och arbetsinsats. Samtliga myndigheter inom EU-sam är engagerade i fler partnerskap och kommer med stor sannolikhet ingå i flera av de partnerskap som nu förhandlas som andra vågen.

Vinnova bedömer att Intsam är en värdeskapande plattform för myndighetssamverkan med fokus på strategiskt samarbete och gemensamma insatser utanför Europa. Dessutom har arbetsgrupperna en nära relation till innovations- och forskningsråden, vilket ger stort adderat värde.

RB 14.2 Uppdrag att förstärka arbetet med internationella innovationssamarbeten.

BAKGRUND

Vinnova ska enligt det regeringsuppdrag myndigheten fick 2018 identifiera, genomföra och intensifiera insatser som bidrar till strategiskt relationsbyggande och långsiktigt innovationsfrämjande med prioriterade länder och regioner. Insatserna ska underlätta utveckling och genomförande av Strategiska innovationssamarbeten och vara en del av Sveriges främjandeinsatser. Målsättningen med arbetet är att stärka attraktiviteten hos svenska aktörer som samarbetsparter i ett internationellt sammanhang, stärka forskning och utbildning vid svenska universitet och högskolor samt på sikt skapa nya affärsmöjligheter. Arbetet genomförs därför tillsammans med relevanta aktörer och myndigheter och i nära samverkan med Regeringskansliet. I regeringsuppdraget anges att arbetet ska vara efterfrågebaserat, det vill säga utgå från behov hos aktörerna i det svenska innovationssystemet. För att stärka internationella innovationssamarbeten har regeringen slutit innovationspartnerskap med Tyskland, Frankrike och Indien under 2017 och 2018. Sedan tidigare finns även ett strategiskt partnerskap med Brasilien.

Vinnovas insatser omfattar även lokalnärvaro i Silicon Valley, Bryssel och Tel Aviv. Arbetet med Brasilien, Japan, Kina, Korea, Indien, USA och Kanada sker i samverkan med de övriga forskningsfinansierande myndigheterna inom ramen för Intsam, se 3§6.

GENOMFÖRANDE

I enlighet med regeringsuppdraget tog Vinnova initiativ till International Innovation Initiative som innebär ett starkare samarbete mellan de tre aktörsgруппerna akademi, näringsliv och offentliga organisationer vad gäller internationella innovationssamarbeten. De tre aktörsgруппerna samlades två gånger under året. Den första gången för att diskutera 1) Strategi för utrikeshandel, investeringar och global konkurrenskraft och 2) Sveriges innovations- och forskningsråds inspel till Vinnovas analysunderlag till Forsknings- och innovationspropositionen. Den andra gången fokuserade Strategirådet bland annat på Internationellt samarbete inom banbrytande teknik och deeptech, det globala eventet Sweden Innovation Days och samarbete med den amerikanska delstaten Kalifornien. Därutöver har de offentliga organisationerna mötts för samordning kring bland annat arbetssätt och processer för ökade synergier mellan regionala och nationella innovationsinsatser med internationell

koppling och kommunikationsverktyg från Svenska institutet. Arbetssättet International Innovation Initiative, med större myndighetssamverkan med framför allt Innovations- och forskningsråden vid Sveriges ambassader och Business Swedens utlandskontor, har även implementerats i de flesta av Vinnovas prioriterade samarbetsländer. Under året har Vinnova inkluderat Singapore och Storbritannien till de numera tretton prioriterade länderna. Redovisningen som följer visar på hur Vinnova under året har bidragit till strategiskt relationsbyggande med dessa prioriterade länder och bidragit till implementering av Sveriges innovationspartnerskap och samförståndsavtal.

Brasilien

De bilaterala avtalen samt pågående och framtida affärs- och samarbetsmöjligheter ligger till grund för Vinnovas satsningar relaterat till Brasilien. Arbetsgrupper under de prioriterade områdena: bio-ekonomi, gruvor, flyg, hälsa och hållbara städer har fortsatt att utveckla de gemensamma handlingsplanerna. Dessa presenterades under brasilianska ambassadens Innovationsvecka i Sverige i november. En ny arbetsgrupp relaterat till digitalisering, AI och autonomi har bildats. En Eureka Globalstars utlysning med FAPESP stängde i februari vilket resulterade i två beviljade projekt med svenska aktörer. Ett projekt inom utlysningen för individrörlighet med speciellt fokus på AI har beviljats. Flera projekt relaterat till samarbete inom flyg har också beviljats. En utlysning i samarbete med det Brasilianska institutet EMBRAPA har öppnats. Under året hölls även två fysiska matchmaking event mellan svenska och brasilianska storföretag, samt mellan svenska startups och forskningsinstitut, i Sao Paulo, Brasilien.

Frankrike

Inom det strategiska partnerskapet mellan Frankrike och Sverige arbetar Vinnova i tät kontakt med den franska motsvarigheten BPI France. Vinnova har bland annat medverkat i ett delegationsmottagande tillsammans med Business France och Institute for public management and economic development (Cycle Supérieur du Numérique). Vinnova deltog också i BPI Frances stora årliga event BIG där särskild vikt lades vid deeptech.

Det uppdaterade fransk-svenska acceleratorprogrammet genom EIT Health Skandinavien i samarbete med EIT Health Frankrike har lanserats. Programmet fokuserar på att introducera svenska nystartade företag till den franska

marknaden. De svenska företagen som deltar är specialiserade på digital hälsa och artificiell intelligens och har fått skräddarsytt stöd från EIT Healths experter, tillgång till EIT Healths franska och europeiska partnersätverk samt givits möjligheter att utveckla samarbeten inom tekniska lösningar. Programmet hade sin startkonferens på Vinnovas kontor.

Indien

Vinnovas samarbete med Indien har fortsatt fördjupats med stöd av Innovationspartnerskapet som undertecknades 2018. Under året beviljade Vinnova finansiering till åtta forsknings- och innovationsprojekt med Indien inom cirkulär ekonomi. Det var en gemensam utlysning för åtta finansiärer, varav fem på svensk sida. Initiativet kom från forskningsfinansiärernas samordningsorgan Intsams arbetsgrupp för Indien som Vinnova leder. Utlysningen har uppmärksammats under en rad högnivå-sammanhang under året då den är den första i sitt slag.

Under året genomförde Vinnova och indiska departementet för vetenskap och teknik även en gemensam utlysning. Det var ett erbjudande om finansiering till företagsledda forsknings- och innovationsprojekt inom hållbara städer, mobilitet, digitalisering och AI. Budget finns avsatt för fyra projekt. Därtill genomförde Vinnova och indiska departementet för bioteknik (DBT) en gemensam utlysning inom hälsa med fokus på AI-baserad digitalisering, biodesign eller cirkulär ekonomi. Vinnova och DBT spred information om erbjudandet vid ett flertal tillfällen, däribland under Sweden Innovation Days, Vinnovas största internationella event.

Under Sweden Innovation Days, organiserade Vinnova, Business Sweden och Office of Science and Innovation (OSI) en session om samarbete med Indien inom hälsa. Vinnova arrangerade även ett fysiskt event i Indien tillsammans med Europeiska unionens delegation till Indien och OSI med fokus på det stöd till forskning och innovation som EU kan erbjuda. Vidare tog Vinnova en aktiv roll i panelen om innovationspartnerskapet under India Sweden Innovation Day som modererades av Klimat- och näringslivsdepartementet. Eventet organiserades av India Unlimited i samarbete med Indiens ambassad i Sverige och India-Sweden Business Council. Vinnova har anordnat två informationsmöten för att sprida kunskap och information om samarbetsmöjligheter med Indien under året.

Vinnova har tagit initiativ till veckoavstämningar med Business Sweden, Office of Science and Innovation under namnet Sweden India Innovation Initiative (SIII). Till följd därav genomför Vinnova merparten av sina aktiviteter med Indien i samverkan med de andra organisationerna i SIII. LinkedIn-gruppen med samma namn har numera

omkring 1 200 medlemmar. Under året har SIII genomfört två delegationer, den ena tillsammans med IVL Svenska Miljöinstitutet, Generalkonsulatet i Mumbai och Smart City Sweden och den andra med Swedish Incubators and Science Parks. Fokus för delegationerna var hållbara städer och mobilitet respektive hälsa och digitalisering. Vinnova var därtill partner till Sweden-India Business Councils läranderesor till Indien, Innovation Bridge.

Vinnova tog även emot en rad delegationer, däribland från indiska Office of the Principal Scientific Adviser to the Government of India (PSA), Indian Institute of Technology Delhi, Confederation of Indian Industry, startups och regionala aktörer i Mumbai inom hållbar samhällsbyggnad. Vinnova har beviljat medel till två förstudier som undersöker möjligheterna att etablera Centers of Excellence (CoE) med indiska motparter. Detta mot bakgrund av PSA har approcherat Vinnova med en önskan om att etablera svensk-indiska CoE.

Vinnova har gått med som partner till Business Swedens initiativ Sweden-India Green Transition Partnership och talade om hållbar industri och innovation när en indisk högnivådelegation inom grönt stål, cement, järn, pappersmassa och papper besökte Sverige. Inom ramen för en ny satsning anordnade Tillväxtverket, Vinnova och Office of Science and Innovation ett möte för nätverket för Smart specialisering (S3-nätverket) om synergier mellan regionalt, nationellt och internationellt kunskaps- och innovationsarbete samt möjligheter till uppkoppling mot det indiska kunskaps- och innovationsekosystemet. Dessutom talade Vinnova på Sweden India Business Councils tjugoförstaårsjubileum. Vinnova deltog även aktivt i ett rundabordssamtal organiserat av Sweden India Business Council på temat teknik, innovationer, startups och investeringar. Under 2023 genomfördes Sweden India Startup Matchday för tredje gången, en Vinnovafinansierad match-making mellan svenska startups och indiska storbolag. Årets tematiska fokus var smarta städer och hälsa. Swedish Incubators and Science Parks ledde projektet och Business Sweden, indiska NASSCOM Center of Excellence liksom Confederation of Indian Industry bidrog till genomförandet.

Israel

Vinnova har i uppdrag av regeringen att upprätthålla verksamhet i Israel i syfte att etablera innovationssamarbete mellan Sverige och Israel. Som ett led i att utföra regeringsuppdraget, har Vinnova under 2023 initierat, finansierat eller på andra sätt genomfört ett antal aktiviteter på plats i Israel samt i Stockholm.

Med anledning av Hamas attack mot Israel den 7 oktober

och det rådande säkerhetsläget har förutsättningarna för Vinnova att genomföra uppdraget och att vara på plats i Tel Aviv förändrats. Alla planerade aktiviteter för resterande delen av året har skjutits upp. Oroligheter under våren 2023 innebar även att ett event blev inställt då. Från oktober bedriver Vinnova verksamheten på distans i väntan på möjlighet att åter bemanna på plats.

Ett fortsatt fokus finns på att bygga nätverk på plats i Israel, informera om möjligheterna på hemmaplan och kraftsamla aktörer inom prioriterade områden. I maj ägde Israels största mässa inom mobilitetssektorn, Ecomotion, rum. Vinnova, tillsammans med Ambassaden, stod värd för en mottagning på residenset för de svenska aktörer som var på plats; en blandning av storföretag, startups och inkubatorer.

Under 2023 identifierades fler synergier mellan innovationsekosystemen i Sverige, Israel och Singapore, så kallade small, smart nations. Ett samarbete inom klimat, EARTH Alliance, etablerades i dialog mellan Vinnova och Israel Innovation Authority. Finland och Österrike har också anslutits till samarbetet.

En multilateral Eureka-utlysning inom FoodTech mellan Sverige, Israel, Singapore och Schweiz öppnade i september.

Inom ramen för The Connector utfördes endast en aktivitet i år av de tre som var planerade. Konceptet The Connector har standardiserats och är en kombination av delegationsresa och match-making. Det övergripande syftet är att koppla ihop svenska och israeliska innovationsekosystem och inspirera till olika former av samarbete. Eventet i september var på temat HealthTech. Ett parallellt besök av Niclas Jacobson på Socialdepartementet ägde rum dessa dagar. De två evenemang som inte blev av skulle varit inom FoodTech och Smart Industri. Sweden Israel Innovation Days i oktober ställdes in på kort varsel med hänsyn till försämrat säkerhetsläge.

Under året har närmare kontakter knutits med akademiska institut, speciellt Hebrew University och Technion. Både lärosätena har besökt Sverige under 2023 under ledning av Professor Bertil Andersson. Ett motbesök av Stockholm Trio (Stockholms universitet, Kungliga Tekniska högskolan och Karolinska Institutet) och Sveriges lantbruksuniversitet var planerat i oktober men har skjutits på framtiden. Vinnova är stöd i dialogerna mellan lärosäten och i de samarbetsinitiativ som uppstår efter besök i respektive land.

Vinnova har fram till början av oktober fortsatt med utlysningen *Planeringsbidrag Israel* där svenska aktörer getts möjlighet att undersöka ett potentiellt partnerskap i Israel med det långsiktiga målet att främja innovationsprojekt.

Alla tematiska områden på Vinnova deltar i utlysningen som har avläsningar tre gånger per år mellan 2023–2025.

Japan

Vinnovas främsta samarbetspartner i Japan är Japan Science and Technology Agency (JST). Vinnova talade på ett avslutningsseminarium för att sprida resultat från projekt inom åldrande gemensamt finansierade med JST. Under året gick Vinnova med som partnerland till JST och Japan Agency for Medical Research and Development (AMED) satsning Adopting Sustainable Partnerships for Innovative Research Ecosystem (ASPIRE). Programmet syftar till att stötta internationellt ledande forskare och deras integration i ledande internationella forskarnätverk.

Vinnova deltog på STS forum i Kyoto. Vinnovas generaldirektör talade i en parallellsession om innovativa startups. De bilaterala mötena inkluderade möten om 6G med Innovative Optical and Wireless Network och National Institute of Information and Communication Technology. Förutom JST och AMED mötte Vinnova ordföranden för New Energy and Industrial Technology Development Organization för att utröna möjligheterna till samarbete framöver.

Vinnova har under året etablerat ett tätare samarbete med Office of Science and Innovation vid Sveriges ambassad i Tokyo och Business Sweden i Japan som går under namnet Sweden Japan Innovation Initiative (SJII). SJII organiserade ett innovationsseminarium på temat innovationsledning med deltagande myndigheter, bolag och akademi i Sverige och Japan. SJII synkroniserar med VR och Stiftelsen för internationalisering av forskning och högre utbildning genom Intsam. Vinnova representerade Intsams arbetsgrupp för Japan vid MIRAI 2.0 Research and Innovation week vid Umeå universitet bland annat i syfte att sprida information om ASPIRE. Vinnova talade på konferensen Link for Innovative Network and Knowledge, en aktivitet inom ramen för ett samarbete mellan University of Tokyo och Karolinska Institutet. Vinnova har även tagit emot Japans minister för digital transformation, Hitachi, Teijin, Tokyo Metropolitan Government, Matsuyama University och Japan Innovation Network.

Kanada

Vinnovas syfte är att bygga långsiktiga relationer i Kanada, som skapar framtida samarbeten. Vinnova har under året arrangerat ett landsmöte i Sverige för att samordna svenska satsningar kopplat till Kanada. I Kanada fortsätter arbetet inom Sweden Canada Innovation Initiative och Executive Innovation Team, som består av aktörer från Team Sweden och svensk industri och leds av Business Sweden på upp-

drag av Vinnova. Executive Innovation Team ska bistå med nätverk och fungera som referensgrupp till Sweden Canada Innovation Days.

I oktober arrangerades Sweden Canada Innovation Days i Montreal med över 170 deltagare från båda länder. Fokus var den gröna omställningen inom områdena mobilitet, energi och AI. Energi, klimat- och näringsminister Ebba Busch och Kanadas minister för forskning och innovation Francois Champagne inledningstalade. Deras bilaterala samtal ledde till en överenskommelse om fortsatt samarbete inom batterivärdekedjor, kritiska mineral och ny teknik. SISP/Ignite, på uppdrag Vinnova, ledde en delegation med svenska startups i samband med Sweden Canada innovation days vilka besökte flera innovationsmiljöer i Montreal samt hade ett matchmaking event.

Utlysningen för individrörlighet inom tillämpad AI, automation och datadelning mellan svenska och kanadensiska organisationer har fortsatt under året. Totalt fyra ansökningar med koppling till Kanada har godkänts. Inom utlysningen för planeringsbidrag för gemensamma ansökningar med kanadensiska aktörer har tio ansökningar godkänts, bland annat inom AI, 6G, halvledare, avancerad tillverkning, autonoma system, klimat inom skogs- och gruvindustrin.

Kina

Kina, som en allt starkare konkurrent och samtidigt en allt viktigare kunskaps- och innovationskälla i det globala innovationslandskapet förblir ett viktigt och utpekat land för Sveriges innovations- och konkurrenskraftutveckling. Med en allt mer komplex och utmanande geopolitisk kontext krävs dock fördjupad förståelse och nya arbetssätt för att både hantera komplexitet och ta vara på möjligheter i Kinasamarbetet. I frånvaron av ett operativt bilateralt avtal för innovationssamarbete med Vinnovas motpart, Ministry of Science and Technology (MoST), har Vinnova genomfört följande Kinaaktiviteter under 2023.

Vinnova har följt EU-kommissionens arbete med EU-China Joint Roadmap for the Future of Science, Technology and Innovation (STI) och bidragit med Sveriges erfarenheter samt har haft utbyte med andra EU-medlemsländer inom Knowledge Network on China (EUKNOC 2.0) Core China Group.

Inom ramen för Intsam Kinas arbetsgrupp har informationsutbyte genomförts och gemensamma omvärldsbeträkningsbehov i nära dialog med Sveriges forsknings- och innovationsråd vid Ambassaden i Beijing genomförts. Analysprojekt Sektoriell kompetenshöjning avseende strategi och nyttiggörande av akademiska samarbeten med Kina har genomförts av STINT.

Ett analysprojekt har genomförts av IVL Svenska Miljö-

institutet för att bidra till den globala hållbarhetsomställningen där Kina är en central aktör.

Syd Korea

Som ett led i genomförandet av det memorandum of understanding (MoU) som finns mellan Vinnova och Korea Institute for Advancement of Technology stödjer Vinnova innovationsprojekt med Sydkorea bland annat inom ramen för Eureka-programmet samt genom samarbetet i Intsams arbetsgrupp för Korea. Vinnova deltog på Korea Institute for Advancement of Technology's i Seoul i oktober/november och finansierade deltagande för fem svenska företag.

Under 2023 har en inkubator- och lärresa genomförts till Korea. Vinnova finansierade resebidrag till fyra inkubatorer. Sydkorea är ett av Vinnovas fokusländer för kvalificerad matchmaking som genomfördes i november 2023 där 6 koreanska corporates och 22 svenska startups/scaleups medverkade. Ett möte med National Research Foundation of Korea genomfördes 23 november.

I Arbetsgruppen för Sydkorea inom forskningsfinansiärernas samarbetsorgan Intsam har vi delat och marknadsfört arbetsgruppens olika utlysningar och aktiviteter.

Schweiz

Under 2023 har Vinnova genomfört matchmaking aktiviteter mellan svenska startup-företag och schweiziska storbolag inom life science, i samarbete med Ignite och Business Sweden. Under 2023 har Vinnova även beslutat att finansiera tre nya Eurostarsprojekt och två nya Eureka nätverksprojekt med deltagare från Sverige och Schweiz. Vinnova deltog även på konferenser och digitala event arrangerade av Business Sweden till stöd för innovationssamarbete med Schweiz.

Singapore

Ett flertal aktiviteter har initierats och beslut togs att lyfta Singapore till ett av Vinnova utpekat land från och med juni 2023.

Verksamheten hittills har till stor del varit inriktad på att bygga upp ett initialt nätverk av aktörer på plats i Sverige och Singapore för att på sikt börja kraftsamla inom prioriterade områden. Att stärka samarbeten via Horisont Europa kommer bli en strategiskt viktig fråga.

I juni besökte en liten delegation från Vinnova Singapore i syftet var att få en första förståelse och kontakt med innovationsekosystemet på plats. Utöver det var syftet att få en direkt och egen relation med Enterprise Singapore. Områden som identifierats med stor potential för samarbeten är klimat, framsyn, mat och avancerad digitalisering. Vinnova har redan existerande samarbeten inom mobilitet.

En multilateral Eureka-utlysning inom FoodTech mellan Sverige, Israel, Singapore och Schweiz öppnade i september. I november ordnade Business Sweden en delegationsresa till Singapore AgriTech week. Vinnova bistod med resebidrag till aktörer som reste med för att hitta eventuella partners inför utlysningen.

Vinnova har finansierat ett projekt som fokuserar på att koppla samman ledande klimatforskningskompetens i Sverige, Singapore, Israel och Schweiz och att matcha denna kompetens mot storbolag som har utmaningar att få in ett hållbarhetsperspektiv i sin långsiktiga affärsstrategi. Talangutbyte och startups blir spår inom projektet som förväntas sträcka sig till 2025.

I december besökte en grupp från Vinnova, inklusive generaldirektören, Singapore under Sweden–Indo Pacific Business Summit led av Sr Forsell.

Storbritannien

Vinnova ser ett stort mervärde av samverkan mellan Sverige och Storbritannien. Det finns ett flertal synergier vad gäller både tematiskt fokus för prioriterade intressen och målgrupp. I oktober 2023 signerades ett bilateralt partnerskap mellan de båda länderna. Forskning och innovation är ett tema i partnerskapet.

Vinnova finansierar för närvarande ett projekt med fokus på neuroarkitektur och neurodesign där Research Institute of Sweden (RISE) samarbetar med University College London. Neuroarkitektur och neurodesign är relativt nya vetenskapliga fält och projektet ska verka för uppväxling och spridning av forskning med start i Sverige och Storbritannien.

Tyskland

Som ett led i genomförandet av Innovationspartnerskapet mellan Sverige och Tyskland har Vinnova och Ministeriet för ekonomi och klimat i Tyskland genomfört fem utlysningar som riktar sig till små och medelstora företag. Företagen ska ha som mål att utveckla produkter eller teknikbaserade tjänster. Den femte utlysningen öppnade i september 2022 och stängde i januari 2023.

Fem projekt beviljades och samfinansierades av Vinnova och tysk partner BMWK/ AiF Projekt GmbH.

Inom ramen för Innovationspartnerskapet har Vinnova under året fortsatt föra en aktiv dialog och samarbete med Team Sweden/Schweden-representanterna som en fortsättning på Sveriges deltagande som partnerland år 2019 på världens största industrimässa, Hannovermässan.

Inom artificiell intelligens har Vinnova genomfört en utlysning inom individriklighet (Sverige och Frankrike, Tyskland, USA och Kanada). Ett projekt har beviljats med koppling till Tyskland.

Vinnova har genomfört en utlysning för att öka svenska aktörers deltagande i internationella utlysningar med franska och/eller tyska aktörer i Horisont Europa inom områdena hälsa, mobilitet eller industri. De tre utvalda områdena är högprioriterade för samtliga tre länder vilket även bekräftas i de två separata Innovationspartnerskapen som är signerade mellan Sverige–Frankrike och Sverige–Tyskland. Tio projekt har beviljats.

USA

Verksamheten i Silicon Valley och de bilaterala samarbetena med USA har fortsatt under 2023.

Vinnova och Vetenskapsrådet har ingått ett MoU med amerikanska National Science Foundation (NSF) för att främja bilateral nationell samverkan genom partnerskap i NSF Convergence Accelerator, där en första utlysning inom Chemical sensing inletts. Vinnova och Vetenskapsrådet finansierar de svenska aktörerna genom medel från Intsam samt egen finansiering och NSF finansierar de amerikanska aktörerna i de godkända gemensamma projekten.

Vinnova har även påbörjat processen att upprätta ytterligare ett MoU med NSF för samarbete inom forskning och innovation inom 6G.

Utlysningen *Individerlighet för tillämpad AI, automation och datadelning 2023* har beviljat tre ansökningar för utbyte med USA inom ansvarsfull utforskning av generativa AI-metoder i kreativa domäner och utbildning, fysik-informerad AI för montering digital tvilling samt cancerforskning med AI och datadelning.

Under 2023 har Vinnova finansierat en pilot med ett tredagarsprogram fokuserat på lärande- och ökad kunskap för inkubatorer/science parks om Silicon Valleys innovations-ekosystem för att bättre kunna hjälpa svenska startups och identifiera och diskutera möjligheter till samarbete. Fokus för piloten var life science och deeptech. Programmet var finansierat av Vinnova med SISP/Ignite som utförare där fem inkubatorer deltog samt en Science park och ett kommunalt näringslivskontor. Bland besökta innovationsmiljöer på Stanford, UC Berkeley och UC San Fransisco märks acceleratorprogrammen Cyclotron Road, SkyDeck, Medicine catalyst och Innovation Ventures. Flera samarbeten har inletts.

I mars genomfördes den andra Bifrostveckan. Vinnova var en av arrangörerna. Detta gav 23 nordiska scale-up bolag möjligheten att träffa potentiella kunder och samarbetspartner. En konferensdag genomfördes i Nasdaqs lokaler med 200 deltagare inklusive Finlands president. Vidare genomfördes sju tematiska event under veckan med totalt 400 deltagare.

I acceleratorprogrammet TINC har 9 svenska bolag deltagit under 2023. Totalt har 17 nordiska bolag deltagit.

Bolagen får genom programmen TINC och REACH tillgång till mentorskap från mentorer i världsklass, möjlighet att validera sitt värdeerbjudande och sin affärspotential på en amerikansk marknad. De lär sig hur de attraherar kunder, partners och investerare, stärker sina nätverk och bygger värdefulla relationer för att kunna skala sina bolag på en internationell marknad.

I acceleratorprogrammet REACH har 11 svenska bolag deltagit under 2023. Totalt har 18 nordiska bolag deltagit. Programmet syftar till att stärka nordiska forskningsbaserade teknikprojekt och spin-outs med internationella ambitioner och potential. I urvalet av bolag/projekt samarbetar Vinnova med IVA som nominerar sökanden från sin 100-lista.

I Vinnovas verksamhet vid Nordic Innovation House har under åren etablerat ett antal långsiktiga innovationsplattformar inom tre olika tematiska fokusområden; Hälsa och Life science, Grön omställning och Nya teknikområden. Under 2023 har två nya plattformar tillkommit vilket gör att det nu finns totalt fem pågående. De två nya är Electrification Labs US och SWENODE. Dessutom har ytterligare en etapp av plattformen Future Precision Health beviljats. Sedan tidigare består portföljen av Future Mobility och Swedish IndTech.

Under 2023 har Sweden-US Green transition Initiative utvecklats och teamet består av tre personer som sitter vid ambassaden i Washington D.C. och en på plats vid Nordic Innovation House i Palo Alto. Struktur och processer är utvecklade och många aktiviteter sker för att etablera kontakter och samarbeten, identifiera och möjliggöra forsknings- och innovationsprojekt. Ett exempel är demonstrationsprojektet *Utsläppsfria leveranser av gods i San José* som får finansiering via plattformen Future Mobility. I oktober genomfördes Green Transition Summit där Energi- och Näringsminister Ebba Bush inledningstalade. Green Transition Summit hade ett 100-tal högnivådeltagare från offentlig och privat sektor från både Sverige och USA; exempelvis NSF, AB Volvo, Atlas Copco och Atlantic Council.

Följande initiativ eller aktiviteter har också genomförts under 2023 och bidrar till att förstärka arbetet med internationella innovationssamarbeten.

EARTH Alliance

Earth Alliance är ett nytt samarbete och grundades under våren 2023 efter en idé från Israels Innovationsmyndighet. Samarbetet syftar till att arbeta med arbetsgrupper inom klimatteknik (climate tech) för att accelerera utveckling och implementation inom områden såsom hållbara samhällen och startups. I alliansen ingår små, smarta och innovativa länder – i dagsläget Sverige tillsammans Israel, som tillsammans har fått med Finland, Singapore och Österrike.

Dialoger med forsknings- och innovationskontor

Under 2023 har strukturerade dialoger förts med Sveriges forsknings- och innovationskontor i de sju stationeringsländerna kring global outlook och omvärldsanalyser. Två beställningar har genomförts under 2023, som ger förstahandsinformation och djupa inblickar i forsknings- och innovationsutveckling i dessa länder och utgjort viktiga underlag för Vinnovas internationaliseringsarbete.

Sweden Innovation Days

För fjärde gången arrangerades Sweden Innovation Days (SID) med rubriken "Enabling innovation that makes a difference!" Vinnova arrangerade detta event tillsammans med Energimyndigheten, Formas, SISP – Swedish Incubators & Science Parks, Ignite Sweden, Business Sweden och AI Sweden. Det digitala eventet ägde rum den 21–23 mars 2023 och attraherade drygt 2 000 deltagare från 94 länder med närmare 90 talare i huvudprogrammet och 57 sideevent. Klimat- och näringsminister Ebba Busch inledde den första dagen. I samband med SID 2023 arrangerades även en matchmaking av Ignite Sweden som uppnådde drygt 350 matchmaking möten mellan start-ups och storföretag från tio-talet länder. Flera nya innovations- och affärssamarbeten skapades.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att resultatet ligger i linje med förväntningarna. Arbetet har genomförts i enlighet med de regeringsuppdrag och internationella avtal som inkluderar Vinnova och flera strategiska samarbeten har utvecklats eller initierats under året.

3.2 EU:S RAMPROGRAM FÖR FORSKNING OCH INNOVATION

3 § 1a Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation vara nationellt kontaktorgan för programmet.

3 § 1b Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation främja, redovisa och analysera det svenska deltagandet i programmet.

3 § 1c Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation samordna det nationella informations- och rådgivningsarbetet om programmet.

RB 1.2.1 (Svenskt deltagande i Horisont Europa) Vinnova ska redovisa vilka insatser som bedömts relevanta och som vidtagits för att myndigheten ska bidra till de mål som anges i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa 2021–2027 (U2021/03975).

Vinnova har valt att redovisa uppdragen tillsammans.

BAKGRUND

EU:s satsningar på forskning och innovation är omfattande och av stor strategisk vikt. Ramprogrammet för forskning och innovation, Horisont Europa, startade 2021. Programmet löper fram till 2027, och det bygger vidare på Horisont 2020, och är världens största sammanhållna satsning på forskning och innovation.

Vinnova har av regeringen tilldelats samordnings-, rådgivnings-, informations- och statistikansvar för Horisont Europa. Vinnova är också engagerad i aktiviteter utanför EU i syfte att integrera det internationella perspektivet i olika nationella program och initiativ.

GENOMFÖRANDE

En stor del av internationella samarbeten inom forskning och innovation drivs av aktörerna själva. För att stärka konkurrenskraften hos svenska aktörer är internationell uppkoppling en integrerad del i flera av Vinnovas program.

Vinnovas lokalkontor och närvaro i Bryssel agerar också som en viktig länk från Sverige till EU och dess institutioner för att främja svenska aktörers intressen och medverka i de europeiska forsknings- och innovationsprogrammen.

Svenskt deltagande i Horisont Europa

I oktober 2021 fattade regeringen beslut om en nationell strategi för svenskt deltagande i Horisont Europa

(U2021/03975). Strategin innehåller åtta mål. Vinnova bidrar till dessa mål genom sitt arbete med NCP-uppdraget, Expert-organisationen, EU-samordningsfunktionen och partnerskapen, vilka alla redovisas separat i detta kapitel.

Ett antal aktiviteter under 2023 har varit tätt kopplade till strategin, och beskrivs här.

Ett högt svenskt deltagande har främjats genom information till svenska potentiella sökande vid tillfällena som redovisas i tabell 29. För att tydliggöra mervärdet av att delta i Horisont Europa, finansierades ett projekt som genomfördes av Technopolis Sweden, och mynnade ut i en rapport²⁰ och ett publikt seminarium. Mervärdet av deltagande i Horisont Europa presenteras också i de informationstillfällen som Vinnovas NCP:er (nationella kontaktpersoner) arrangerar och deltar i. Rapporten av Technopolis utgjorde även underlag för årsboken för Horisont Europa och för Vinnovas underlag till den kommande forsknings- och innovationspropositionen²¹.

Vidare kan utläsas av strategin att nationella program behöver inkludera mål om att interagera med program på EU-nivå. Vinnova har bidragit till detta genom krav på samt aktiviteter kopplade till internationalisering, exempelvis i programmen Impact innovation, Strategiska innovationsprogram, Innovationsplattformar för hållbara matsystem. Synergier med EU-program realiserar genom exempelvis utlysningen *Attrahera, behålla och integrera internationell spetskompetens*.

Deltagande i partnerskap och missions har stimulerats genom aktivt deltagande från Vinnova i de partnerskap som

20 Faugert & Co Utvärdering/Technopolis Sweden (2023), Mervärdet av att delta i EU:s ramprogram, Vinnova diarienummer 2021-05144

21 Vinnova (2023), Acceleration mot en hållbar framtid – Vinnovas inspel till regeringens forsknings- och innovationsproposition, Vinnova diarienummer 2023-00939

refereras nedan, och särskilt genom dedikerad budget i de samfinansierade och institutionaliserade partnerskapen. Vinnova har även tagit en ledande roll i partnerskapen Personalised medicine (EP PerMed) och Driving Urban Transition (DUT).

Det svenska ordförandeskapet i Europeiska rådet

EuroNanoForum är en konferens som hålls vartannat år i det land som innehar ordförandeskap för Europeiska unionens råd. Under år 2023 hölls EuroNanoForum i Malmö den 11–13 juni. Det var ett uppdrag från EU-Kommissionen inom finansieringsprogrammet Horisont Europa till Vinnova som juridisk enhet (legal entity). Lunds universitet (NanoLund) tog huvudansvaret för genomförandet med hjälp av kommissionen, Vinnova och Chalmers tekniska högskola. Programmet bestod av plenum och parallella sessioner där ledande aktörer inom både industri och akademi presenterade banbrytande projekt i nanoteknologi och diskuterade framtida utmaningar och lösningar för Europa och omvärlden framåt.

Ordförandeskapskonferensen med temat "Deep tech entrepreneurship for an innovative, resilient, and competitive internal market", ägde rum i Stockholm den 1–2 juni 2023 och summerades i rapporten Accelerating European deep tech — new pathways from ideas to impact.²²

Konferensen var en plattform för att diskutera möjliga policyåtgärder för nya deeptechbolag med syfte att skapa ett resilient, innovativt och konkurrenskraftigt entreprenörsklimat i Europa. Vinnova bistod Regeringskansliet i upplägg, innehåll, genomförande och kommunikation, samt ordnade studiebesök och sidoevenemang. Vinnova deltog också aktivt i planering och genomförande av följande konferenser:

- Creating Green Cities, den 14–15 juni i Malmö, där Vinnovas fokus var på den urbana agendan och klimat-

kontrakt. Boverket och Sveriges lantbruksuniversitet ansvarade för konferensen.

- The Potential of Research Data, den 19–20 juni i Lund. Vinnovas fokus var på företagets och industrins användning av och tillgång till forskningsdata och forskningsinfrastrukturer. Vetenskapsrådet ansvarade för konferensen.
- The era of precision medicine, den 26–27 juni, Karolinska institutet, i Solna. Vinnovas fokus var systemomställning mot ökad prevention och mer träffsäkra insatser så att fler kan leva ett liv i hälsa. Life science-kontoret på Regeringskansliet ansvarade för konferensen.

Horisont Europa

Vinnova är kontaktmyndighet för EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont Europa. Det innebär ett samordnings-, rådgivnings-, informations- och statistikansvar. Aktiviteterna har genomförts både digitalt och fysiskt på plats. Efter pandemin har det varit svårt att locka deltagare till fysiska informationstillfällen, varför en större mängd numera genomförs digitalt.

Stöd till små och medelstora företag ges av stödkontoret EU SME som drivs av RISE och finansieras av Vinnova, Tillväxtverket och Energimyndigheten.

Statistik över det svenska deltagandet sammanställs årligen i en så kallad årsbok²³, där data hämtas från EU-kommissionens databas eCORDA.

För att främja svenskt deltagande i ramprogrammet har Vinnova skickat ut nyhetsbrev och genomfört möten, workshops, kompetenshöjande insatser samt informationstillfällen enskilt eller i samarbete med aktörer runt om i landet. Ett urval av dessa aktiviteter redovisas i tabell 29.

²² Vinnova (2023), Accelerating European deep tech, Vinnova diarienummer 2023-03477

²³ Vinnova (2023), Horisont Europa – årsbok 2022, svenskt deltagande i EU:s nionde ramprogram för forskning och innovation, Vinnova diarienummer 2021-01625

Tabell 29. Ett urval av genomförda möten, kurser och seminarier om Horisont Europa under 2023.

Deltagande	Syfte
Informationsmöten med syfte att informera olika aktörsgrupper runt om i landet om Horisont Europa.	
EU-nätverksträff hos Karolinska universitetssjukhuset.	Delta i relevanta nätverk för att informera om Horisont Europa.
Deltagande på Strategiska innovationsprogrammets årsmöte.	För informations- och erfarenhetsutbyte.
Informationsmöten om utlysningar och möjligheter inom MSCA.	Möten om forskarmobilitetsprogrammet inom Horisont Europa. Vinnova deltog vid fem möten.
Policymöten samordnade genom Sveriges forsknings- och innovationskontor i Bryssel, SWERI, för att främja Sveriges medverkan i Horisont Europa.	
IGLO Core-möten, en informell grupp för Brysselbaserade forsknings- och innovationskontor.	En gång i månaden hålls styrelsemöten i denna konstellation, ofta med en eller fler inbjudna talare från kommissionen.
Möten med nordiska forsknings- och innovationskontor i Bryssel.	För utbyte av information och uppdateringar gällande det senaste inom forskning och innovation från regionen hålls möten på regelbunden basis.
Möte med svenska region- och lärosätesskontor i Bryssel.	Regelbundna möten hålls i Bryssel. Under det svenska ordförandeskapet samarbetade kontoren kring flertalet evenemang och aktiviteter på temat Swedish R&I roundtables.
Deltagande i programkommittéer inom Horisont Europa	
Strategiska konfigurationen.	Vinnova är samordnande funktion.
EIC och det europeiska innovationsekosystemet.	Stärker förutsättningarna för svenska företag, projekt och ekosystem inom deeptech.
Civil säkerhet för samhället.	Fokuserar på säkerhetsfrågor och civilsamhället.
Kurser och utbildningar inom Horisont Europa.	
Kurser om det finansiella regelverket i Horisont Europa.	Informera om nyheter och uppdateringar inom regelverket i Horisont Europa.
Informationsmöten om kommande utlysningar inom olika kluster.	Stärka de sökandes kunskap om hur man ansöker till Horisont Europa.
Publicera nyhetsbrev med information om nyheter, kommande evenemang samt utlysningar inom Horisont Europa.	
Nyhetsbrev med vad som är aktuellt inom Horisont Europa.	Nio utgåvor har publicerats under 2023 till ca 1 150 mottagare.
SWERI veckobrev informerar om vad som är aktuellt i Bryssel.	Distribueras en gång per vecka till föransmällda användare, ca 500 mottagare.

Missions

Vinnova har utsedda experter för EU:s samtliga fem missions:

- Mission 1: Adaptation to climate change
- Mission 2: Cancer
- Mission 3: Restoring our oceans, seas and waters by 2030
- Mission 4: Climate-neutral and smart cities
- Mission 5: Soil health and food

Förutom experter inom varje mission har Vinnova rekryterat en nationell kontaktperson för att samordna arbetet och engagera fler svenska aktörer.

Under året har Vinnovas Cancer Mission expert arbetat aktivt med att skapa synergier mellan Mission Cancer, EU Beating Cancer Plan och nationella satsningar. Den Vinnovafinansierade innovationsmiljön Nollvision Cancer, inom utlysningen *Visionsdriven hälsa*, är delaktig i ECHoS, ett EU-projekt som i år fått finansiering från EU kommissionen för att etablera nationella Cancer Mission hubbar.

Stockholm Stad är en av tio pionjärstäder som tilldelats en Mission Label för sitt ambitiösa arbete inom missionen för klimatneutrala och smarta städer. Region Blekinge har uppmärksammat för sitt arbete med EU:s missioner inom klimatanpassning, hav och jordhälsa. I juni bjöd Blekinge

internationella deltagare till Second Forum of the Mission Adaptation to climate change där Vinnovas expert i missionen klimatanpassning deltog.

Partnerskap

Vinnovas åtagande i partnerskapen följer till viss del Horisont Europas Kluster-struktur. Vinnova är aktivt i partnerskapen listade i tabell 30, se 3§3. Aktiviteterna inom partnerskapen utförs inom Vinnovas områden. Samordningen av aktiviteterna sker mellan myndigheterna inom det respektive partnerskapet och på ett övergripande plan inom EU-Sam. Därtill är Vinnova aktiv i Partnership Knowledge Hub, där EU-samarbete sammankopplas med det övergripande arbetet med de bestående och kommande partnerskapen under Horisont Europa, samt förberedande diskussioner inför FP10 sker. Arbetet samordnas med delegaterna och experterna i Strategic Programme Committee (SPC).

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har stimulerat internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation genom att bidra till ovan nämnda uppdrag. Uppdragen är tätt sammanflätade, och innebär ett stort mått av samverkan med andra myndigheter och EU-kommissionen, och en stor mängd aktiviteter har utförts för att bidra till måluppfyllelsen om ökat svenskt

deltagande i EU:s ramprogram. Bland annat integrerades internationaliseringen som en naturlig del i de nationella utlysningarna. Vinnova har skapat plattformar som underlättar myndighetsövergripande dialoger för NCP-uppdraget och EU-sam funktionen för de europeiska partnerskapen. Vinnova har, via programkommitténs referensgrupper, en nära koppling till Fol-systemet och kan spela in synpunkter gällande ramprogrammet och kommande utlysningar till

EU-kommissionen, som gynnar det svenska Fol-systemet. Djupare analys av svenskt deltagande presenteras separat i årsboken för Horisont Europa. Den publiceras årligen och presenteras för Regeringskansliet som ett led i arbetet med den nationella strategin för ramprogrammet. I samtliga uppdrag är bedömningen att resultatet motsvarar förväntningarna.

3 § 2 Vinnova ska vara nationellt kontaktorgan för det industriella utvecklingsprogrammet Eureka.

BAKGRUND

Vinnova är nationellt kontaktorgan för Eureka och nationell finansär av svenska deltagare i Eureka projekt.

GENOMFÖRANDE

Under 2023 har Vinnova beslutat att finansiera 14 nya Eurostarsprojekt, 7 Eureka-klusterprojekt och 4 Eureka nätverksprojekt. Under 2022 beslutade Vinnova att finansiera 27 nya Eurostarsprojekt och 6 Eureka-klusterprojekt. Motsvarande siffror under 2021 var 38 nya Eurostarsprojekt, 6 Eureka-klusterprojekt och 2 Eureka nätverksprojekt. Förändringen av antalet finansierade projekt beror på minskad budget för Eureka. För att informera om Eureka-utlysningar och hjälpa företagen att hitta internationella projekt-

partners genomfördes även åtta digitala eller fysiska event.

Under året framförde Vinnova svenska ståndpunkter vid Eurekas nätverksmöten som under första halvan av året leddes av Eureka sekretariatet i avsaknad av ordförandeland och under andra halvan av Turkiet. Vinnova deltog också aktivt i arbetsgruppsmöten för Eurostarsprogrammet och möten i Public Authority Committee för Eureka-klustren.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Bedömningen är att årets insatser och aktiviteter motsvarar förväntningarna. Eureka är ett program som ger Vinnova och därmed svenska innovationsaktörer en bra möjlighet att delta i internationella samverkansprojekt både inom och utom Europa.

3 § 3 Vinnova ska företräda staten i relevanta partnerskapsprogram enligt artiklarna 185 och 187 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

BAKGRUND

De europeiska partnerskapen är ett utökat sätt att samarbeta med EU-kommissionen som går bortom projektfinansiering. De nya partnerskapen inkluderar utöver finansieringsinstrument även aktiviteter som fokuserar på strategi och policyutveckling. De är därmed en vidareutveckling av tidigare instrument under föregående ramprogram som fokuserade enbart på Fol-finansiering.

Partnerskapen tacklar frågor som är såväl lokala som globala. Ett samarbete över landsgränser är därför viktigt. Delning av kunskap inom EU kan nyttjas som en katalysator för förändring. Partnerskapen är såväl ett instrument för medfinansiering, som en möjlighet för att profilera Sverige som föregångsland i vissa frågor där vi är ledande. Utifrån Vinnovas strategier och andra finansierares engagemang

har Vinnova gjort en prioritering mellan partnerskapen och nivån på engagemang har anpassats till denna prioritering.

GENOMFÖRANDE

Vinnova leder det svenska åtagandet i partnerskapet Personalised medicine (EP PerMed). Vinnova har deltagit aktivt i författningen av partnerskapets Strategiska innovationsagenda samt deltar som task leader för partnerskapets innovationsutlysningar och pilot- och demonstrationsprojekt i EP PerMed WP3 Accelerating development, innovation and absorption of personalised medicine approaches – maximising impact. Arbetet inom Transforming health and care systems och Rare diseases sker i samarbete med Forte, respektive Vetenskapsrådet.

I Key Digital Technologies Joint Undertaking (KDT JU)

samt Euro HPC JU är Vinnova medfinansier. Vinnova är aktiv medlem i Public Authorities Board, respektive State Representatives Group i dessa partnerskap.

Vinnova är medfinansier i Driving Urban Transition (DUT) tillsammans med Formas och Energimyndigheten. Vinnova ansvarar för satsningen 15 minutes City och är delaktig i att utforma utlysningarna. Vinnova är ordförande i styrgruppen för Transition Pathway 15 min C och vice ordförande i

partnerskapets Governing Board. I de institutionaliserade partnerskapen Clean Aviation och Europe's rail deltar Sverige i State Representatives Group.

I flera av de partnerskap som är av typen co-programmed har Vinnova ingen formell roll, men Sverige kan ändå vara representerat, och dialog och överhörning sker via de referensgrupper som är kopplade till rollen som expert i respektive programkommitté.

Tabell 30. Vinnovas deltagande i europeiska partnerskapsprogram. Europeiska partnerskap med Vinnova i företrädande roll återfinns i fetstil.

Kluster	Partnerskap	Partnerskapstyp	Budget 2023 (mkr)
Kluster 1, Health	Global Health partnership	Institutionaliserad (Art. 185/7)	
	Innovative health initiative – IHI	Institutionaliserad (Art. 185/7)	
	Chemical risk assessment – PARC	Co-funded	
	ERA for Health – ERA4Health	Co-funded	
	Transforming health and care systems – THCS	Co-funded	
	Personalised medicine – EP PerMed	Co-funded	
	The European Rare Diseases Research Alliance – ERDERA	Co-funded	
	One-health anti-microbial resistance – OneHealth AMR	Co-funded	
Kluster 4, Digital industry and space	Key digital technologies – KDT	Institutionaliserad (Art. 185/7)	63
	Smart networks and services – SNS	Institutionaliserad (Art. 185/7)	
	High performance computing – EuroHPC	Institutionaliserad (Art. 185/7)	3,2
	European meteorology	Institutionaliserad (Art. 185/7)	3
	AI, data and robotics	Co-programmed	
	Photonics Europe	Co-programmed	
	Made in Europe	Co-programmed	
	Clean steel – low-carbon steel making	Co-programmed	
	Process4Planet	Co-programmed	
	Global competitive space systems	Co-programmed	
Kluster 5, Climate, energy, mobility	Clean Hydrogen	Institutionaliserad (Art. 185/7)	
	Clean Aviation	Institutionaliserad (Art. 185/7)	
	Single European Sky ATM Research 3	Institutionaliserad (Art. 185/7)	
	Europe's rail	Institutionaliserad (Art. 185/7)	
	Connected and automated mobility – CCAM	Co-programmed	
	Batteries – Batt4EU	Co-programmed	
	Zero-emission waterborn transport	Co-programmed	
	Zero-emission road transport	Co-programmed	
	Build for People – B4P	Co-programmed	
	Clean Energy Transition	Co-programmed	
	Driving Urban Transition – DUT	Co-programmed	6
Kluster 6, Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment	Circular Bio-based Europe – CBE	Institutionaliserad (Art. 185/7)	
	R&I in the Mediterranean Area – PRIMA	Institutionaliserad (Art. 185/7)	
	Safeguarding Biodiversity to Safeguard Life on Earth – Biodiversa+	Co-funded	
	Climate Neutral, Sustainable and Productive Blue economy – Blue Economy	Co-funded	
	Water4All	Co-funded	
	Animal Health and Welfare	Co-funded	
	Accelerating Farming Systems Transitions	Co-funded	
	Agriculture of Data	Co-funded	
	Safe and Sustainable Food Systems – FoodS	Co-funded	
Innovative Europe	Innovative SMEs	Co-funded	100
	EIT InnoEnergy	Institutionaliserad (EIT KIC)	
	EIT Climate	Institutionaliserad (EIT KIC)	
	EIT Digital	Institutionaliserad (EIT KIC)	
	EIT Food	Institutionaliserad (EIT KIC)	
	EIT Health	Institutionaliserad (EIT KIC)	
	EIT Raw Materials	Institutionaliserad (EIT KIC)	
	EIT Manufacturing	Institutionaliserad (EIT KIC)	
	EIT Urban mobility	Institutionaliserad (EIT KIC)	
	EIT Cultural and Creative Industries	Institutionaliserad (EIT KIC)	
Cross-pillar I–II	European Open Science Cloud – EOSC	Co-programmed	

ANALYS OCH BEDÖMNING

Bedömningen är att resultatet motsvarar förväntningarna. Vinnovas beslut att delta i partnerskapen överlag grundar sig på vikten av att ge en bredd av svenska aktörer (akademi, offentlig sektor ideella organisationer och SMF och stora bolag) möjlighet att medverka i de utlysningar som partnerskapen utformar och administrerar. Ett partnerskap

är dessutom ett sätt att medfinansiera svenska aktörers deltagande i aktiviteter som är nationellt prioriterade i den mån partnerskapet ligger i linje med de nationella prioriteringarna. Vinnova har därför valt att även medverka i den strategiska delen av arbetet i vissa utvalda partnerskap med högt strategiskt värde för Sverige och/eller inom svenska styrkeområden.

3 § 4 Vinnova ska bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet i EU:s ramprogram för forskning och innovation.

BAKGRUND

Vinnova har tilldelats programkommittéansvar för strategiska sammansättningen, Civil säkerhet för samhället; Digitala frågor, Industrin och Rymd; Klimat, Energi och Mobilitet; EIC och Breddat deltagande, ERA.

GENOMFÖRANDE

Vinnovas programkommittéexperter har bistått respektive ledamot vid Regeringskansliet med stöd av referensgrupper som representerar akademi, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Bedömningen är att årets insatser och aktiviteter motsvarar förväntningarna. Vinnova har bistått Regeringskansliet i utpekade områden. Vinnovas programkommittéexperter har

haft kontakt med andra myndigheters programkommittéexperter, Regeringskansliet, referensgrupperna och respektive Nationell kontaktperson (NCP). Detta har bidragit till att de svenska ståndpunkterna på programkommittémötena är väl underbyggda. Bedömningen är att resultatet motsvarar förväntningarna, med ett undantag. I ett fall motsvarar resultatet inte förväntningarna, och det gäller EU:s missions, som organisatoriskt sorterar under den strategiska sammansättningen. De referensgrupper som hör ihop med EU missions expertrollen har inte hunnit komma på plats, då missions är ett nytt instrument inom Horisont Europa. Undantaget är Cancer mission, som har etablerat en referensgrupp. I programkommittén för ett breddat deltagande har Vinnova inte kunnat tillsätta en resurs. Bedömningen är att Sverige ändå är väl representerat, eftersom Vetenskapsrådet representerar Sverige i denna kommitté.

3.3 OECD:S KOMMITTÉ FÖR FORSKNINGS- OCH TEKNIKPOLITIK

3 § 5 Vinnova ska bistå Regeringskansliet i arbetet i OECD:s kommitté för forsknings- och teknikpolitik (CSTP) och dess undergrupper.

BAKGRUND

OECD är den internationellt ledande arenan för analys- och policyutveckling. Vinnova är aktivt i OECD:s verksamhet inom innovationsområdet och stödjer Regeringskansliet i verksamheten inom OECD:s Committee on Science and Technology Policy (CSTP).

GENOMFÖRANDE

Vinnova har under 2023 representerat Sverige i OECD:s arbetsgrupper under CSTP. Arbetsgrupperna har kontinuerligt genererat underlag och förslag till CSTP, där Regeringskansliet

representerar Sverige. Vinnova har representerat Sverige i arbetsgruppen Working Party on Innovation and Technology Policy (TIP) sedan starten 1993 och har för närvarande ordförandeposten i denna arbetsgrupp. TIP har haft två formella möten på OECD i Paris under året. Därutöver har TIP:s ledningsgrupp haft ett flertal avstämningsmöten digitalt.

Dessutom har TIP-ordföranden deltagit i styrgrupperna för utveckling av det gemensamma tvärgående arbetet mellan samtliga arbetsgrupper under CSTP. Centrala delar i detta har varit förberedelserna för OECD:s ministermöte för Science and Technology Policy och ministerdeklara-

tionen vid detta möte. Andra centrala delar är CSTP:s flaggskeppsprojekt STI Policy 2025, som ska presenteras vid ministermötet, och OECD STI Outlook 2023 som publicerades i mars 2023 och som presenterades av OECD i Stockholm i september 2023.²⁴

Vinnova har även representerat Sverige i arbetsgruppen Working Party on Biotechnology, Nanotechnology and Converging Technologies (BNCT). Gruppen har träffats digitalt löpande över året och deltog på BNCT:s möte i Paris 11–12 maj. Mötet föregicks 10 maj av en workshop på temat "Engineering Biology" där Vinnova gav en presentation av potentialen för att använda syntetisk biologi för CO2 Reduction.

Dessutom har Vinnova bistått SCB i OECD:s arbetsgrupp för forsknings- och innovationsindikatorer, National Experts on Science and Technology Indicators (NESTI). Vinnova har även aktivt deltagit i OECD:s Observatory of Public Sector Innovation (OPSI). I det sammanhanget har Vinnova deltagit vid samtliga NCP-möten inom OPSI.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Bedömningen är att årets insatser och aktiviteter motsvarar förväntningarna. Under 2023 har Vinnova medverkat i de största analysprojekten som OECD drivit, inom CSTP, i samarbete med ett tiotal medlemsländer. Vinnova har också engagerat sig i utvecklingen av fokus och analysagendor för kommande projekt inom CSTP, i riktning mot ökad förmåga att analysera systemutmaningar och utveckla policy för systeminnovation i pandemins spår. I det sammanhanget har Vinnova bidragit till det samlade arbetet och syntesarbetet inom OECD som resulterat i OECD STI Outlook 2023 respektive S&T Policy 2025. OECD:s arbete är viktiga forum för internationell policyutveckling respektive utveckling av policylärande, innovationspolitiska perspektiv och innovationspolitiska jämförelser. Vinnova har bidragit till att tillgängliggöra OECD:s analyser och slutsatser i den svenska utvecklingen av forsknings- och innovationspolitiken.

24 OECD (2023), Science and Technology Outlook 2023: Enabling Transitions in Times of Disruption

4. Jämställdhet

4 b § Vinnova ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i myndighetens verksamhet och främja jämställdhet vid fördelning av medel för forskning och innovation. Myndigheten ska verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forskning som myndigheten finansierar, när det är tillämpligt. Myndigheten ska också beakta forskningsetiska frågor. Förordning (2018:216).

RB 1.4.1 (Jämställdhetsintegrering) Vinnova ska, utifrån uppdraget i regleringsbrevet för 2021 (N2020/03087), redovisa det fortsatta arbetet med att utveckla jämställdhetsintegrering i syfte att bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken (skr. 2016/17:10, bet. 2016/17:AU5, rskr. 2016/17:150).

Vinnova har valt att redovisa uppdragen tillsammans.

BAKGRUND

Vinnova arbetar sedan länge aktivt med att främja ökad jämställdhet i det svenska innovationssystemet och bidra till de jämställdhetspolitiska målen. År 2015 tilldelades Vinnova ett regeringsuppdrag för att jämställdhetsintegrera verksamheten. Sedan juni 2018 är uppdraget en del av myndighetens instruktion. Under 2023 har Vinnova deltagit i nätverksträffar kopplat till JiM+, ett strukturerat utbyte mellan myndigheter med jämställdhetsintegreringsuppdrag. Vinnova har också arbetat vidare med att utveckla delar i handlingsplanen för jämställdhet för åren 2022–2025.

Arbetet har framför allt gällt integreringen av jämlikhetsaspekter, indikatorer och mätning av ägande utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Fokus har även legat på stöd för ökad kvalitet i sökandes analyser av relevanta kön- och genusperspektiv kopplade till sökandes projekt, samt bedömarens kompetens avseende bedömningen av sökandes analyser.

GENOMFÖRANDE

Vinnovas handlingsplan för jämställdhet pekar ut tidsatta mål inom tre fokusområden i myndighetens kärnprocess (se figur 32). Målformuleringarna utgår från skrivningarna i instruktionen.

Figur 32. Vinnovas fokusområden och mål för jämställd bidragsgivning.

Vem	Vad	Hur
Att lika många kvinnor och män tar del av Vinnovas bidrag och medverkar med likvärdig makt och inflytande i de beviljade projektens genomförande.	Att utfallet av den bidragsfinansierade verksamheten, dvs. projektresultaten, bidrar till ökad jämställdhet.	Att lika många kvinnor och män är representerade och har samma makt och inflytande under beslutsprocessens olika delar.

För att följa upp målet inom fokusområde *Vem* sammanställer Vinnova hur stor andel av finansierade projekt som leds av kvinnor respektive män. Tabell 31 visar, fördelat på projekt med kvinnliga respektive manliga projektledare, behandlade ansökningar under året samt hur stor del av dessa som beviljats. I tabellen återfinns även sökt projektbidrag och beviljat projektbidrag för hela projekttiden för de projekt

som beslutats under året. För behandlade ansökningar under 2023 hade 40 procent en kvinna som projektledare. Även av ansökningar som beviljats var andelen med kvinnliga projektledare 40 procent. Liksom förra året, 2022, är det framförallt områdena Hållbar mobilitet och Digital omställning som har en lägre andel inkomna samt beviljade ansökningar med kvinnor som projektledare.

Tabell 31. Könsfördelning och beviljandegrad för sökande i Vinnovas utlysningar 2021–2023.

År	Projektledare kön	Behandlade ansökningar (antal)	Könsfördelning behandlade ansökningar	Beviljade ansökningar (antal)	Könsfördelning beviljade ansökningar	Beviljandegrad ansökningar	Sökt projektbidrag (tkr)	Könsfördelning sökt bidrag	Beviljat bidrag för hela projekttiden (tkr)	Könsfördelning beviljat bidrag	Beviljandegrad bidrag
2021	Kvinnor	1 643	37%	612	41%	37%	4 918 430	39%	1 552 854	39%	32%
	Män	2 765	62%	886	59%	32%	7 809 899	61%	2 466 707	61%	32%
	Annat	17	0%	4	0%	24%	19 180	0%	3 870	0%	20%
	Summa	4 425	100%	1 502	100%	34%	12 747 509	100%	4 023 431	100%	32%
2022	Kvinnor	1 044	37%	510	39%	49%	1 992 743	36%	1 169 591	42%	59%
	Män	1 793	63%	803	61%	45%	3 509 313	64%	1 625 498	58%	46%
	Annat	9	0%	6	0%	67%	17 472	0%	10 552	0%	60%
	Summa	2 846	100%	1 319	100%	46%	5 519 529	100%	2 805 641	100%	51%
2023	Kvinnor	1 354	40%	548	40%	40%	3 426 551	40%	1 337 173	39%	39%
	Män	2 061	60%	825	60%	40%	5 165 745	60%	2 079 471	61%	40%
	Annat	6	0%	1	0%	17%	13 705	0%	300	0%	2%
	Summa	3 421	100%	1 374	100%	40%	8 606 001	100%	3 416 945	100%	40%

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

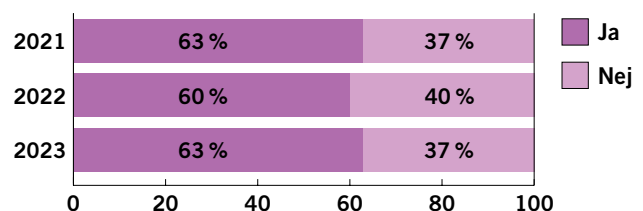
I majoriteten av myndighetens ansökningar bedöms även könsfördelningen i projektteamen, utifrån målsättningen att könsfördelning i beviljade projekt ska vara jämn. Systemutveckling av en datadriven uppföljning för detta pågår.

I fokusområde *Vem* följer vi även upp fördelningen av upparbetade personalkostnader, vilket projekten anger i samband med slutrapportering. Under 2023 upparbetades 35 procent av personalkostnaderna av kvinnor, vilket är en lägre rapporterad andel upparbetade kostnader jämfört med 38 procent år 2022 samt 37 procent år 2021.

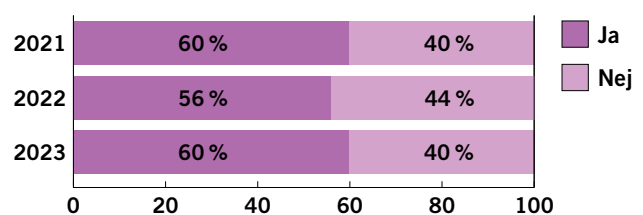
I en pilotsatsning avseende könsfördelning inom bolagsägande, har indikatorer tagits fram och en första analys genomförts under 2022–2023. Den indikator som har använts för att fastställa kvinnors ägande i ett bolag utgår från ISO-standard IWA 34:2021. I denna definieras ett bolag som kvinnoägt då kvinnor äger minst 51 procent av bolaget samt har finansiell och juridisk kontroll över bolaget. I piloten har endast procentuell fördelning av ägande analyserats. En första analys visar att andelen kvinnoägda bolag utgjorde 20,6 procent av de sökande till utlysningen *Innovativa Impact Startups 2022*. I utlysningen 2023 var andelen kvinnoägda bolag som sökte medel 19,1 procent. Beviljandegraden för dessa bolag har inte analyserats.

Inom fokusområde *Vad*, följer vi upp andelen ansökningar som angett att kön- och/eller genusperspektiv är relevanta inom ramen för sökandes projektidé.²⁵ För inkomna ansökningar 2023 har 63 procent svarat ja på frågan, se figur 33. För

beviljade projekt under året är motsvarande siffra 60 procent, se figur 34. Detta är ett något högre resultat jämfört med år 2022. Då var motsvarande siffror 60 procent respektive 56 procent.

Figur 33. Fördelning av svarsalternativ på fråga om genusperspektiv i inkomna ansökningar 2021–2023.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Figur 34. Fördelning av svarsalternativ på fråga om genusperspektiv i beviljade ansökningar 2021–2023.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

25 Obligatorisk fråga för samtliga sökande att besvara sedan 1 januari 2020: Finns det jämställdhetsaspekter (köns- och/eller genusperspektiv) som kan vara viktiga att ta hänsyn till kopplat till projektets problemområde, lösningar och effekter? Vinnova efterfrågar inte information om projektgruppens sammansättning (kvinnor/män) genom denna fråga. Sökande ska svara Ja eller Nej samt kortfattat motivera svaret.

Under september månad genomfördes en analys av andelen utlysningar där frågan ligger till grund för bedömning. I 60 procent av de då 52 öppna utlysningarna låg frågan till grund för bedömning.

En analys av kvaliteten i sökandes svar på frågan visar dock på en generellt låg kvalitet. Även bedömares bedömningar av sökandes svar är av låg kvalitet. En särskild kompetenshöjande insats för att stärka såväl sökandes förmåga till kvalificerade analyser, liksom bedömares kompetens att bedöma analyserna, har genomförts i utlysningen *Starta er AI-resa: För organisatoriskt lärande och praktisk användning av artificiell intelligens i kommuner och civilsamhälle 2023*.

Analysen av relevanta köns- och/eller genusperspektiv bedöms synnerligen viktiga i all utveckling och implementering av AI-system, då risken för diskriminerande utfall är stor.

Utvärderingen av insatsen visar en förbättrad kvalitet i analyserna bland sökande men framförallt en betydligt bättre kompetens bland bedömare i att bedöma sökandes analyser.

I gällande handlingsplan för Vinnovas jämställdhetsmål framgår det att Vinnovas samtliga strategiska områden årligen ska genomföra riktade insatser för att bidra till ökad jämställdhet. Med utgångspunkt i uppdraget att analysera hur Vinnovas insatser bidrar till att uppnå de jämställdhetspolitiska delmålen har de riktade insatserna analyserats (se tabell 32).

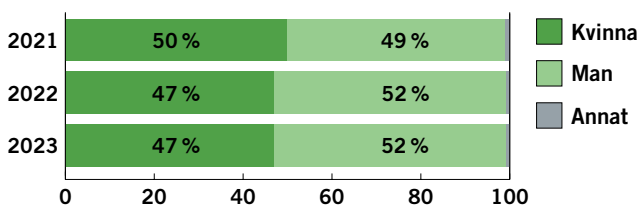
Tabell 32. Vinnovas områdens bidrag till de jämställdhetspolitiska delmålen samt integrering av jämlikhetsperspektiv i insatser under verksamhetsåret 2023.

Område	Jämställdhetspolitiskt delmål	Integrerade jämlikhetsaspekter
Hållbar industri	En jämn fördelning av makt och inflytande i det svenska innovationssystemet genom de två jämställdhetskriterier som bedöms i utlysningar; könsfördelning i projektteam, jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män i projektteam samt projektens potential att bidra till ökad jämställdhet. Fokus ligger på att bredda projektportföljen med projekt som adresserar jämlikhetsaspekter. I områdets systemanalyser är jämställdhetsdimensioner integrerade.	Konferensen "Arena för en socialt hållbar industri" adresserar jämlikhetsaspekter.
Hållbara matsystem	En jämn fördelning av makt och inflytande i det svenska innovationssystemet genom de två jämställdhetskriterier som bedöms i utlysningar; könsfördelning i projektteam, jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män i projektteam samt projektens potential att bidra till ökad jämställdhet. I områdets systemanalyser är jämställdhetsdimensioner integrerade.	En lär- och mobiliseringsinsats har genomförts med syftet att inkludera fler grupper, särskilt barn och unga, i innovationssystemet. Utlysningen "Ett nytt recept för skolmåltider", fokuserar på att stärka barns matvanor.
Hållbar mobilitet	En jämn fördelning av makt och inflytande i det svenska innovationssystemet genom de två jämställdhetskriterier som bedöms i utlysningar; könsfördelning i projektteam, jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män i projektteam samt projektens potential att bidra till ökad jämställdhet. I området viktas jämställdhetskriterierna med tio procent.	I utlysningen "Människocentrerad mobilitet" integreras jämlikhetsaspekter utifrån olika gruppers behov, förutsättningar och villkor.
Hållbar precisionshälsa	En jämn fördelning av makt och inflytande i det svenska innovationssystemet genom de två jämställdhetskriterier som bedöms i utlysningar; könsfördelning i projektteam, jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män i projektteam samt projektens potential att bidra till ökad jämställdhet. Jämställd hälsa och utbildning fokuseras i specifika insatser. Indikatorer för uppföljning av jämställdhet utifrån ett flertal jämställdhetspolitiska delmål har tagits fram inom ramen för regeringsuppdraget för analys av life science-företagens utveckling.	Jämlik hälsa är i fokus i flertalet utlysningar inom området och målsättningar för jämlikhet är satta.
Hållbara samhällen	En jämn fördelning av makt och inflytande i det svenska innovationssystemet genom de två jämställdhetskriterier som bedöms i utlysningar; könsfördelning i projektteam, jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män i projektteam samt projektens potential att bidra till ökad jämställdhet.	Satsningar på civilsamhälle som tenderar att representera grupperingar i underläge. Tvärgående områdesinsats planeras med fokus på normkritisk innovation.
Digital omställning	En jämn fördelning av makt och inflytande i det svenska innovationssystemet genom de två jämställdhetskriterier som bedöms i utlysningar; könsfördelning i projektteam, jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män i projektteam samt projektens potential att bidra till ökad jämställdhet, jämn fördelning av makt och inflytande. Särskilt adresseras potentialen för ökad jämställdhet genom ny teknik i insatsen "AI för ökad jämställdhet", samt fokus på ökad jämställdhet inom svensk industri strategiska utlysningar.	Mobilisering för samhällstransformation (utmaningar och möjligheter relaterat till bl.a. etik och jämlikhet för att öka förutsättningarna för en god digital transformation).
Ekosystem för innovativa företag	En jämn fördelning av makt och inflytande i det svenska innovationssystemet genom de två jämställdhetskriterier som bedöms i utlysningar; könsfördelning i projektteam, jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män i projektteam samt projektens potential att bidra till ökad jämställdhet. Särskilt adresseras potentialen för ökad jämställdhet genom innovationsmiljöer som inkubatorer och innovationskontor samt ekonomisk jämställdhet genom pilotsatsning avseende mätandet av jämställt ägande.	Särskilda satsningar för att stödja underrepresenterade målgrupper som utlysningen "Förorten".
Framtidsområden	En jämn fördelning av makt och inflytande i det svenska innovationssystemet genom de två jämställdhetskriterier som bedöms i utlysningar; könsfördelning i projektteam, jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män i projektteam samt projektens potential att bidra till ökad jämställdhet. Särskilt adresseras potentialen för ökad jämställdhet genom framväxande teknikområden i insatsen "AI-hackathon för ökad jämställdhet" och strategiskt jämställdhetsstöd inom finansierade kvantprojekt.	Utveckling av verktyg och metoder för integrering av jämlikhet och inkludering i myndighetens insatser pågår löpande.

Publicerade utlysningstexter under 2023 har analyserats för att bedöma verksamhetens integrering av jämlikhetsaspekter²⁶. Analyserna visade att 16 procent av utlysningstexterna hade integrerat jämlikhetsaspekter, vilket ligger i linje med 2022. Under 2021 gjordes inte motsvarande analys då handlingsplanen trädde i kraft 2022. Framförallt är det jämlikhetsaspekter kopplade till ålder, funktionsvariation och socioekonomisk bakgrund som integrerats i insatserna.

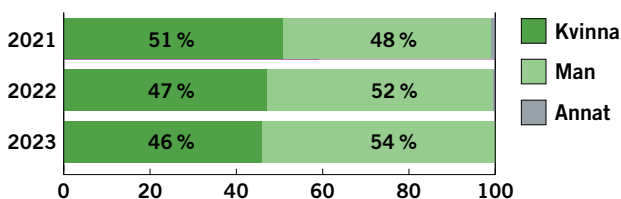
Avseende målet inom fokusområde *Hur* har 711 bedömare deltagit i Vinnovas bedömningsprocess under 2023. Bland dessa är könsfördelningen jämn: 47 procent är kvinnor och 52 procent är män (se figur 35). Sett till antal genomförda bedömningar har 8 499 bedömningar utförts under 2023, varav 46 procent av kvinnor och 54 procent av män (se figur 36). Även denna fördelning är jämställd. En mindre andel bedömare har angett Annat i stället för någon av de juridiska könskategorierna.

Figur 35. Fördelning av angiven könstillhörighet för bedömare 2021–2023.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Figur 36. Fördelning av angiven könstillhörighet för bedömare baserat på genomförda bedömningar 2021–2023.

KÄLLA: VINNOVAS DATALAGER

Avseende delmålet att kvinnor och män i bedömningsgrupper ska bedöma likvärdigt sökta belopp, finns idag ingen data att tillgå.

INTERNATIONELLA SAMARBETEN

Sedan november 2023 har Vinnova inlett ett samarbete med National Science Foundation (NSF) i USA kring utvecklingen

av forsknings- och innovationsfinansiärers roll i att motverka könsdiskriminering och sexuella trakasserier (under begreppet gender-based violence, GBV). Tillsammans med USA:s Women in AI team har ett globalt hackathon genomförts inom ramen för den strategiska satsningen *AI för ökad jämställdhet*. Genom totalt tre internationella hackathon har satsningen nu bidragit med nya AI-lösningar för fem av de jämställdhetspolitiska målen.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Sammantaget bedömer Vinnova att resultatet ligger i linje med förväntningarna. Det finns inga hinder eller svårigheter av betydande karaktär för myndighetens jämställdhetsarbete. Under 2023 har Vinnova fortsatt att utveckla insatser, arbetssätt och verktyg för att uppnå målen i myndighetens handlingsplan för jämställdhetsintegrering. Årets arbete och uppföljning visar att fokusområdena *Vem*, *Vad* samt *Hur*, uppvisar en jämn könsfördelning inom majoriteten av de indikatorer som analyserats.

Pilotsatsningen avseende könsfördelning inom bolagsägande har utvecklats med definierade indikatorer och analyser. Intresset för denna insats har varit stort även utanför Vinnova. Analyser och lärdomar har förmedlats till Tillväxtverket inom ramen för deras regeringsuppdrag avseende främjandet av kvinnors företagande. Att mäta ägande på ett relevant sätt har visat på många utmaningar och krävt flera iterationer. Det kommer därför att fortsätta testas i kommande utlysningar innan slutgiltiga lärdomar kan dras och tillämpningar integreras på bredden.

En ökad andel ja-svar i inkomna och beviljade ansökningar under 2023 kan skönjas inom fokusområde *Vad*. Dock visar analyser att kvaliteten i de svar som sökande ger på denna fråga generellt är låg. Den genomförda kompetenshöjande insatsen gav positiva effekter avseende kvaliteten i sökandes svar och bedömarens bedömning av svaren. Resultaten från piloten behöver stärkas och spridas bredare i myndighetens utlysningar. Detta är särskilt viktigt då integreringen av köns- och/eller genusperspektiv i forskningens och innovationens innehåll utgör en del av excellensbedömningen i Horisont Europas forskningsprogram. Att aktörer inom det svenska forsknings- och innovationssystemet har god förmåga att genomföra köns- och/eller genusanalyser inom ramen för sina projekt bidrar till stärkt konkurrenskraft.

Vinnovas bidrag till de jämställdhetspolitiska målen visar att myndigheten i huvudsak bidrar till jämställd makt och inflytande i det svenska innovationssystemet samt

²⁶ Definieras utifrån de skyddade diskrimineringsgrunderna.

ekonomisk jämställdhet. Detta beror på att de bedömningskriterier som rör jämställdhet är kopplade till dessa två jämställdhetspolitiska mål. Ett par av Vinnovas insatser bidrar även till ekonomisk jämställdhet, jämställd hälsa och jämställd utbildning.

Inom ramen för delmål 5.b i Agenda 2030, ”stärk kvinnors roll med hjälp av teknik”, ökar antalet insatser som bidrar till detta delmål, framförallt genom arbete med avancerad digitalisering.

Jämlikhetsaspekter i Vinnovas insatser har i viss utsträckning integrerats inom områdena under 2023. Detta har huvudsakligen skett genom tematiska insatser och integreringen av normkritiska perspektiv, där jämlikhetsaspekterna utgör direkta eller indirekta aspekter av tematiken.

I ett internationellt sammanhang är Vinnova fortsatt en ledande aktör och en eftersökt samverkanspart inom jämställdhetsområdet, genom det strukturerade och systematiska arbete som bedrivits under lång tid.

5. Kommunikation

2 § 5 Vinnova ska sprida information om forskning, utveckling och innovation till utförare, användare och allmänhet. Förordning (2022:1870).

BAKGRUND

Effektiv kommunikation med utförare, användare och allmänhet är avgörande för Vinnovas verksamhet. Vi behöver löpande väcka intresse för de möjligheter Vinnova erbjuder. Relevanta utförare ska enkelt kunna ta del av och förstå hur de kan dra nytta av Vinnovas erbjudanden för att bidra till innovation för hållbar tillväxt. Vi ska ta tillvara allas innovationskraft oavsett kön, ålder och social bakgrund.

En viktig del i Vinnovas kommunikationsuppdrag är att dela expertkunskap om systeminnovation och engagera relevanta aktörer i våra insatser. Det gör vi genom olika mötesformer, analyser, sammanfattande nyheter och fördjupning i till exempel podcast. Vi informerar också om beslut och resultat av våra satsningar, lärdomar och effekter.

Tillsammans med andra myndigheter som finansierar forskning har Vinnova dessutom ett bredare uppdrag om att kommunicera forskning, utveckling och innovation med allmänheten. Syftet är att tillgängliggöra och skapa medvetenhet om tillförlitliga forskningsresultat, stärka förtroende för forskningsbaserad kunskap samt att långsiktigt engagera fler i forskning, utveckling och innovation.

GENOMFÖRANDE

För att nå resultat, rätt målgrupper och måluppfyllelse kombinerar vi olika kanaler och former av kommunikation. Under 2023 har vi särskilt haft fokus på att etablera det nya innovationsprogrammet Impact Innovation, att medverka till Sveriges EU-ordförandeskap och att dela expertkunskap kopplat till vårt uppdrag att lämna förslag till forsknings- och innovationspolitiken.

I mars lanserade vi Impact Innovation tillsammans med Energimyndigheten och Formas. För att skapa effektiv, enhetlig och tydlig kommunikation lanserades en kommunikationsplattform för Impact Innovation. Den utvecklades tillsammans med kommunikationsbyrån Springtime Intellecta. Redan under 2023 har myndigheterna haft stor nytta av kommunikationsplattformen när kommunikation skett om satsningen. När programkontoren är beslutade kommer de att kunna komma i gång snabbare i och med att plattformen med grafisk profil redan finns på plats. Under

första kvartalet 2023 togs en webbplats fram för Impact Innovation www.impactinnovation.se. Den är fristående från myndigheternas egna webbplatser. En egen webbplats förstärker att det är en myndighetsgemensam satsning.

Fokus i kommunikationen har varit att engagera relevanta aktörer att söka i utlysningen och att säkerställa att de har den kunskap och de samarbeten de behöver för att söka i utlysningen. Bland kommunikationsinsatserna märks seminarier, en ny webbplats, informationsmöten, en egen kanal i sociala medier och nyheter.

På uppdrag av Regeringskansliet arrangerade och bidrog Vinnova i sex konferenser inom ramen för det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd. Samtliga konferenser genomfördes i maj och juni. De upptog en stor del av kommunikationsresurserna under våren. Mer information finns att läsa under avsnitt 3.2 som handlar om Vinnovas EU-arbete.

Under hösten har vi kommunicerat vår analys och förslag till forsknings- och innovationspolitik. Syftet var att dela med oss av vår expertkompetens och säkerställa att vårt arbete med analys och förslag kommer till nytta. Bland annat har vi genomfört ett seminarium i Almedalen tillsammans med våra kollegor på andra myndigheter och tre seminarier i våra lokaler. Vi har delat våra inspel i nyheter och sociala medier. Data visar att många uppmärksammat och tagit del av vårt innehåll.

Genomslag i kommunikationen

Bland de nyheter som många visar intresse för märks beslutet om att 23 projekt får stöd för att kraftsamla inför Impact Innovation, Satsning på starka forskningsmiljöer för hållbar och digital omställning och beslut om att Vinnova och industrin miljardsatsar på avancerad digitalisering.

Det innehåll som väckt störst intresse på webben är, förutom Hitta finansiering, Arbeta hos oss, Horisont Europa, FFI och Impact Innovation.

De erbjudanden som flest besökare har besökt är möjligheter inom Horisont Europa, Innovativa startups, Framväxande tekniklösningar samt Avancerad och innovativ digitalisering.

Bland våra seminarier har särskilt sändningar om vårt inspel till forsknings- och innovationspropositionen och om Impact Innovation väckt stort intresse.

I sociala medier har inlägg om vårt inspel och våra analyser kopplade till forsknings- och innovationspropositionen samt inlägg om Impact Innovation och om Avancerad digitalisering fått stort genomslag.

De mest nedladdade avsnitten av Vinnovas podcast På spaning innovation var "Så förbereder du dig för AI-samhället", "Metaverse – därför ska du bry dig" och "Sprången som krävs för hållbar omställning".

Tabell 33. Sammanfattning av genomslaget i Vinnovas kommunikation – följare och besökare i Vinnovas kanaler. Avrundat till närmsta hundratal.

Kanal	2021	2022	2023
Vinnova.se (besökare)	650 000	700 000	781 200
Podcast (nedladdningar)	9 000	16 700	18 000
Nyhetsbrev	25 000	25 000	24 500
LinkedIn (följare)	31 500	37 500	44 500
LinkedIn (reaktioner)	2 100	15 700	14 200
Facebook	7 000	7 000	7 100
Nyhetsbrev Horisont Europa	0	0	1 200

Av besökarna på webbplatsen läser 85 procent på svenska och 15 procent på engelska.

En dryg tredjedel av prenumeranterna öppnar nyhetsbrevet när det kommer. Under 2023 skickade vi ut 18 nummer av nyhetsbrevet.

Under året omvandlades Twitter till X. Statistiken är därmed inte tillgänglig på samma sätt som tidigare. Våra följare har minskat från 17 800 till 17 600, men en större andel av våra följare är sannolikt inte längre aktiva på X.

I mediepubliciteten märks särskilt våra regeringsuppdrag inom digitalisering, civil-militära synergier och inspel till forsknings- och innovationspropositionen. Under året har

också artiklar publicerats om Impact Innovation (Dagens Industri), NorthXBiologics (Dagens Industri) och om halvledare (Dagens Nyheter). Vidare har Darja Isaksson uppmärksammats i artiklar, bland annat som ledamot i nystartade digitaliseringsrådet.

Kommunikation om forskning i samverkan

Vinnovas kommunikation med allmänheten om nyttan med och resultat av forskning, utveckling och innovation sker till stora delar i samarbete med andra myndigheter som finansierar forskning och utveckling. Följande insatser bidrog Vinnova till under året:

- Samarbetspartner och medfinansier till forskning.se som är en digital plattform för att förmedla resultat från offentligt finansierad forskning till allmänheten.
- Bidrag till Internationella Vetenskapsfestivalen i Göteborg som är Europas största vetenskapsfestival.
- Medarrangör av Forum för forskningskommunikation som hålls både digitalt och fysiskt.
- Medlem i den ideella föreningen Vetenskap & Allmänhet vars mål är att främja öppenhet och dialog mellan forskare och det omgivande samhället.
- Dessutom har vi delfinansierat två aktiviteter som leds av Vetenskap & Allmänhet (ForskarFredag och Forskar Grand Prix). ForskarFredag ingår i EU:s Researchers' Night. Finalen i Forskar Grand Prix hölls i slutet av november.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova har bedrivit ett intensivt kommunikationsarbete med relevanta målgrupper, engagerat aktörer, etablerat Impact Innovation, bidragit till det svenska ordförandeskapet i EU, delat med oss av vår expertkompetens och utvecklat kommunikationen under 2023. I alla tre tematik har insatserna motsvarat och i vissa fall överträffat förväntningarna. Kommunikationsinsatserna har varit en integrerad del i Vinnovas verksamhet.

6. Informationshantering och digitalisering

6.1 INFORMATIONSSÄKERHET

RB 1.3.1 (Informationssäkerhet, säkerhets- och verksamhetsskydd) Vinnova ska övergripande redogöra för hur myndigheten arbetar för att systematiskt identifiera och hantera risker i verksamheten med anledning av ett förändrat omvärldsläge och ett ökat intresse för Vinnovas verksamhet och expertis. Myndigheten ska bland annat redogöra för arbetet som bedrivs i syfte att stärka den interna styrningen och uppföljningen. Vidare ska Vinnova redogöra för arbetet med att utveckla myndighetens informationssäkerhet utifrån befintliga och framtida behov, t.ex. huruvida en analys gjorts av kopplingar till och beroenden av externa parter samt huruvida åtgärder vidtagits eller planerats för att minska eventuella identifierade risker med anledning av detta. Myndigheten ska också redogöra för hur samverkan, erfarenhetsutbyte och kunskapsutbyte med myndigheter och andra nationella aktörer sker.

BAKGRUND

Omvärldsläget karaktäriseras av en fortsatt hög och ökande hotbild. Vinnova behöver därför utveckla arbetet med informationssäkerhet, säkerhets- och verksamhetsskydd. Dessutom finns det såväl nuvarande som kommande lagstiftning som ställer krav på ett utvecklat arbetssätt.

Under 2023 har Vinnova prioriterat aktiviteter kopplat till ett systematiskt och processorienterat informations-säkerhetsarbete. Arbetet har förankrats med myndighetens styrelse.

GENOMFÖRANDE

Fokus i arbetet under 2023 har varit utveckling av ledningssystemet för informationssäkerhet, där vi tagit fram stödjande material som exempelvis riktlinjer, årshjul och

beskrivningar av roller och ansvar. Vi har uppdaterat vår informationsklassning vilket lett till en fördjupad analys av hothändelser.

Vi har också genomfört obligatoriska utbildningsinsatser och infört flerstegsverifiering i våra e-tjänster där detta saknades.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnova bedömer att resultatet ligger i linje med förväntningarna då genomförandet bidragit till att utveckla såväl personalens som organisationens förmåga. Givet den snabba tekniska utvecklingen och det ökade fokuset på informationssäkerhet behöver myndigheten fortsätta att investera i och utveckla säkerhetsarbetet under 2024.

6.2 REGELVERK OCH RUTINER

4 § Vinnova ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för företag och andra berörda.

BAKGRUND

De rutiner som myndigheten disponerar över och som påverkar företag och andra intressenter ryms i huvudsak i vår kärnprocess för bidragshantering. Vårt arbete med ständiga förbättringar för att utveckla bidragshanteringen sker främst genom de digitala tjänster som intressenter använder för att ta del av våra satsningar och den information som ger stöd i processen.

GENOMFÖRANDE

Under 2023 har vårt stöd för att ansöka om bidrag utvecklats. Vi har utvecklat både vår e-tjänst för ansökningar och formatet för information om utlysningar. Övergripande fokus har varit säkerhet och användarvänlighet. Detta har resulterat i införande av säkrare inloggning via flerstegsverifiering samt en modern och tillgänglighetsanpassad webbtjänst för ansökning. Utvecklingen har även bidragit till flera förenklingar som tvåspråkighet, automatisk kreditkontroll och förenklad inmatning.

Under året har olika försök med AI-baserad klassning av ansökningar genomförts i samarbete med trainees från AI of Sweden. Detta för att minska behovet av frågor vid ansökning och rapportering samt öka kvaliteten på klassningen. Exempelvis har vi tagit fram en AI-modell för att uppskatta hur stor andel av Vinnovas projekt som bidrar till klimatomställningen.

Utöver detta har ett antal förbättringar införts i interna system och processer för att öka kvalitet och effektivitet i vår handläggning.

ANALYS OCH BEDÖMNING

Bedömningen är att årets utveckling motsvarar förväntningarna. Detta är ett område som kräver ständig utveckling då kravbild och möjligheter löpande förändras. Vi har ett tydligt fokus på användarcentrerad utveckling för att fortsätta förenkla och effektivisera vårt stöd till våra intressenter.

7. Myndighetssamverkan

7.1 SAMORDNINGSGRUPP

7 § För Vinnova, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Statens energimyndighet och Rymdstyrelsen ska det finnas en samordningsgrupp som består av myndighetscheferna. Gruppen ska samverka och gemensamt utarbeta analyser, strategier och forskningsprogram samt i övrigt ta initiativ för att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamheten. Förordning (2019:149).

BAKGRUND

Generaldirektörerna för Energimyndigheten, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Rymdstyrelsen, Vetenskapsrådet och Vinnova ingår i en samordningsgrupp för att utbyta erfarenheter, identifiera gemensamma satsningar och säkerställa effektiva arbetsätt i samverkan mellan myndigheterna. Under året har samordningsgruppen genomfört fem möten.

GENOMFÖRANDE

Den kommande forsknings- och innovationspropositionen har varit huvudfokus under 2023, där de statliga forskningsfinansiärerna haft regeringsuppdrag att inkomma med gemensamma och enskilda analyser och rekommendationer till regeringens kommande forsknings- och innovationsproposition.

Den under 2023 pågående Forskningsfinansieringsutredningen (FoFin) har varit ett annat viktigt fokus för myndigheternas samordningsgrupp. FoFin presenterade sitt slutbetänkande i oktober 2023. Myndigheterna är inbjudna att lämna remissvar senast 31 januari 2024.

Andra teman som diskuterats under 2023 har varit:

- EU-ordförandeskapet – aktiviteter.
- Almedalen – gemensamma aktiviteter.
- Gemensamt datautbytesprojekt – datautbyte och datasamordning mellan finansiärerna.
- Impact Innovation – nästa generations Strategiska innovationsprogram.

Utöver de formella mötena har generaldirektörerna haft ett antal informella avstämningar för att diskutera och utbyta erfarenheter kring specifika frågor. Mötena har både

behandlat det gemensamma inspelet till den kommande forsknings- och innovationspropositionen respektive Forskningsfinansieringsutredningen. Många samarbeten pågår mellan myndigheterna som utvecklar erfarenhetsutbyten för att förbättra våra stödsystem. Målet är att komplettera varandra, skapa synergier och effektivt bidra till ett svenskt forsknings- och innovationssystem i världsklass.

Viktiga institutionaliserade samarbeten är:

- EU-samordningsfunktionen – Alla statliga Fol-finansiärer (se avsnitt 3.1).
- Internationella samordningsfunktionen – Alla statliga Fol-finansiärer (se avsnitt 3.1).
- Strategiska innovationsprogram – Vinnova, Energimyndigheten och Formas (se avsnitt 2.1).
- Impact Innovation – Vinnova, Energimyndigheten och Formas (se avsnitt 2.1).

Under 2023 har samarbetet fördjupats framför allt inom ramen för:

- Regeringsuppdrag att inkomma med gemensamt underlag till den kommande Fol-propositionen.
- Utveckling av gemensamt system för datautbyte (se avsnitt 7.2)
- Utveckling av Impact Innovation (se avsnitt 2.1).
- Kommunikation kopplat till underlag till Fol-proposition, Impact Innovation och Almedalen (se kapitel 5)

ANALYS OCH BEDÖMNING

Det grundläggande syftet med myndigheternas samordningsgrupp är att stärka samverkan mellan de statliga Fol-finansierande myndigheterna. Samverkan mellan forsk-

ningsfinansiärerna är god och har ytterligare fördjupats under år 2023, vilket motsvarar förväntningarna.

En viktig del i samverkan mellan myndigheterna har varit det gemensamma arbetet med analys och förslag till regeringens kommande Fol-proposition. I det sammanhanget har samverkan mellan myndigheterna påtagligt stärkts. Det har resulterat i ett gemensamt underlag till regeringen inför den kommande Fol-propositionen. Underlaget baseras på en gemensam analys och innehåller förslag på hur samspelet mellan de statliga Fol-finansiärernas insatser kan stärkas. Därigenom kan insatserna få ökat genomslag och utvecklingen av excellens, innovation och internationalisering accelereras inom viktiga områden för Sverige.²⁷

I underlagen till regeringen konstaterar myndigheterna att den strategiska och operativa samverkan behöver förstärkas och fördjupas ytterligare. Detta är nödvändigt för att kunna accelerera den forskning och innovation som krävs för att adressera de allt mer komplexa samhällsförändringarna. Denna utveckling av myndighetssamverkan inleddes under sista kvartalet 2023.

Samverkan har under 2023 också stärkts inom ramen för utveckling av gemensamt system för datautbyte, utveckling av Impact Innovation samt kommunikation kopplat till analys och förslag för den kommande Fol-propositionen. Samverkan mellan myndigheterna har även kontinuerligt stärkts inom ramen för pågående gemensamma program och insatser.

7.2 TILLGÄNGLIGGÖRA DATA

RB 1.1.1 (Tillgängliggöra data) Vinnova ska redogöra hur myndigheten, tillsammans med Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Statens energimyndighet och Vetenskapsrådet, bidragit till det gemensamma arbetet att ta fram specifikationer för att dela data via elektroniska format (API). Myndigheten ska särskilt redovisa åtgärder som vidtagits i syfte att skapa en aktuell, jämförbar och samlad bild av olika finansiärers data om finansiering av forskning och innovation.

BAKGRUND

En aktuell, jämförbar och samlad bild av olika finansiärers data om finansiering av forskning och innovation har länge efterfrågats. Under flera år har olika forum arbetat med frågan.

Sedan 2023 har Vinnova tillsammans med Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Statens energimyndighet och Vetenskapsrådet ett formellt uppdrag att utveckla en gemensam modell för att tillgängliggöra efterfrågad information.

GENOMFÖRANDE

Under året har en arbetsgrupp, referensgrupp och styrgrupp formats för att driva detta arbete. Flera informationsträffar har genomförts på respektive myndighet såväl som på Regeringskansliet.

Under året har arbetsgruppen tillsammans med en extern referensgrupp tagit fram en första version av en

datastandard med specifikationer av datainnehåll och informationsutbytesmodell. Innehållet i standarden fokuserar på grundläggande och öppna data om myndigheternas finansiering som finns tillgängliga digitalt i myndigheternas administrativa system. Arbetet utgår från tidigare initiativ inom datadelningsområdet från finansiärerna samt följer nationella och internationella rekommendationer.

Vinnova har under året påbörjat teknisk utveckling av API:er (Application Program Interface) enligt underlagen för den första versionen av standarden och planerar att publicera dem för att tillgängliggöra öppna data under 2024.

ANALYS OCH BEDÖMNING

En första version av specifikationen för informationsdelning är fastställd och arbetet med kommande versioner pågår. En förvaltningsmodell är föreslagen för att långsiktigt utveckla och förvalta specifikationen. Arbetet och resultatet motsvarar förväntningarna och det uppdrag som givits.

²⁷ Energimyndigheten, Formas, Forte, Rymdstyrelsen, Vinnova och Vetenskapsrådet (2023), Forskning och innovation för ett hållbart och säkert samhälle, Vetenskapsrådet diarienummer 3.1-2023-05586

4 a § Vinnova ska rapportera uppgifter till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikro-databas för statligt företagsstöd (MISS) i en ändamålsenlig omfattning och utformning. Förordning (2016:1282).

Vinnova har under året fortsatt driften av den API-baserade automatiserade dataöverföringen till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) som driftsattes i slutet av 2019.

Överföringen fungerar planenligt och Tillväxtanalys kan hämta aktuella data i önskvärd takt. Det finns ett behov av rikare data och att kunna nyttja gemensamma definitioner.

Vinnova samarbetar med flera forskningsfinansiärer och användare, exempelvis Tillväxtanalys, i utvecklingen av standardiserade lösningar för att tillgängliggöra data (se RB 1.1.1). Vinnovas uppfattning är att uppdraget motsvarar förväntningarna och att vi arbetar för att öka möjligheterna till utvecklade analyser i takt med att nya API:er blir tillgängliga.

8. Strategisk kompetensförsörjning

BAKGRUND

En god kompetensförsörjning är en förutsättning för att Vinnova ska lyckas med sitt uppdrag. Myndighetens komplexa uppgift, som innebär att främja samarbeten där kunskap och kompetens från olika samhällssektorer sammanförs för att ta sig an samhällsutmaningar, gör det angeläget att vi har en god förmåga att säkra och vidareutveckla vår egen kompetensbas.

Vinnovas värdegrund

För Vinnova är den gemensamma statliga värdegrunden en viktig utgångspunkt. Den kompletteras av Vinnovas egen värdegrund: respekt, ansvarstagande och mod. De beskriver de förhållningssätt som Vinnova står för och som är vägledande i vardagen.

GENOMFÖRANDE

Attrahera och rekrytera

Intresset för Vinnovas lediga tjänster är fortsatt högt. Den kompetensbaserade rekryteringen bidrar till att Vinnova på både kort och lång sikt kan säkra rätt typ av kompetens på sakliga grunder utifrån såväl skicklighet som våra ledar- och medarbetarprofiler. En utvärdering av våra rekryteringar visar att vi har en professionell men lång rekryteringsprocess. Våra kandidater söker sig till Vinnova bland annat för Vinnova som varumärke, för sitt samhällsengagemang och för sitt intresse att arbeta med innovation.

Hybridarbetet på Vinnova får starkt stöd och motsvarar förväntningarna enligt enkäter, fokusgrupper och chefsintervjuer inom utvecklingsprojektet "Det nya normala" (Vinnovas utredning av hybridarbetet på Vinnova). Enligt projektet anses hybridarbetet förbättra uppdragsutförandet genom ökad flexibilitet, bättre kontroll, balans, produktivitet och beslutsfattande. Digitalt deltagande i möten stärker medverkan och minskar Stockholmscentrering. Trots några utmaningar framhålls en gemensam vilja att lösa dem. Externa experters analys av enkätdata visar att tillit är avgörande för framgångsrikt samarbete i hybridarbete. De betonar behovet av att skapa en tillitsfull kultur där individer känner trygghet och förtroende för sina chefer och kollegor. Både intervjuer och enkäter bekräftar en stark ömsesidig tillit på Vinnova. Vår bedömning är att vår hybrida arbetsmiljö gör oss konkurrenskraftiga i våra rekryteringar.

Under året har 31 medarbetare börjat och 34 slutat, varav två har gått i pension. Personalomsättningen var 14 procent, vilket är en minskning jämfört med 2022 (17 procent) och 2021 (16 procent). En målsättning är att ligga på ungefär 10 procent personalomsättning till årsskiftet 2024/2025. Under 2023 genomfördes en analys av personalomsättningen och avslutssamtalen genom en partsgemensam workshop. Analysen av avslutssamtalen visar att det inte finns enkla förklaringar eller tydliga mönster till personalomsättnings karaktär. Den tidigare pandemin har bland mycket annat påverkat vår onboarding-process och gjort det svårt att skapa en stark samhörighet. Utifrån diskussionerna från workshoppen har vi utarbetat en rutin för systematisk uppföljning av personalstatistik.

Vinnovas verksamhet har under många år träffat alla nyanställda för att ge en introduktion till verksamheten. Detta är ett tillfälle att lära känna verksamheten och få en bättre förståelse för Vinnovas vision, uppgift, roll och verktyg. Efter några års uppehåll under pandemin har introduktionerna nu återupptagits.

Inom ramen för uppdraget om praktik i staten har Vinnova tagit emot tre praktikanter.

Programmet Rörlighet i staten möjliggör samarbete i olika utvecklingsinsatser och uppmuntrar till kompetensutbyte, utbildningar och nätverk. Genom deltagande i programmet har Vinnovas myndighetssamverkan stärkts och den strategiska kompetensförsörjningen främjats. Inom ramen för Rörlighet i staten har två medarbetare inlånats och två medarbetare har lånats ut.

Behålla och utveckla kompetens

Vinnova har under året genomfört 33 utbildningstillfällen enligt vår kompetensutvecklingsplan. Kompetensutvecklingsplanen startades upp under 2022 och pågår fram till och med 2024.

En utvecklingsresa för Vinnovas administratörer som påbörjades under 2021 fortsatte även under 2023 med aktiviteter enligt ett program med återkommande insatser. Ett antal utvecklingstillfällen och utbildningssatsningar har ägt rum under året. Utvecklingsprojektet har också lett till ett internt nätverk av administratörer. Nätverket ses en gång per månad för att arbeta med gemensamma frågor.

Ledarskapet inom Vinnova har vidareutvecklats genom månadsvisa ledarträffar där aktuella ämnen tas upp i aktiva

arbetsformer. Under 2023 har Vinnovas chefer fått ett gediget chefsutvecklingsprogram utifrån en kompetensinventering som gjordes under 2022. Ett särskilt ledarskapsprogram för enhetschefer har startats upp under året i syfte att utveckla och stärka cheferna i ett gott ledarskap och i sin arbetsgivarroll. Verksledningen genomgår sedan tidigare ett ledarutvecklingsprogram för att stärka sitt ledarskap.

En särskild satsning på ledarskapet har varit att cheferna har fått inspirationsföreläsning om ledarskap och medarbetarskap av forskaren och författaren Stefan Söderfjäll. En föreläsning om medarbetarskap/självledarskap hölls även för hela Vinnova. Alla i organisationen har fått tillgång till författarens böcker "En liten bok om ledarskap" och "En liten bok om medarbetarskap". Under året har enheterna haft reflektionsövningar kopplat till böckerna.

Ledarna för Vinnovas strategiska områden har under året genomgått ett utvecklingsprogram likt chefsutvecklingsprogrammet. Under ledning av HR har områdesledarna aktivt deltagit i handledningssessioner, och denna erfarenhet kommer nu att fördjupas och utforskas vidare.

Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö främjar kreativitet och lärande och är en viktig framgångsfaktor för verksamhetsutveckling. Under året har Vinnova både vidareutvecklat det traditionella systematiska arbetsmiljöarbetet och hanterat arbetsmiljöaspekter i en ny hybrid vardag. Arbetsgivaren har tillsammans med de fackliga parterna tecknat ett nytt samverkansavtal som trädde i kraft den 1 juni 2023. Syftet med samverkansavtalet

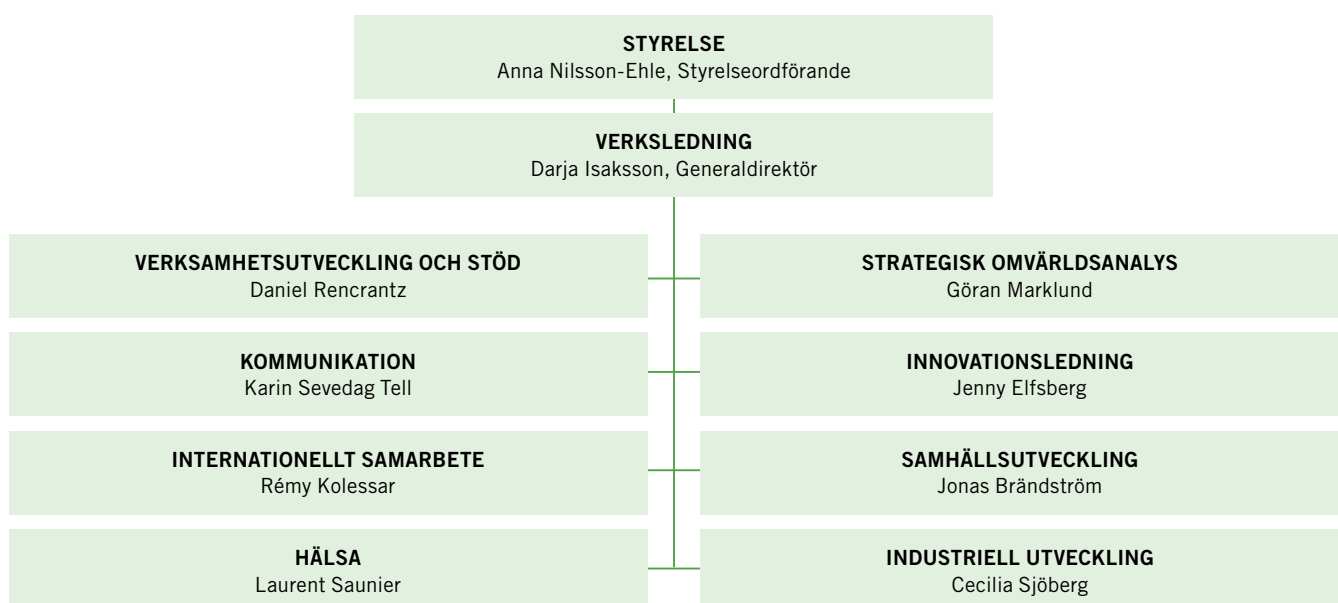
är att ge ökad möjlighet till inflytande och delaktighet för Vinnovas medarbetare och genom det åstadkomma en mer effektiv verksamhet och bättre underlag för beslut.

Vinnova har inför 2024 strukturerat upp det systematiska arbetsmiljöarbetet ytterligare genom att införa tydliga årshjul för arbetsmiljöarbetet på avdelningarna och de olika samverkansnivåerna. Under året har cheferna på Vinnova genomgått flera arbetsmiljöutbildningar som en del av sin kompetensutvecklingsplan.

Medarbetarundersökningarna utgör en viktig del i att undersöka och kartlägga den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. En mätning för områdena och en för linjen har genomförts, och de uppvisar sammantaget goda resultat. Både områdesmätningen som ägde rum på våren och linjemätningen som ägde rum på hösten uppvisar mycket fina resultat kring gemenskap/kultur, engagemang och ledarskapet från områdesledare/chef. De synliggör också upplevelser av stress och behov av tydligare planering och prioritering, vilket är en utmaning som Vinnova på olika sätt arbetar med. Kopplat till mätningarna har metodstöd för dialog mellan chef/områdesledare och medarbetare om arbetsmiljön tagits fram i syfte att främja löpande och relevant dialog.

Enligt tabell 34 ligger sjukfrånvaron på en fortsatt låg nivå och i linje med tidigare års statistik. Vinnova har utsetts till en av de högpresterande topp tio procenten av organisationer av Nyckeltalsinstitutet inom kategorierna Kartläggning av faktiska arbetsvillkor Hälsoindex™ 2022 och Kartläggning av faktiska arbetsvillkor Jämställdhetsindex JÄMIX® 2022.

Figur 37. Vinnovas organisation (december 2023)

Tabell 34. Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid, relaterat till kön och åldersgrupp 2019–2023.

Sjukfrånvaro	2019	2020	2021	2022	2023
Totalt	2,5	2,1	2,2	1,9	2,1
-29 år	1,1	1,3	1,8	0,9	0,9
30–49 år	2,6	2,2	2,1	2,3	2,8
50 år–	2,5	2,0	2,4	1,6	1,4
Kvinnor	3,4	2,7	2,6	2,3	2,4
Män	1,0	1,2	1,6	1,4	1,5
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	42,3	47,1	56,9	13,7	47,1

KÄLLA: VINNOVAS EKONOMISYSTEM

ANALYS OCH BEDÖMNING

Vinnovas kompetensförsörjningsläge bedöms som gott och motsvarar förväntningarna. Rekryteringarna har överlag attraherat sökande med efterfrågad kompetens. Utmaningar har funnits i enstaka rekryteringar där djup och smal kompetens har efterfrågats.

Sjukfrånvaron är fortsatt låg och vi har därför fått Nyckeltalsinstitutets utmärkelse som Excellent arbetsgivare i kategorin Kartläggning av faktiska arbetsvillkor Hälsoindex™ 2022. Utmärkelsen Kartläggning av faktiska arbetsvillkor Jämställdhetsindex JÄMIX® 2022 kan ses som resultat av ett utvecklat och välfungerande systematiskt arbetsmiljöarbete.

Systematiskt arbetsmiljöarbete är en framgångsfaktor,

varför Arbetsgivaren och fackliga parter har ingått ett nytt samverkansavtal. Avtalet syftar till att öka medarbetares inflytande och delaktighet, främja effektivitet och förbättra beslutsunderlaget för Vinnova.

Vinnova har under 2023 fortsatt sitt arbete i att utvecklas i det nya normala efter pandemin. Hybridarbetet är väl etablerat, verksledningens introduktioner har återinförts och flera riktade kompetensutvecklingsinsatser har genomförts. Resultaten av medarbetarundersökningar uppvisar goda resultat från medarbetarna kring gemenskap/kultur, engagemang och ledarskapet från områdesledare/chef. De synliggör också upplevelser av stress och behov av tydligare planering och prioritering, vilket är en utmaning som arbetsgivaren på olika sätt arbetar med.

Finansiell redovisning

LÄSANVISNING FÖR FINANSIELL REDOVISNING

Den finansiella redovisningen har upprättats i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Den finansiella redovisningen inleds med en sammanställning över väsentliga uppgifter för de senaste fem räkenskapsåren (avsnitt 9.1). Därefter följer resultaträkning (avsnitt 9.2), balansräkning (avsnitt 9.3) samt anslagsredovisning (avsnitt 9.4). Sist i den finansiella redovisningen återfinns tilläggsupplysningar och noter (avsnitt 9.5). Den finansiella redovisningen följs av styrelsens fastställande av årsredovisningen (kapitel 10).

9. Finansiell redovisning

9.1 SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER (TKR)

Låneram i Riksgälden	2023	2022	2021	2020	2019
Beviljad låneram	11 000	28 000	13 000	10 000	23 000
Utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut	2 406	3 403	2 710	4 167	7 061
Beviljade och utnyttjade kontokrediter hos Riksgälden	2023	2022	2021	2020	2019
Beviljad kontokredit	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Maximalt utnyttjad kontokredit	-	-	3 048	2 897	5 539
Räntekostnader och ränteintäkter på räntekonto	2023	2022	2021	2020	2019
Räntekostnader	108	27	-	1	25
Ränteintäkter	455	153	-	-	27
Avgiftsintäkter	2023	2022	2021	2020	2019
Avgifter och ersättningar som inte disponeras av myndigheten	2	-	10	1	-
Avgifter och andra ersättningar som disponeras av myndigheten	19 672	13 756	13 611	9 979	11 104
Beviljad och utnyttjad anslagskredit	2023	2022	2021	2020	2019
Beviljad anslagskredit UO 24 1:1 ap.1 Förvaltning	8 457	8 394	7 663	7 595	7 186
Utnyttjad anslagskredit UO 24 1:1 ap.1 Förvaltning	1 063	-	-	601	5 202
Beviljad anslagskredit UO 24 1:2 ap.1 Forskning och utveckling	103 192	100 614	106 447	88 597	87 307
Utnyttjad anslagskredit UO 24 1:2 ap.1 Forskning och utveckling	13 398	32 781	62 944	26 708	11 108
Beviljad anslagskredit UO 02 1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	1 798	1 497	1 197	897	897
Utnyttjad anslagskredit UO 02 1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	-	-	-	-	-
Anslagssparande*	2023	2022	2021	2020	2019
Utgående anslagssparande UO 24 1:1 ap.1 Förvaltning	-	3 066	2 806	-	-
Utgående anslagssparande UO 24 1:2 ap.1 Forskning och utveckling	-	-	-	-	-
Utgående anslagssparande UO 02 1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning	103	50	47	469	442
Utgående anslagssparande UO 23 1:15 ap.7 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	-	20	122	170	-
Utgående anslagssparande UO 24 2:4 ap.4 Investeringsfrämjande	-	4	-	1 615	-
Bemyndiganden enligt §17	2023	2022	2021	2020	2019
Totalt tilldelade bemyndiganden	3 861 500	3 680 000	3 295 000	2 431 750	2 401 150
- åtaganden som gjorts med stöd av bemyndiganderam	3 784 584	3 479 832	3 253 037	2 292 263	2 356 131
Antal årsarbetskrafter och medeltal anställda	2023	2022	2021	2020	2019
Antal årsarbetskrafter	216	219	202	200	208
Medeltal anställda	237	242	231	220	218
Driftkostnad per årsarbetskraft	2023	2022	2021	2020	2019
Driftkostnad per årsarbetskraft	2 055	1 963	1 928	1 779	1 743
Årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring	2023	2022	2021	2020	2019
Årets kapitalförändring i bidragsfinansierad verksamhet	1 060	-712	1 858	-33	-1 169
Balanserad kapitalförändring	4 942	5 653	3 795	3 828	4 997

* Anslagsbehållning får endast disponeras för anslag 1:16 ap.1 och 1:1 ap.1

9.2 RESULTATRÄKNING (TKR)

Verksamhetens intäkter		2023	2022
Intäkter av anslag		419 939	407 756
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 1	19 672	13 756
Intäkter av bidrag		6 259	9 778
Finansiella intäkter	Not 2	470	157
Summa		446 340	431 447
Verksamhetens kostnader		2023	2022
Kostnader för personal	Not 3	260 310	249 827
Kostnader för lokaler		41 568	37 040
Övriga driftkostnader	Not 4	142 532	142 956
Finansiella kostnader	Not 5	115	30
Avskrivningar och nedskrivningar		1 814	1 594
Summa	Not 6	446 340	431 447
VERKSAMHETSUTFALL		0	0
Uppbördsverksamhet	Not 7	2023	2022
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		-336	0
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		336	0
Saldo		0	0
Transfereringar		2023	2022
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		3 197 461	3 372 300
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	Not 8	190 107	295 663
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	Not 9	10 275	4 153
Lämnade bidrag	Not 10	-3 396 782	-3 672 827
Saldo		1 060	-712
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	Not 11	2023	2022
		1 060	-712

9.3 BALANSRÄKNING (TKR)

TILLGÅNGAR		2023-12-31	2022-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 12	0	0
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 13	0	0
Summa		0	0
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 14	0	0
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 15	2 488	3 403
Summa		2 488	3 403
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar	Not 16	515	304
Summa		515	304
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		63	48
Fordringar hos andra myndigheter	Not 17	13 670	10 965
Övriga kortfristiga fordringar	Not 18	5 061	4 514
Summa		18 794	15 528
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	Not 19	21 446	13 401
Upplupna bidragsintäkter		26 168	48 076
Övriga upplupna intäkter		0	60
Summa		47 614	61 536
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 20	18 115	-12 053
Summa		18 115	-12 053
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		1 879	18 416
Summa		1 879	18 416
SUMMA TILLGÅNGAR		89 405	87 133

KAPITAL OCH SKULDER		2023-12-31	2022-12-31
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	Not 21	4 942	5 653
Kapitalförändring enligt resultaträkning		1 060	-712
		6 002	4 942
Avsättningar			
Övriga avsättningar	Not 22	647	1 446
		647	1 446
Skulder med mera			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 23	2 406	3 403
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		8 785	8 186
Leverantörsskulder		27 743	20 373
Övriga kortfristiga skulder	Not 24	4 538	4 034
		43 472	35 996
Periodavgränsningsposter			
	Not 25		
Upplupna kostnader		19 932	20 953
Oförbrukade bidrag		19 032	23 796
Övriga förutbetalda intäkter		319	0
Summa		39 283	44 749
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		89 405	87 133

9.4 ANSLAGSREDOVISNING (TKR)

Redovisning mot anslag

Ramanslag		Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp*	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning*	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Inkomster	Utgående överföringsbelopp
UO 02 1:16 ap.1	Finansmarknadsforskning – del till Vinnova Anslagskredit 1 798	50	59 953				60 003	59 900		103
UO 22 2:4 ap.6	Informationsteknik och telekommunikation	0	40 000				40 000	40 000		0
UO 23 1:15 ap.7	Konkurrenskraftig livsmedelssektor	20	2 000			-20	2 000	2 000		0
UO 24 1:1 ap.1	Verket för innovationssystem: Förvaltning Anslagskredit 8 457 Anslagsbehållning 3%	3 066	281 929				284 995	286 058		-1 063
UO 24 1:2 ap.1	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling Anslagskredit 103 192	-32 781	3 248 825				3 216 044	3 229 442		-13 398
Summa		-29 645	3 632 707	0	0	-20	3 603 042	3 617 400	0	-14 358

* Anslagsbehållning får endast disponeras för anslag 1:16 ap 1 och 1:1 ap.1

Redovisning av beställningsbemyndigande

Anslag/anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtaganden 2024	Utestående åtaganden 2025	Utestående åtaganden 2026	Utestående åtaganden 2027
UO 24 1:2 ap.1 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 861 500	3 337 994	3 698 782	1 978 146	1 087 341	446 091	187 204
Summa	3 861 500	3 337 994	3 698 782	1 978 146	1 087 341	446 091	187 204

Redovisning av äldre beställningsbemyndigande

Anslag/anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtaganden 2024	Utestående åtaganden 2025	Utestående åtaganden 2026	Utestående åtaganden 2027
UO 02 1:16 ap.1 Finansmarknadsforskning*	0	141 838	85 802	56 402	29 400	0	0
Summa	0	141 838	85 802	56 402	29 400	0	0

* På anslag 1:16 ap.1 har åtagande enl §17 anslagsförordningen 2a stycket gjorts på 2 027 tkr för 2024.

Finansiella villkor 2023 enligt regleringsbrev

Anslag/ anslagspost	Ändamål	Villkor minst	Utfall
U024 1:2 ap.1	Strategiska innovationsområden	662 000	719 685
U024 1:2 ap.1	Svenskt deltagande i partnerskapsprogram inom ramen för det europeiska forsknings- och innovationssamarbetet	90 300	159 805
U024 1:2 ap.1	Koordinera och finansiera deltagande i internationellt forsknings- och innovations-samarbete	6 270	11 218
U024 1:2 ap.1	Underlätta etablering, användande, tillgängliggörande och utveckling av test- och demonstrationsmiljöer	246 000	252 043
U024 1:2 ap.1	Insatser kopplade till lärosätenas arbete med strategier för samverkan och nyttiggörande av kunskap och kompetens	60 000	143 512
U024 1:2 ap.1	Utökad satsning på verifiering av forskningsresultat och projekt	30 000	61 694
U024 1:2 ap.1	För forskningsinfrastruktur för näringslivet	28 000	48 711
U024 1:2 ap.1	För sektorsövergripande insatser i linje med samverkansprogrammets tematiska områden	18 000	27 602
U024 1:2 ap.1	För insatser inom området kompetensförsörjning och livslångt lärande	14 000	14 222
U024 1:2 ap.1	Insatser inom området digitalisering	65 000	87 666
U024 1:2 ap.1	För tvärssektoriell forskning och innovation inom lifescience	20 000	141 460
U024 1:2 ap.1	För utveckling av molekylär diagnostik och behandling	30 000	30 200
U024 1:2 ap.1	För nationellt program för proteinforskning och läkemedelsproduktion	40 000	59 436
U024 1:2 ap.1	Forskning och innovation om hållbart byggande	35 000	54 073
U024 1:2 ap.1	För ett forsknings- och innovationsprogram inom sjätte generationens trådlösa system (6G) med särskild inriktning på bilaterala forskningssamarbeten	15 000	18 145
U024 1:2 ap.1	Till RISE Research Institute of Sweden AB för riksmätsplatser och dithörande verksamhet	-	20 200
U024 1:2 ap.1	Regeringsbeslut KN2023/02784 Uppdrag att öka insatserna inom innovations- och forskningsprogrammet Avancerad digitalisering	300 000	306 605
U022 2:4 ap.6	För medfinansiering av EU-programmet Digital enl prop. 2021/22:1 utg.omr.22	40 000	40 000

Anslag/ anslagspost	Ändamål	Villkor högst	Utfall
U024 1:2 ap.1	För en nationell teknikparksfunktion enl N2021/00841	12 000	200
U024 1:2 ap.1	För sänkta trösklar för nyttiggörande av kommersialisering enl N2021/01194	23 000	22 500
U024 1:2 ap.1	För Nationella flygtekniska forskningsprogrammet (NFFP)	55 000	50 805
U024 1:2 ap.1	Regeringsuppdrag. KN2023/02557 Uppdrag att etablera ett innovationskluster för kommersialisering av avancerade läkemedel	25 000	24 950
U023 1:15 ap.7	För åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin (dnr N2019/03243/JL)	2 000	2 000
U002 1:16 ap.1	2 procent får användas för programanknutna kostnader	1 199	991

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel	Inkomster
2811 323 Övriga inkomster av statens verksamhet*	336
Summa	336

* Avser återbetalning av medel som myndigheten inte längre disponerar

9.5 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen för Vinnova har upprättats i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Redovisningen följer god redovisningssed i enlighet med förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Periodiseringsprinciper

I de fall fakturor eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder. Beloppsgräns för periodisering av intäkter och kostnader är 50 tkr per faktura.

Redovisningsprinciper när Vinnova är koordinator

Inbetalning från EU sker på valutakonto, vilket är ett krav från Kommissionen. Huvudregeln är att medel från valutakontot flyttas till programmet när den ekonomiska rapporten är godkänd av Kommissionen.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 50 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på minst tre år definieras som anläggningstillgångar. De skrivs av linjärt, varje månad under den ekonomiska livslängden. Följande avskrivningstider tillämpas för de olika typerna av anläggningstillgångar:

Immateriella anläggningstillgångar	
Balanserade utgifter för utveckling	5 år
Köpta dataprogram och licenser	3 år
Materiella anläggningstillgångar	
Förbättringsutgifter på annans fastighet (normalt 5 år eller återstående kontraktstid)	5 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Antal år
Bilar och andra transportmedel	5 år
Möbler och övrig lokalutrustning	5 år
Datorers kringutrustning m.m.	3 år

Uppgifter om sjukfrånvaro

De obligatoriska uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas under kapitel 8 i tabell 34. Se sida 85 i resultatredovisningen.

Ersättning till styrelseledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om sidouppdrag

Nedan redovisas arvoden och annan ersättning till Vinnovas styrelseledamöter 2023 samt deras uppdrag i andra myndigheter och aktiebolag.

Namn	Ersättning (tkr)	Uppdrag
Anna Nilsson-Ehle Ordförande	86	DIGGs Rådgivande organ Högskolan i Borås, styrelse Lindholmen Science Park AB, styrelse NTF Väst, styrelse Johanneberg Science Park, styrelse CHAIR Advisory Board SIQ, styrelse Chalmers studentkårs företagsgrupp, styrelse
David Sonnek	43	Elypta AB Pixelgen Technologies AB ScandiBio Therapeutics AB ScandiEdge Therapeutics AB Navigare Ventures AB Fairpoint Capital AB
Staffan Truvé	43	Recorded Future, anställd, CTO Qamcom Group, styrelse Interspectral, styrelse Kognic, styrelse Makewave, styrelse Kigol Konsult, styrelse Truventure, styrelse (vilande bolag) Truvé & Vasell Innovation, styrelse (vilande bolag) Hatching, styrelse (Holland)
Birgitta Bergvall-Kåreborn	43	Myndigheten för yrkeshögskolan, styrelseledamot Lulebo, styrelseledamot Luleå Näringsliv AB, styrelseledamot; Luleå Business Region, styrelseledamot LTU Business AB, ordförande LTU Holding AB, ordförande
Karl Wennberg Från och med 2023-06-08	26	Familjen Kamprads stiftelse, vetenskaplig huvudsekreterare Handelshögskolan, styrelse AB Wennberg & Wennberg, styrelse
Anna-Karin Jatko Från och med 2023-06-08	26	Inga övriga uppdrag
Christofer Laurell Från och med 2023-08-24	17	ClimateView AB, Forskningschef Swedish-American Chambers of Commerce USA, Styrelseledamot Institutionen för Industriell ekonomi och organisation (INDEK) vid KTH, medlem av Advisory Board
Helene Andersson-Svahn Från och med 2023-08-24	17	Mercedes Benz Group AG (Tyskland) Konecranes Oyj (Finland)
Lotta Ljungqvist Till och med 2023-02-02	0	Antlas Antibodies AB Genovis AB BioArctic AB AroCell AB 4L Bioconsulting AB SwedenBio Service AB NorthX Biologics AB BioLamina AB
Darja Isaksson	1 522	Future Transparent Holding AB

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN (tkr)

Not 1. Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2023	2022
<i>Intäkter enligt avgiftsförordningen § 4</i>		
Ersättning för gemensam IT-plattform, inomstatliga	9 208	6 164
Ersättning för gemensam IT-plattform, utomstatliga	530	510
Konsultuppdrag/utlånad personal, inomstatliga	8 733	6 240
Konsultuppdrag/utlånad personal, utomstatliga	26	83
Kurs- o konferensavg. inomstatliga	14	1
Kurs- o konferensavg. utomstatliga	0	54
Försäljning av trycksaker, utomstatliga	0	5
Övriga intäkter	1 159	693
<i>Intäkter enligt avgiftsförordningen § 15–24</i>		
Intäkter för utlämnanden	2	6
Summa	19 672	13 756
Not 2. Finansiella intäkter	2023	2022
Riksgälden – ränta på räntekontot	455	153
Övriga finansiella intäkter	15	4
Summa	470	157
Not 3. Kostnader för personal	2023	2022
Lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter och premier	152 250	147 240
Lönekostnader ej anställd personal <i>Varav arvode till styrelsen, 1 823 tkr. Se sid 94 för mer information.</i>	10 190	8 663
Arbetsgivaravgifter och premier	92 071	87 930
Övriga kostnader för personal	5 800	5 994
Summa	260 310	249 827
Not 4. Övriga driftskostnader	2023	2022
Konsulttjänster, exklusive IT-konsulter	61 742	65 948
Resekostnader	7 177	4 988
IT-konsulter och teletjänster	61 798	57 231
Övriga kostnader	11 815	14 790
Summa	142 532	142 956
Not 5. Finansiella kostnader	2023	2022
Riksgälden – ränta på räntekontot	108	27
Övriga finansiella intäkter	7	3
Summa	115	30

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN (tkr), forts.

Not 6. Verksamhetens kostnader	2023	2022
Förvaltningsanslaget	297 471	287 174
Forskningsanslaget	139 516	132 653
Finansmarknadsforskning	1 169	991
Konkurrenskraftig livsmedelssektor	2 000	1 000
Externa medel inklusive övrigt	6 185	9 629
Summa	446 340	431 447
Not 7. Uppbördsverksamhet	2023	2022
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av verksamheten	336	0
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-336	0
Summa	0	0
Not 8. Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2023	2022
Formas	36 525	39 500
Försvarsmakten	45 000	0
Kammarkollegiet	0	47 400
Statens energimyndighet	76 068	91 424
Trafikverket	53 000	53 000
Vetenskapsrådet	4 210	6 420
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	0	0
Länsstyrelsen i Västerbottens län	600	1 000
Naturvårdsverket	0	3 478
Universitets- och högskolerådet	200	0
Periodiserade oförbrukade bidrag	-25 496	53 441
Summa	190 107	295 663
Not 9. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2023	2022
Externa medel EU	32 133	34 665
Externa medel övriga	-21 858	-30 512
Summa	10 275	4 153
Not 10. Lämnade bidrag	2023	2022
Inomstatligt	1 723 579	1 832 501
Kommuner/Landsting	195 683	210 861
Privata företag/ekonomiska föreningar	1 283 095	1 442 112
Övrigt	194 425	187 353
<i>I avsnitt lämnade bidrag ingår återbetalningar med 79 206 tkr för 2023. Beloppet var 59 369 tkr för 2022.</i>		
Summa	3 396 782	3 672 827
Not 11. Årets kapitalförändring	2023	2022
Periodiseringsdifferenser transfereringsverksamhet	1 060	-712
Summa	1 060	-712

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr).

Not 12. Balanserade utgifter för utveckling	2023-12-31	2022-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	34 507	34 507
Årets anskaffningar	0	0
Årets upparbetade kostnader	0	0
Årets utrangeringar	0	0
Summa	34 507	34 507
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-34 507	-34 507
Årets avskrivning	0	0
Årets utrangeringar	0	0
Summa	-34 507	-34 507
Summa bokfört värde	0	0
Not 13. Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	3 402	3 402
Årets anskaffningar	0	0
Årets utrangeringar	0	0
Summa	3 402	3 402
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-3 402	-3 402
Årets avskrivning	0	0
Årets utrangeringar	0	0
Summa	-3 402	-3 402
Summa bokfört värde	0	0
Not 14. Förbättringsutgifter på annans fastighet	2023-12-31	2022-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	2 705	2 705
Årets anskaffningar	0	0
Summa	2 705	2 705
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-2 705	-2 705
Årets avskrivning	0	0
Summa	-2 705	-2 705
Summa bokfört värde	0	0

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr), forts.

Not 15. Maskiner, inventarier, installationer med mera	2023-12-31	2022-12-31
ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	31 665	30 390
Årets anskaffningar	982	2 578
Årets utrangeringar	-2 401	-1 303
Summa	30 246	31 665
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR		
Ingående balans	-28 262	-27 685
Årets avskrivning	-1 814	-1 597
Årets utrangeringar	2 319	1 020
Summa	-27 758	-28 262
Summa bokfört värde	2 488	3 403
Not 16. Andra långfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
Långfristiga fordringar, utomstatliga	515	304
Summa	515	304
Not 17. Fordringar hos andra myndigheter	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar hos andra myndigheter	2 478	2 040
Mervärdesskattfordran	10 224	8 509
Övriga fordringar	968	416
Summa	13 670	10 965
Not 18. Övriga kortfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
Övriga fordringar utomstatliga	4 144	862
Osäkra kundfordringar	-3 833	-709
Återkrav utomstatliga	4 710	4 360
Diverse fordringar	40	0
Summa	5 061	4 514
Not 19. Periodavgränsningsposter	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyror	9 907	9 178
Övriga förutbetalda kostnader	11 539	4 223
Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	0	20 062
Upplupna bidragsintäkter utomstatliga	26 168	28 014
Övriga upplupna intäkter	0	60
Summa	47 614	61 536

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN (tkr), forts.

Not 20. Avräkning med statsverket	2023-12-31	2022-12-31
Uppbörd		
Redovisat mot inkomsttitel	336	0
Redovisat av betalningar uppboörd, bokslut	-336	0
Fordringar/Skulder avseende uppboörd	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	12 133	12 120
Redovisat mot anslag	3 331 342	3 500 500
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-3 333 539	-3 500 486
Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	9 935	12 133
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-3 066	-2 806
Redovisat mot anslag	286 058	279 556
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-281 929	-279 816
Fordringar/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	1 063	-3 066
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	-21 121	38 258
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	366 143	374 867
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-3 671 110	-3 934 732
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	3 333 204	3 500 486
Övriga fordringar på statens centralkonto	7 115	-21 121
Summa Avräkning med statsverket	18 115	-12 053

Not 21. Myndighetskapital	Balanserad kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2022	5 653	-712	4 942
Ingående balans 2023	5 653	-712	4 942
Föregående års kapitalförändring	-712	712	0
Årets kapitalförändring		1 060	1 060
Summa årets förändring	-712	1 772	1 060
Utgående balans 2023	4 942	1 060	6 002

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN (tkr), forts.

Not 22. Övriga avsättningar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans, avsättning för omställningsmedel	1 446	1 022
Årets utbetalning av pensioner	0	0
Avsättning för omställningsmedel	-798	424
Utgående balans avsättningar	647	1 446
Not 23. Lån i Riksgäldskontoret	2023-12-31	2022-12-31
LÅN I RIKSGÄLDEN FÖR ANSKAFFNING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Beviljad låneram	11 000	28 000
Utnyttjad låneram maximalt under året	3 403	3 599
Utnyttjad låneram vid årets slut	2 406	3 403
Ingående balans	3 403	2 710
Nya lån	898	2 573
Årets amorteringar	-1 895	-1 880
Summa	2 406	3 403
Not 24. Övriga kortfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
Källskatt med mera	4 538	4 034
Summa	4 538	4 034
Not 25. Periodavgränsningsposter	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna semesterlöner och andra löner/arvoden inklusive avgifter	16 798	16 105
Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	420	500
Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	2 714	4 348
<i>Oförbrukade bidrag, inomstatliga</i>		
Utbetalas inom 3 månader	2 782	5 962
Inom 4-12 månader	14 029	8 910
Inom 13-36 månader	668	0
Mer än 36 månader	0	0
<i>Oförbrukade bidrag, utomstatliga (avrundning)</i>	1 552	8 924
Förutbetalda intäkter, inomstatliga	320	0
Summa	39 283	44 749

10. Styrelsens underskrifter

Styrelsen har 2024-02-15 fattat beslut om Vinnovas Årsredovisning räkenskapsåret 2023.

Stockholm 2024-02-15

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Anna Nilsson-Ehle
Ordförande

Anna-Karin Jatko

Birgitta Bergvall-Kåreborn

Christofer Laurell

Darja Isaksson

David Sonnek

Helene Andersson-Svahn

Karl Wennberg

Staffan Truvé

BILAGA 1. SIDHÄNVISNINGAR, BEGREPP SAMT DEFINITIONER OCH BESKRIVNING AV DATA

Sidhänvisningar utifrån Vinnovas instruktion

<p>1 § Verket för innovationssystem har till uppgift att främja hållbar tillväxt genom finansiering av behovsmotiverad forskning och utveckling av effektiva innovationssystem. Med innovationssystem avses nätverk av offentliga och privata aktörer där innovationer och ny kunskap tas fram, sprids och används. För att uppnå hållbar tillväxt och stärka Sveriges konkurrenskraft ska myndigheten, utifrån ett utmaningsdrivet perspektiv, verka för nyttiggörande av forskning och främjande av innovation. Förordning (2018:216).</p> <p style="text-align: right;">Sida 7</p>	<p>3 § 3 Vinnova ska företräda staten i relevanta partnerskapsprogram enligt artiklarna 185 och 187 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.</p> <p style="text-align: right;">Sida 67</p>
<p>2 § 1 Vinnova ska bidra till att stärka och utveckla universitet och högskolor, industriforskningsinstitut, företag och andra samhällsaktörer samt utveckla samarbetet mellan dessa i viktiga sektorer inom de svenska innovationssystemen.</p> <p style="text-align: right;">Sida 7</p>	<p>3 § 4 Vinnova ska bistå Regeringskansliet i programkommittéarbetet i EU:s ramprogram för forskning och innovation.</p> <p style="text-align: right;">Sida 69</p>
<p>2 § 2 Vinnova ska stimulera internationellt samarbete som stärker svensk forskning och innovation.</p> <p style="text-align: right;">Sida 56</p>	<p>3 § 5 Vinnova ska bistå Regeringskansliet i arbetet i OECD:s kommitté för forsknings- och teknikpolitik (CSTP) och dess undergrupper.</p> <p style="text-align: right;">Sida 69</p>
<p>2 § 3 Vinnova ska främja svenska företags medverkan i uppbyggnad och användning av forskningsinfrastruktur-anläggningar.</p> <p style="text-align: right;">Sida 48</p>	<p>3 § 6 Vinnova ska bistå med sekretariat för den samordningsfunktion för EU:s forskningssamarbete respektive för internationella forskningssamarbeten utanför EU som omfattar andra statliga forskningsfinansierare. Förordning (2022:1870).</p> <p style="text-align: right;">Sida 56</p>
<p>2 § 4 Vinnova ska medverka i genomförandet av det regionala tillväxtarbetet i enlighet med förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete och bidra till att utveckla samspelet mellan det regionala tillväxtarbetet och den nationella forsknings- och innovationspolitiken.</p> <p style="text-align: right;">Sida 50</p>	<p>4 § Vinnova ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för företag och andra berörda.</p> <p style="text-align: right;">Sida 78</p>
<p>2 § 5 Vinnova ska sprida information om forskning, utveckling och innovation till utförare, användare och allmänhet. Förordning (2022:1870).</p> <p style="text-align: right;">Sida 76</p>	<p>4 a § Vinnova ska rapportera uppgifter till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikrodatabas för statligt företagsstöd (MISS) i en ändamålsenlig omfattning och utformning. Förordning (2016:1282).</p> <p style="text-align: right;">Sida 82</p>
<p>3 § 1a Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation vara nationellt kontaktorgan för programmet.</p> <p style="text-align: right;">Sida 64</p>	<p>4 b § Vinnova ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i myndighetens verksamhet och främja jämställdhet vid fördelning av medel för forskning och innovation. Myndigheten ska verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forskning som myndigheten finansierar, när det är tillämpligt. Myndigheten ska också beakta forskningsetiska frågor. Förordning (2018:216).</p> <p style="text-align: right;">Sida 71</p>
<p>3 § 1b Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation främja, redovisa och analysera det svenska deltagandet i programmet.</p> <p style="text-align: right;">Sida 64</p>	<p>6 § Vinnova ska inom sitt verksamhetsområde samverka med och utveckla dialogen mellan berörda regionala, nationella och internationella aktörer. Förordning (2012:973).</p> <p style="text-align: right;">Sida 50</p>
<p>3 § 1c Vinnova ska när det gäller EU:s ramprogram för forskning och innovation samordna det nationella informations- och rådgivningsarbetet om programmet.</p> <p style="text-align: right;">Sida 64</p>	<p>7 § För Vinnova, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Statens energimyndighet och Rymdstyrelsen ska det finnas en samordningsgrupp som består av myndighetscheferna. Gruppen ska samverka och gemensamt utarbeta analyser, strategier och forskningsprogram samt i övrigt ta initiativ för att utveckla och förnya formerna för forskningsverksamheten. Förordning (2019:149).</p> <p style="text-align: right;">Sida 80</p>
<p>3 § 2 Vinnova ska vara nationellt kontaktorgan för det industriella utvecklingsprogrammet Eureka.</p> <p style="text-align: right;">Sida 67</p>	

Sidhänvisningar utifrån Vinnovas regleringsbrev

RB 1.1.1 Tillgängliggöra data

Vinnova ska redogöra hur myndigheten, tillsammans med Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Statens energimyndighet och Vetenskapsrådet, bidragit till det gemensamma arbetet att ta fram specifikationer för att dela data via elektroniska format (API). Myndigheten ska särskilt redovisa åtgärder som vidtagits i syfte att skapa en aktuell, jämförbar och samlad bild av olika finansiärs data om finansiering av forskning och innovation.

Sida 81

RB 1.2.1 Svenskt deltagande i Horisont Europa

Vinnova ska redovisa vilka insatser som bedömts relevanta och som vidtagits för att myndigheten ska bidra till de mål som anges i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa 2021–2027 (U2021/03975).

Sida 64

RB 1.3.1 Informationssäkerhet, säkerhets- och verksamhetsskydd

Vinnova ska övergripande redogöra för hur myndigheten arbetar för att systematiskt identifiera och hantera risker i verksamheten med anledning av ett förändrat omvärldsläge och ett ökat intresse för Vinnovas verksamhet och expertis. Myndigheten ska bland annat redogöra för arbetet som bedrivs i syfte att stärka den interna styrningen och uppföljningen. Vidare ska Vinnova redogöra för arbetet med att utveckla myndighetens informationssäkerhet utifrån befintliga och framtida behov, t.ex. huruvida en analys gjorts av kopplingar till och beroenden av externa parter samt huruvida åtgärder vidtagits eller planerats för att minska eventuella identifierade risker med anledning av detta. Myndigheten ska också redogöra för hur samverkan, erfarenhetsutbyte och kunskapsutbyte med myndigheter och andra nationella aktörer sker.

Sida 78

RB 1.4.1 Jämställdhetsintegrering

Vinnova ska, utifrån uppdraget i regleringsbrevet för 2021 (N2020/03087), redovisa det fortsatta arbetet med att utveckla jämställdhetsintegrering i syfte att bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken (skr. 2016/17:10, bet. 2016/17:AU5, rskr. 2016/17:150).

Sida 71

RB 1.5.1 Livsmedelsstrategin

Vinnova ska redovisa vilka insatser myndigheten genomfört för att bidra till de av riksdagen fastlagda målen för livsmedelsstrategin (prop. 2016/17:104, bet. 2016/17:MUJ23, rskr. 2016/17:338).

Sida 52

RB 1.6.1 AIM for Climate

Vinnova ska redovisa de insatser myndigheten har genomfört som ligger i linje med initiativet AIM for Climate (N2021/02298).

Sida 53

RB 1.7.1 Regional utvecklingspolitik

Vinnova ska redovisa vilka insatser myndigheten genomfört för att bidra till den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken. Utgångspunkter för rapporteringen ska vara skrivelse (2020/21:133) Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 samt proposition (2017/18:179) En sammanhållen politik för Sveriges landsbygder. Redovisningen ska ske enligt anvisningar från Tillväxtverket. Vidare ska Vinnova redovisa hur myndigheten bidragit till att utveckla samverkan mellan regionala, nationella och internationella innovationsinsatser.

Sida 50

RB 4.1 Uppdrag att utlysa program för strategiska innovationsområden.

Sida 43

RB 12.1 Uppdrag om stöd till samverkan och nyttiggörande.

Sida 54

RB 12.2 Uppdrag att stödja forskningsinfrastruktur av särskilt värde för näringslivet.

Sida 48

RB 12.3 Uppdrag att stärka och vidareutveckla sitt arbete med test- och demonstrationsmiljöer.

Sida 46

RB 14.1 Uppdrag att stärka svensk flygteknisk forskning och utveckling.

Sida 53

RB 14.2 Uppdrag att förstärka arbetet med internationella innovationssamarbeten.

Sida 58

RB 14.3 Uppdrag att utveckla arbetet med strategiska innovationsprogram för transformativ omställning och hållbar utveckling.

Sida 43

RB 14.4 Uppdrag att öka insatserna inom innovations- och forskningsprogrammet Avancerad digitalisering.

Sida 45

RB 14.5 Uppdrag att stärka flygteknisk forskning, utveckling och innovation.

Sida 53

Definitioner och beskrivning av data

Vinnova använder i sin löpande verksamhet ett flertal olika administrativa system som genererar olika typer av data. För att underlätta uppföljning och analys har Vinnova utvecklat ett så kallat datalager som möjliggör datauttag där information från flera olika system sammankopplas på ett ändamålsenligt sätt. Vinnovas datalager uppdateras varje dygn för att medarbetarna ska ha tillgång till en så uppdaterad bild som möjligt av verksamheten. I årsredovisningen har Vinnova valt att använda data som genererats via datalagret som komplement till vanlig bokslutsdata. För att man som läsare ska dra rätt slutsatser i läsningen av årsredovisningen följer nedan en beskrivning av de två olika typer av data som används för att generera tabeller och diagram.

1. Bokslutsdata. Data i denna kategori hämtas från Vinnovas ekonomiska redovisningssystem och genereras i samband med att bokslutet för det aktuella året fastställs. På detta sätt skapas data som är helt konsistenta mellan olika årsredovisningar.

2. Dynamisk verksamhetsdata. Vinnova håller en databas med aktuell information om pågående och avslutade projekt, det så kallade datalagret. Databasen innehåller även information om inskickade ansökningar och rapporterade resultat. Informationen baseras på aktuell information som hela tiden utvecklas och förbättras. Exempel på data är klassningar av projekt, information om aktörer, ändringsbeslut, återtagande av ansökningar. Genom att informationen alltid är aktuell är databasen dynamisk och omdefinieras utifrån ändringar i program, projekt och policys. En viktig skillnad mot bokslutsdata är att de förändringar som görs i den dynamiska verksamhetsdatan i vissa fall påverkar hur data kategoriseras och klassificeras både bakåt och framåt i tiden. Följden blir att jämförelser av redovisade data mellan olika årsredovisningar ska göras med viss försiktighet då förändringar antingen kan vara resultatet av verkliga förändringar i verksamheten eller resultatet av förändringar i kategoriseringar. För att skapa bästa förutsättningar för jämförelser mellan åren görs uttag av den dynamiska verksamhetsdatan samma dag som fastställandet av bokslutsdatan.

Nedan återfinns definitioner av de olika begrepp som används för att redovisa resultatet av Vinnovas verksamhet samt en angivelse om datan som används är bokslutsdata (BSD) eller dynamisk verksamhetsdata (DVD).

Begrepp	Definition	BSD	DVD
Aktiva projekt	De projekt som under definierad tidsperiod har hela eller delar av sin dispositionstid inkluderad.		X
Aktör	Samlingsnamn för organisation som på olika sätt har en roll i Vinnovas insatser.		X
Aktörstyp	Klassning av organisationer av liknande typ till exempel universitet, privata företag, föreningar och institut.		X
Antal ansökningar	Inkomna bidragsansökningar som inte är återtagna innan beslut.		X
Bedömare	Person som är särskild förordnad av Vinnova att bedöma ansökningar.		X
Behandlade ansökningar	Bidragsansökningar som Vinnova fattat beslut om.		X
Beviljade ansökningar	Ansökningar som resulterar i beslut om projektbidrag.		X
Beviljandegrad	Andel beviljade ansökningar av antal behandlade ansökningar.		X
Beviljat bidrag	Det stöd som enligt första beslut maximalt kan komma att betalas ut i enlighet med beslut och villkor. Hänsyn tas inte till senare beslut eller förändring av bidrag på grund av t.ex. återbetalningar. I beviljat bidrag ingår inte bidrag till andra statliga myndigheter för samfinansiering av utlysningar.		X
Enpartsprojekt	Beviljade bidragsprojekt med en part.		X
Flerpartsprojekt	Beviljade bidragsprojekt med fler än en part.		X
Insats	Samlingsnamn för olika aktiviteter som initieras av Vinnova för att åstadkomma önskad effekt. Exempel på insatser är program, utlysningar, tävlingar, konferenser och enskilda projekt.		
Intäkter av anslag	Vinnovas intäkter av anslag under året enligt den finansiella redovisningen.	X	
Korta projekt	Beviljade bidragsprojekt med en löptid som är ett år eller kortare.		X
Långa projekt	Beviljade bidragsprojekt med en löptid som är längre än ett år.		X
Lämnade bidrag	Utbetalade bidrag minus eventuella återbetalningar och fordringar. I lämnade bidrag ingår bidrag till andra statliga myndigheter för samfinansiering av utlysningar. Utbetalda bidrag till utomstatlig bidragsmottagare som finansieras av EU-kommissionen ska ej redovisas i resultaträkningen.	X	
Nettobeviljat bidrag	Beviljade bidrag enligt senaste beslut minus eventuella återföringar. Hänsyn tas till återföringar mellan år. Nettobeviljat bidrag inkluderar eventuella spärrade utbetalningar, men inte bidrag till andra statliga myndigheter för samfinansiering av utlysningar eller ej reglerade återkrav.		X
Part, projektpart	De deltagande organisationerna som formellt ansökt om ett projekt oberoende om man är bidragsmottagare eller inte.		X
Program	Sammanhållen portfölj av utlysningar och projekt med gemensam inriktning.		X
Projektansökningar	Inkommen bidragsansökan inom ramen för en insats.		X
Projektrapport	Inkommen rapport till Vinnova för granskning. Det finns flera typer av rapporter för olika faser i ett projekt såsom start-, läges-, slut- och efterrapport.		X
Sökt projektbidrag	Summan av de bidrag som söks av medverkande parter i en ansökan.		X
Verksamhetsomkostnader	Vinnovas verksamhetsomkostnader under året enligt den finansiella redovisningen.	X	
Uppväxlingsfaktor	Bidragsprojekts totala omslutning av stödberättigande kostnader i förhållande till Vinnovas bidrag.		X
Övriga intäkter	Vinnovas övriga intäkter under året enligt den finansiella redovisningen.	X	

BILAGA 2. REGERINGSUPPDRAG UTÖVER DE SOM RAPPORTERAS I ÅRSREDOVISNINGEN

Vinnovas diarienum	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2012-00772	Uppdrag att komplettera programmet Fordonsstrategisk Forskning och Innovation.	Årligen 31 mars
2014-03180	Vinnova ska överföra uppgifter om beviljade forskningsansökningar till Vetenskapsrådet (VR). Uppgifterna ska följa de riktlinjer och inkomma vid de tidpunkter som VR anger. Uppgifterna ska omfatta forskningsutförare och beskrivning av forskningen. Vinnova ska informera de sökande om att uppgifter kan komma att publiceras.	Löpande
2015-07087	Regeringsuppdrag om ett nationellt program för proteinforskning, metodutveckling och produktion av biologiska läkemedel.	Redovisas årligen i samband med Årsredovisningen Delredovisats 2019-04-01 Slutredovisats 2024-03-29
2017-05630	Inrättande av ett Råd för hållbara städer och utseende av de myndigheter som ingår i rådet. Vinnovas generaldirektör är ledamot.	Redovisas årligen 1 mars Slutredovisats 2030-12-31
2019-02676	Uppdrag åt VR och Vinnova att tillsammans samordna nationella insatser för den europeiska spallationskällan ESS och den nationella forskningsanläggningen MAX IV. VR ska vara sammankallande och rapportera hur uppdraget fortlöper. VR/Vinnova ska utarbeta en nationell implementeringsplan för att främja svenskt användande av anläggningarna. Redovisas av båda myndigheterna.	Slutredovisats 2025-05-31
2019-05811	Uppdrag att stödja genomförandet av regeringens samverkansprogram samt att ge stöd till offentliga aktörers arbete med regel- och policyutveckling.	Redovisats årligen 31 mars Slutredovisats 2023-05-31
2019-05928	Uppdrag att, efter samråd med Vetenskapsrådet, genomföra en ny långsiktig satsning på finansmarknadsforskning. (Vinnovas tidigare dnr 2009-04930) se även 1.7 givet i ändring av RB 2021.	Årligen i samband med ÅR Särskild redov. 2021-03-19 2023-03-17 2024-03-17
2020-00003	Uppdrag att inom ramen för livsmedelsstrategin genomföra innovationsfrämjande arbete med fokus på livsmedelskedjan under 2020–2025, för att uppnå strategins övergripande mål om en ökad livsmedelsproduktion som är hållbar och konkurrenskraftig.	Delredovisats 2021-02-28 Delredovisats 2022-02-28 Delredovisats 2023-02-28 Delredovisats 2024-02-28 Delredovisats 2025-02-28 Slutredovisats 2026-02-28
2020-00332	Årlig rapportering av Internationella överenskommelser ingångna av förvaltningsmyndigheter lämnas till UD.	Redovisas årligen 31 januari
2020-00821	Vinnova ska, inom ramen för myndighetens ansvar, lämna stöd till inkubation och redovisa resultaten av insatserna.	Rapporteras årligen 1 juni
2020-05203	Uppdrag att fortsätta ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023, rapporteras till Statskontoret.	Delredovisats 2021-04-01 Delredovisats 2022-04-01 Delredovisats 2023-04-01 Delredovisats 2024-02-15
2020-05218	Uppdrag att fortsätta ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2021–2023, rapporteras till Statskontoret.	Delredovisats 2021-04-01 Delredovisats 2022-04-01 Delredovisats 2023-04-01 Delredovisats 2024-02-15
2021-01361	Uppdrag att etablera en nationell teknikparksfunktion i anslutning till European Spallation Source och MAX IV: uppdraget.	Delredovisats 2021-12-01 Slutredovisats 2023-06-16
2021-01586	Uppdrag att ansvara för Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation (Horisont Europa) 2021–2027 och för Euratoms forsknings- och utbildningsprogram 2021–2025.	Ingen rapportering
2021-01625	Vinnova ska redovisa det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation. Vartannat år (med start år 2020) ska Vinnova redovisa statistiska data för det svenska deltagandet och vartannat år (med start år 2021) ska myndigheten redovisa en analys och uppföljning av det svenska deltagandet. Rapporterna ska understödja regeringens arbete med EU:s forsknings- och innovationssamarbete. Rapporterna ska redovisa och analysera statistiska data om det svenska deltagandet fördelat på relevanta kategorier.	Rapporteras årligen 20 april

Vinnovas diariernr	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2021-01631	Vinnova ska för Samverkansprogrammets fyra tematiska områden (Hälsa och life science, Kompetensförsörjning och livslångt lärande, Näringslivets digitala strukturomvandling och Näringslivets klimatomställning) redovisa vilka insatser och aktiviteter som myndigheten initierat, samt hur de bidragit till innovation och kunskaps-spridning, nationellt samt internationellt.	Redovisas årligen 31 mars Slutredovisas 2025-03-31
	3.11 Sektorsövergripande insatser inom samverkansprogrammets områden: Vinnova ska genomföra insatser som adresserar sektorsövergripande utmaningar i linje med samverkansprogrammets fyra tematiska områden (Hälsa och life science, Kompetensförsörjning och livslångt lärande, Näringslivets digitala strukturomvandling och Näringslivets klimatomställning), till exempel genom pilotprojekt. Insatser som banar väg för systempåverkan om omställning bör prioriteras. Uppdraget ska redovisas till regeringen (N-dep) tillsammans med uppdraget för samverkansprogrammen (N2020/03087).	Redovisas årligen 31 mars Slutredovisas 2025-03-31
	3.12 Tvärsektoriell forskning och innovation i samverkan inom life science-området: Vinnova ska genomföra insatser mot explorativ, tvärvetenskapliga forsknings- och innovationssamarbeten inom life science-området. Insatserna ska inriktas mot projekt med hög innovationshöjd och stor potential att effektivisera forsknings- och utvecklingsprocesser, nå en global marknad och uppnå höga förädlingsvärden, samt öka Sveriges globala konkurrenskraft och attraktivitet inom life science. En del av satsningen ska avsättas till utveckling av välfärdsteknik. Vidare bör insatserna möta behov av nya diagnostik och individanpassad behandling av svårt sjuka patienter, samt öka kunskapen om hur sjukdom kan förebyggas genom preventiva åtgärder. Uppdraget ska redovisas till regeringen (N-dep) tillsammans med uppdraget för samverkansprogrammen (N2020/03087).	Redovisas årligen 31 mars Slutredovisas 2025-03-31
	3.13 Utveckling av ny molekylär diagnostik och behandling: Vinnova ska fortsatt bidra till att utveckla insatserna inom projektet Genomic Medicine Sweden under perioden 2021–2024. Inom ramen för Genomic Medicine Sweden pågår etablering av regionala center för genomisk medicin vid universitetssjukhusen. Vinnova ska bidra till att forskning, innovation och utveckling i samverkan mellan universitet, universitetssjukvård och industri etableras vid dessa center, parallellt med att individanpassad diagnostik och terapi utvärderas och implementeras i vården. Vinnova ska även bidra till att en nationell informatikstruktur för hantering av stora mängder molekylära data byggs upp inom ramen för projektet. Infrastrukturer såsom exempelvis biobanker utgör basresurs för Genomic Medicine Sweden. Uppdraget ska redovisas till regeringen (N-dep) tillsammans med uppdraget för samverkansprogrammen (N2020/03087).	Redovisas årligen 31 mars Slutredovisas 2025-03-31
	3.14 Nationellt program för proteinforskning och läkemedelsproduktion: Vinnova ska under perioden 2021–2023 fortsatt bidra till att utveckla satsningen på ett nationellt program för proteinforskning, metodutveckling och produktion av biologiska läkemedel (N2016/07981). Insatserna ska förstärkas med inriktning mot ny individanpassad behandling av mycket svårt sjuka personer. Det nationella programmet är en del av en större satsning, vilken genomförs i samverkan med privata aktörer och innefattar Wallenberg Center for Protein Research och Testa Center. Uppdraget ska redovisas till regeringen (N-dep) tillsammans med uppdraget för samverkansprogrammen (N2020/03087).	Redovisas årligen 31 mars Slutredovisas 2025-03-31
	3.15 Kompetensförsörjning och livslångt lärande: Vinnova ska, i linje med samverkansprogrammet Kompetensförsörjning och livslångt lärande, öka möjligheterna till kompetensutveckling och omställning. Myndigheten ska genomföra insatser i syfte att initiera innovativa samverkansprojekt mellan aktörer i näringsliv och aktörer från olika delar av utbildningssystemet för att stärka och utveckla infrastrukturen för kompetensförsörjning och det livslånga lärandet. Uppdraget ska redovisas till regeringen (N-dep) tillsammans med uppdraget för samverkansprogrammen (N2020/03087).	Redovisas årligen 31 mars Slutredovisas 2025-03-31
	3.16 Digital strukturomvandling: Vinnova ska, i linje med samverkansprogrammet Näringslivets digitala strukturomvandling, öka möjligheterna att möte och leda i den digitala strukturomvandlingen. Myndighetens ska genomföra insatser i syfte att utveckla och stärka förmågan hos svenska aktörer inom avancerade digitala teknologier, kompetensområden och affärsmodeller. Uppdraget ska redovisas till regeringen (N-dep) tillsammans med uppdraget för samverkansprogrammen (N2020/03087).	Redovisas årligen 31 mars Slutredovisas 2025-03-31

Vinnovas diariernr	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2021-01632	Vinnova ska upprätthålla verksamhet i Israel i syfte att etablera innovationssamarbete mellan Sverige och Israel. Uppdraget följer av den pilot som initierades 2017 (N2017/07677) och rapporterades 2020 (N2020/01838). Syftet är att utgöra en brygga mellan det svenska och israeliska innovationssystemet och skapa kontakter med utgångspunkt i näringslivets behov. Av särskild vikt är att stärka banden mellan innovativa företag i Sverige och Israel.	Slutredovisas 2024-03-31
2021-01820	Uppdrag att genomföra insatser för nyttiggörande och kommersialisering av innovation.	Delredovisats 2023-03-31 Slutredovisas 2025-03-31
2021-03166	Uppdrag att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande.	Delredovisats 2022-01-31 Delredovisats 2023-10-25 Slutredovisas 2024-01-31
2021-03174	Uppdrag att utveckla arbetssätt och processer för ökade synergier mellan regionala, nationella och internationella innovationsinsatser.	Delredovisats 2022-01-31 Slutredovisats 2023-04-15
2021-03469	Uppdrag att utveckla metoder och samverkansformer för samråd om projekt som syftar till minskad miljö- och klimatpåverkan. Regeringen ger länsstyrelserna i uppdrag att utvärdera nuvarande samrådsförfarande och utveckla metoder och samverkansformer som främjar en effektiv samrådsprocess enligt miljöbalken med avsikt att påskynda projekt som syftar till minskad miljö- och klimatpåverkan och därigenom stärka det hållbara företagandet och påskynda näringslivets klimatomställning. Länsstyrelsen i Västerbottens län ska vara samordnande. I uppdragets genomförande ska särskilt fokus ligga på samrådsprocesserna med anledning av industriutvecklingen i Norrbottens, Västerbottens och Västra Götalands län. Vinnova får i uppdrag att stödja länsstyrelserna i uppdragets genomförande och därvid bidra med kompetens och processledning i myndigheternas arbete med regel- och policyutveckling.	Delredovisats 2022-02-15 Delredovisats 2023-02-15 Slutredovisats 2023-12-31 Rapportering görs av Länsstyrelsen i Västerbottens län
2021-04049	Uppdrag till Vinnova och Tillväxtverket att utveckla förutsättningarna för forskningsintensiva startup-företag med långa utvecklingscykler (s.k. deeptech) att växa i Sverige. Ett särskilt fokus ska läggas på dels företag som bidrar till den gröna omställningen inom bl.a. nya material, energi-, vatten- och bioteknik, dels företag inom avancerad digitalisering som t.ex. AI, mikroelektronik och kvantteknik.	Delredovisats 2022-03-31 Slutredovisats 2023-01-31
2021-04170	Energimarknadsinspektionen, Lantmäteriet och länsstyrelserna i uppdrag att, enligt vad som anges nedan under rubriken Närmare om uppdraget, utveckla och testa nya arbetssätt för en koordinerad process för hantering av de tillstånd och rättigheter som krävs för att bygga ut eller förstärka det svenska elnätet. Genomförandet ska ske med stöd av Vinnova, utifrån det uppdrag regeringen lämnat till Vinnova om att stödja arbetet med regeringens samverkansprogram under perioden 2019–2022 samt stödja offentliga aktörer i deras arbete med regel- och policyutveckling (N2019/03094). Energimarknadsinspektionen ska leda arbetet.	Redovisats 2023-05-01 av Energimarknadsinspektionen
2021-04218	Uppdrag till Formas, Energimyndigheten och Vinnova att inom ramarna för strategiska innovationsområden, i samarbete, utveckla arbetet med de strategiska innovationsprogrammen med målsättningen att nya och befintliga program tydligare bidrar till transformativ omställning och hållbar utveckling, som grund för global konkurrenskraft och samhällsnytta.	Redovisas årligen i Årsredovisningen Delredovisats 2022-06-01
2021-04278	Enskilt regeringsuppdrag 2021 att etablera en innovationshubb för produktion av vacciner och andra avancerade läkemedel.	Delredovisats 2022-04-01 Slutredovisats 2023-12-10
2021-05021	3.20 Analys för uppföljning av en nationell strategi för life science: Vinnova ska med utgångspunkt i den metod som TVA tagit fram (N2020/02707) följa och analysera företags-populationen inom den svenska life science-sektorn. Arbetet, t.ex. datainsamling, avgränsningar och vidareutveckling av modellen, ska utföras i nära samarbete med bransch-organisationer och regioner. Uppdraget ska bidra till att nå målen i En nationell strategi för life science och syftar till att långsiktigt stärka Sverige som en ledande life science-nation. Vart tredje år, med start 2024, ska rapporten ta en bredare ansats med fördjupad rapportering från ett särskilt relevant område.	Redovisas årligen 16 oktober
2022-00078	Vinnova ska genomföra minst två utvärderingar av genomförda insatser. De insatser som utvärderas ska vara av budget- och verksamhetsmässig betydelse och extern expertis ska nyttjas. Ett jämställdhetsperspektiv ska ingå i utvärderingen. Vinnova ska föra dialog med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser om vilka insatser som utvärderas och metoder för detta. Utvärderingarna ska omfatta resultat och, där så är möjligt, effekter av stödet från myndigheten.	Slutredovisats 2023-03-31

Vinnovas diariernr	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2022-00079	Vinnova ska bidra till investeringsfrämjande med fokus på spetskompetensattraktion och relevanta internationella innovationssamarbeten i linje med regeringens strategiska samverkansprogram. Vinnova ska redovisa genomförandet av uppdraget inklusive en metodredovisning till regeringen.	Slutredovisats 2023-02-28
2022-00080	Vinnova ska genomföra insatser för forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart byggande. I uppdraget ingår att minska sårbarhet och berorenden av enskilda material samt att främja hållbarhet i bygg- och anläggningssektorn. Sammantaget ska insatserna minska miljö- och klimatpåverkan och bidra till genomförandet av den svenska strategin för en cirkulär ekonomi (M2020/01133). Uppdraget ska genomföras i samarbete med Formas och med hänsyn till relevanta regeringsuppdrag, t.ex. till Boverket.	Slutredovisas 2025-03-31
2022-00081	Vinnova ska bidra i genomförandet av regionalfondsprogrammen under programperioden 2021-2027 med fokus på det specifika målet Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik samt hållbar urban utveckling. Myndigheten ska, vid behov, även bistå Tillväxtverket i urval av territoriella strategier kopplat till hållbar urban utveckling.	Avslutat 2023-01-31, ersatt med nytt uppdrag i Regleringsbrev 2023, Vinnovas diariernr 2023-00143
2022-00082	Vinnova ska tillsammans med Svenska institutet, Universitetskanslersämbetet, Universitets- och högskolerådet samt VR samordna insatser för internationering genom att inrätta en plattform för internationalisering. Uppdraget ska genomföras i nära dialog med universitet och högskolor samt andra berörda myndigheter och aktörer.	Slutredovisats 2023-03-15 av Universitets- och högskolerådet
2022-00083	Vinnova ska i dialog med Regeringskansliet stödja Regeringskansliets bevakning av initiativ om för Sverige viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse (IPCEI – Important Projects of Common European Interest) i enlighet med 107.3 b Fördraget om europeiska unionens funktionssätt. Rapporteras löpande till Regeringskansliet vid behov.	Slutredovisas 2027-12-31
2022-00084	Vinnova ska redovisa hur myndigheten arbetar för att ta tillvara de erfarenheter av vad pandemin inneburit i fråga om minskade utsläpp från tjänstresor. Myndigheten ska särskilt beskriva vad den kan göra för att förutsätta utveckla arbetssätt som innebär alternativ till fysiska möten och en allt mindre miljö- och klimatpåverkan, samtidigt som verksamhetens behov, myndighetens geografiska läge och andra förutsättningar betaktas. Myndigheten ska redovisa uppföljningsbara mål för resande för 2025 i förhållande till 2019 på ett sätt som leder till mindre miljö- och klimatpåverkan.	Redovisas årligen i samband med redovisning av myndighetens miljöledningsarbete
2022-00109	Vinnova ska, i samverkan med Energimyndigheten och Trafikverket, utveckla programmet FFI så att det fortsatt bidrar till den forskning och kompetensförsörjning som behövs för framtidens transportsystem, samt för att möta nuvarande och framtida samhällsutmaningar inom området. Myndigheten ska möjliggöra för aktörer i hela leverantörskedjan att bidra och ta del av den forskning och innovation som sker inom FFI. Programmet ska fortsätta som ett avtalsreglerat samverkansprogram med oförändrad ambitionsnivå (prop.2008/09:05 och N2012/01049).	Rapporteras årligen 31 mars
2022-00325	Uppdrag att ansvara för en nationell samordningsfunktion och medfinansiering för programmet för ett digitalt Europa.	Rapporteras årligen 1 mars 2023-2027 av DIGG Slutredovisas 2028-03-31
2022-01462	Uppdrag om nationell kontaktpunkt för forsknings- och innovationsuppdrag inom Europeiska unionens ramprogram (programmet pågår 2021–2027).	Ingen rapportering
2022-01734	Uppdrag att ta fram en modell för uppföljning och utvärdering av innovationskontoren vid universitet och högskolor. Uppdraget är gemensamt med Universitetskanslersämbetet.	Slutredovisats 2023-06-30
2022-01745	Uppdrag att medverka i ett, av TVV inrättat, nationellt analysnätverk för hållbar regional utveckling i hela landet 2022–2030.	Ingen rapportering
2022-02594	Uppdrag att vidta energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen. Redovisas varje månad till Energimyndigheten.	Delredovisats 15:e i varje månad till och med 2023-04-15

Vinnovas diarienum	Uppdrag	Rapporteringsdatum
2023-00114	Vinnova ska som del av sitt löpande utvärderingsarbete redovisa minst två genomförda effektutvärderingar av genomförda insatser där samhällsnytta särskilt belyses. De insatser som utvärderas ska vara av budget- och verksamhetsmässigt betydelse och extern expertis ska nyttjas. Vinnova ska i tidigt stadium föra dialog med Tillväxtanalys om vilka insatser som utvärderas och metoder inklusive utvärderingsbarhet. Utvärderingarna ska omfatta resultat och effekter av det stöd som myndigheten lämnat. Vinnova ska även redogöra för vilka återgrader som kommer att vidtas till följd av lärdomar från utvärderingarna.	Slutredovisas 2024-03-31
2023-00143	Vinnova ska bidra i genomförandet av regionalfondsprogrammen och Fonden för en rättvis omställning under programperioden 2021–2027. Myndigheten ska, vid behov, även bistå TVV i urval av territoriella strategier kopplat till hållbar urban utveckling. Redovisas till Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet.	Slutredovisas 2028-02-24
2023-00144	Vinnova ska se över hur myndigheten kan utveckla sina insatser riktade till lärosätena för deras arbete med strategier för samverkan och nyttiggörande (N2020/03087 RB21). Syftet är att uppnå sammanhållna och strategiska insatser som leder till att kunskap och kompetens kommer samhället till nytta.	Slutredovisas 2024-04-30
2023-00622	Uppdrag att etablera ett innovationskluster för kommersialisering av avancerade läkemedel.	Delredovisas 2024-06-01 Slutredovisas 2025-09-30
2023-00939	Uppdrag att inkomma med analyser som underlag till regeringens forskning- och innovationspolitik.	Slutredovisats 2023-10-31
2023-01946	Uppdrag att främja ansvarsfull internationalisering vid utbildnings-, forsknings- och innovationssamarbeten	Delredovisas 2024-03-31 Slutredovisas 2024-12-15
2023-01992	Uppdrag till Försvarsmakten och Verket för innovationssystem avseende Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic (DIANA).	Slutredovisats 2023-10-31

BILAGA 3. FÖRKORTNINGAR

AGFO	Affärsnätverket för det svenska matsystemet	KDT JU	Key Digital Technologies Joint Undertaking
AI	Artificiell intelligens	MAX IV	Svenskt nationellt laboratorium för acceleratorfysik och forskning med hjälp av synkrotronljus
AKIS	Nätverk/system av aktörer som arbetar med att främja kunskap och innovation inom lantbruket	MISS	Tillväxtverkets mikrodatabas för statligt företagsstöd
AMED	Japan Agency for Medical Research and Development	Mkr	Miljoner kronor
API	Application Program Interface	MoST	Ministry of Science and Technology
ASPIRE	Adopting Sustainable Partnerships for Innovative Research Ecosystem	MoU	Memorandum of Understanding
bet.	Betänkande	MSCA	Marie Skłodowska Curie Actions
BISS	Big Science Sweden	NCP	National Contact Point (EU)
BNCT	Working Party on Biotechnology, Nanotechnology and Converging Technologies	NESTI	National Experts on Science and Technology Indicators
CoE	Centers of Excellence	NEXT	Neutron och röntgenvetenskap för industriella transformationer
CSTP	Committee on Science and Technology Policy inom OECD	NFFP	Nationella flygforskningsprogrammet
DBT	Department of Biotechnology	NSF	National Science Foundation
DIANA	Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic	OECD	The Organisation for Economic Cooperation and Development
DUT	Driving Urban Transition, europeiskt partnerskap	OPSI	Observatory for Public Sector Innovation
EATRIS	Den europeiska infrastrukturen för translationell medicin	OSI	Office of Science and Innovation
EIC	Europeiska innovationsrådet	prop.	Proposition
EIT	Europeiska institutet för innovation och teknik	PRV	Patent- och registreringsverket
EP PerMed	Personalised medicine, europeiskt partnerskap	PSA	Office of the Principal Scientific Adviser
ERA	European Research Area	Reglab	Forum för lärande om regional utveckling
ERUF	Europeiska regionala utvecklingsfonden	RISE	Research Institutes of Sweden AB
ESS	European Spallation Source	RND	Regional Nationell Dialog
EU	Europeiska unionen	rskr.	Riksdagsskrivelse
EU SME	EUs partnerskap för bidrag till utveckling av små och medelstora företag	SARC	Swedish Aerospace Research Center
EU-sam	EU-Samordningsfunktionen	SCB	Statistiska Centralbyrån
FFI	Programmet Fordonsstrategisk forskning och innovation	SID	Sweden Innovation Days
FoFin	Översynen av forskningsfinansieringssystemet	SII	Sweden India Innovation
Fol	Forskning och innovation	SIP	Strategiska innovationsprogram
Formas	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	SISP	Swedish Incubators and Science Parks
Forte	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd	SJII	Sweden Japan Innovation Initiative
FoU	Forskning och utveckling	SKR	Sveriges kommuner och regioner
GBER	Den allmänna gruppundantagsförordningen	skr.	Skrivelse
GBV	Gender-based violence	SME	Small and medium-sized enterprises
IGLO	Informal Group of RTD Liaison Offices. Nätverk mellan länders Brysselkontor	SMF	Små och medelstora företag
Intsam	Nationella samordningsfunktionen för internationella forskningssamarbeten utanför EU	SPC	Den strategiska programkommittén
IoT	Internet of Things, Sakernas internet	STI	Science, technology and innovation
ISO	International Organization for Standardization	STINT	Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning
IT	Informationsteknik	SWERI	Sveriges forsknings- och innovationskontor i Bryssel
IVA	Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	TIP	Arbetsgruppen Working Party on Innovation and Technology Policy inom OECD
Jim	Jämställdhetsintegrering i myndigheter	Tkr	Tusen kronor
JST	Japan Science and Technology Agency	TREE	TRansition to Efficient Electrified forestry
		Vinnova	Verket för innovationssystem
		VR	Vetenskapsrådet

BILAGA 4. VINNOVAS PUBLIKATIONER 2023

Årsredovisning 2022

Diarienummer: 2022-01274

Förutsättningarna för deeptech i Sverige

– Slutrapport regeringsuppdrag (N2021/02465)

Diarienummer: 2021-04049

En svensk kvantagenda

Diarienummer: 2023-00676

Statistik över svenska life science-företag

– Ett regeringsuppdrag om årlig kartläggning av life science-sektorn i Sverige för att kunna identifiera trender och utvecklingsbehov

Diarienummer: 2021-05021

Mervärden av att delta i EUs ramprogram

Diarienummer: 2021-05144

Horisont Europa – årsbok 2022, svenskt deltagande i EU:s nionde ramprogram för forskning och innovation

Diarienummer: 2021-01625

FFI Årsrapport 2022

Diarienummer: 2022-01323

Accelerating European deep tech

Diarienummer: 2023-03477

Analysbilaga till Vinnovas underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik 2025–2028

Diarienummer: 2023-00939

Acceleration mot en hållbar framtid

– Vinnovas inspel till Fol-proposition 2024–2028

Diarienummer: 2023-00939

Sexårsutvärdering av strategiska innovationsprogrammet Viable Cities

Diarienummer: 2018-02397

Meta-evaluation of the Swedish Strategic Innovation Programmes

Diarienummer: 2018-02397

Meta-evaluation of the Swedish Strategic Innovation Programmes – Extended summary

Diarienummer: 2018-02397

Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: BioInnovation

Diarienummer: 2021-02735

Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Innovair

Diarienummer: 2021-02735

Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: IoT Sverige

Diarienummer: 2021-02735

Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: SIO Grafen

Diarienummer: 2021-02735

Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Smartare elektroniksystem

Diarienummer: 2021-02735

Nioårsutvärdering av strategiska innovationsprogram: Swelife

Diarienummer: 2021-02735

Nioårsutvärdering strategiska innovationsprogram: Slutsatser från sex utvärderingar 2023

Diarienummer: 2021-02735

Nioårsutvärdering strategiska innovationsprogram: Metodrapport 2023

Diarienummer: 2021-02735

Omvärldsanalys – Analysrapport till Vinnovas underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik.

FoU-investeringar i Sverige i internationell jämförelse
Diarienummer: 2023-03307

Omvärldsanalys – Analysrapport till Vinnovas underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik.

Globala kriser och samhällsomställningar
Diarienummer: 2023-04120

Titel: Vinnovas Årsredovisning 2023
ISBN: 978-91-987942-5-0
Utgiven: Februari 2024
Utgivare: Vinnova – Sveriges innovationsmyndighet
Diarienummer: 2023-00872

BILDER

Omslag: Mikael Svensson
Sid 4: Susanne Kronholm

Produktion: Familjen

Vinnovas publikationer finns att läsa och ladda ner via vinnova.se

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

Post: Vinnova SE-101 58 Stockholm
Besök: Mäster Samuelsgatan 56
+ 468473 3000 vinnova@vinnova.se vinnova.se